

VESTNIK VESTNIK
 VESTNIK VESTNIK
 VESTNIK VESTNIK
 VESTNIK VESTNIK
 VESTNIK VESTNIK
 VESTNIK VESTNIK
 VESTNIK VESTNIK
 VESTNIK VESTNIK
 VESTNIK VESTNIK
 VESTNIK VESTNIK
 VESTNIK VESTNIK

Elrad: Se bo stanje umirilo
 str. 4

VESTNIK

Murska Sobota, 19. marca 1992 • LETO XLIV • Št. 11 • Cena 45 tolarjev

Zapora spet 10. aprila

Zapora magistralnih cest 10-1 in 358 v ponedeljek 16. marca 1992 je trajala dve uri, od 11. do 13. ure. Za »dolgoprogasa« iz Bolgarije, Italije, Grčije in Romunije je bil to le nenačrtovan počitek, za druge zanimiv dogodek in nekaj novega... za vse pa znamenje, da je nekaj narobe. Če tega opozorila ne bodo vzeli resno v ministerstvu za promet in zveze in v republiški skupščini, bodo 10. aprila zaprli cesto za nedoločen čas z »Janševimi protitankovskimi ovirami«, je napovedal kološki forum Društva za varstvo okolja Pomurja. Ta teden bodo dokončno izoblikovali zahteve, odgovor vlade pa pričakujejo do 28. marca. Poleg obnove magistralke od Maribora do Lendave zahtevajo tudi dodatno obnovo uničenih odsekov: Gornja Radgona - mejni prehod, Radenci - mostovi na Muri, Rakican - Beltinci in Črenšovci - Odranci; zahtevajo tudi, da se tretjina bencinskega denarja odvaja v poseben sklad, radi pa bi tudi odgovor na vprašanje, kje je polovica mednarodnega posojila (60 milijonov mark), ki ga je SCT dobil za obnovo ceste. Domačini so najbolj aktivno soodelovali pri zapori ceste v Siročju vasi in v Odrancih (na posnetku Matjaž Juhnov) bhp

Bilo je prepovedano in nato dovoljeno kajti bolje je nadzorovan kot nenadzorovan upor! Bilo je nekako sramežljivo in premalo odločno... predvsem pa je trajalo premalo časa. Poleg tega je minilo brez najodgovornejših oblastnikov in politikov (izjeme potrjujejo pravilo).
 Toda zgodilo se je. Končno. In zapore ceste so se udeležili ljudje, ki jih nihče ni posebej povabil, prišli so tudi učenci in dijaki, ki jih nihče ni poklical. Domačini — soferji — se vsak dan vozijo po tej cesti in poznajo razmere do potankosti; besede soferja z Murskega vala jim niso neznane.

Dovolj je bilo moledovanja in očitanja; poglejte, kaj vse že imate vi in kako malo smo dobili mi... To smo namreč počeli predolgo, zdaj pa je čas, da zahtevamo tisto, kar bi

Temperatura narašča

nam pripadalo že pred dvajsetimi leti. Na cestah umirajo ljudje in se uničujejo avtomobili; s cestami in mejnimi prehodi se služi denar za proračun; na račun cest dobivajo mednarodna posojila; zaradi cest so padale oblasti. In pri nas? Zaradi slabih cest in povečanega tovornega prometa umirajo nedolžni udeleženci prometa, slabe avtomobile si še bolj uničujejo, bencinski denar in cestnine se izgubljajo v integralnem proračunu, mednarodno posojilo (60 milijonov mark) je porabljeno drugje.

Zaradi tega bi drugje že padale glave in se prevračali ministrski stolčki. Mogoče bodo zamenjali tudi slovenskega ministra za promet in zveze, toda novih obljub več ne želimo poslušati.

Bernarda B. Peček

DO POKLICIA JE VELIKO POTI. KATERA JE PRAVA? MORDA BOSTE NAŠLI SVOJ KAZIPOT V DANAŠNJI RAZŠIRJENI VESTNIKOVIM TEMI (str. 7 in 8) Z NASLOVOM OD SOLE DO KRUAHA.

- Najpomembnejša datuma za poklicno odločitev sta 28. marec (zadnji rok za oddajo prijave za vpis) in 28. april (zadnji dan, do katerega se lahko premislite in prenesete prijavo na drugo šolo)
- V Pomurju dovolj šolskih klopi za srednješolce, žal pa izbira ni zadovoljiva
- Največ kadrovske študijske stipendije za ekonomiste in mesarje

Ugodneje v pokoj do konca marca

Novi pokojninski zakon bi naj začel veljati s prvim januarjem letošnjega leta, vendar ni zaradi znanega vzroka — zavlačevanja njegovega sprejema v skupščini in pogojevanje njegovega sprejema s sprejemom drugega zakona. Tako ravnanje smo v pisanju žigosali, vendar pa se je sedaj le izkazalo, da je vsaj za nekatere prineslo določeno ugodnost. In kdo bo od tega imel korist?

Tisti zavarovanci, ki ob izpolnjevanju pogojev za upokožitev zahtevo za upokožitev uveljavijo do 31. marca. Korist bodo seveda imeli vsi tisti zavarovanci, ki se bodo ali so se že upokožili v tem vmesnem obdobju, od prvega januarja do 31. marca.

In v čem bo ta korist? Upokožencu se bo ob upokožitvi pri odmeri pokojnine opravila uskladitev v višini 52,9 odstotkov, tistim upokožencem, ki pa se bodo upokojevali po prvem aprilu, pa bo opravljena začetna uskladitev nižja. Razlika med eno in drugo uskladitvijo je namreč za 7,6 odstotkov.

Če bi zakon začel veljati s prvim januarjem te ugodnosti namreč ne bi bilo. Do nje pa je prišlo, ker do uveljavitve novega zakona velja še stari, s tem pa tudi njegova dopolnitev ali novela o usklajevanju pokojnin. Po izračunih je le ta za uskladitev novih pokojnin bila nekoliko previsoka, vendar jo zaradi priprave novega zakona niso spreminjali. MH

V prihodnji številki priloga: KMETIJSKA PANORAMA

strokovni nasveti za poljedelce, živinorejce, vinogradnike...

Marec

26. marca bo Luna v znamenju zadnjega krajca.

VREME

Ob koncu tedna bo oblačno, v soboto in nedeljo tudi padavine. Hladneje bo.

Pregovora

Jožef lep in jasen, dobre letine prerok prijazen. Kadar slive marca in aprila cveto, ne ohrodijo.*

Vestnikov koledar

- 19. marec, četrtek, JOŽEF
- 20. marec, petek, KLAVDIJA
- 21. marec, sobota, NIKOLAJ
- 22. marec, nedelja, LEA
- 23. marec, ponedeljek, VIKTORIJAN
- 24. marec, torek, DIONIZ
- 25. marec, sreda, GOSPODOVO ozn.

VESTNIKOV avtomobil in druge tepe nagrade bomo izžrebali v nedeljo, 19. aprila na

VELIKI ZABAVNI PRIREDITVI V RADOVCIH pri gostilni VESELA GORICANKA, Zdravec - Dervarič.

- Domače viže bo igral ansambel GOLF
- Za smeh bo skrbel humorist Jani Žilavec (emitiral bo humoriste, politike...)

Rajanje se bo začelo že ob 13. uri! Vabljeni!

RENULT 5 Campus + /5 je avtomobil, ki čaka morda prav na vas?

POKROVITELJ AGROSERVIS p.o.

MURSKA SOBOTA, Kroška 58, tel.: 21-630

- servis
- prodaja
- in transport

zelo ugodna cena

100g mlete kave

1 kg samo 460,00

SLT 460

zlata kava

od 20. do 28. marca '92

v samopostrežnih prodajalnah:

BLAGOVICA, SOTING, DOM, PARK, ČANKARJEVO NAŠELJE, ŽURPOLJE, BLAGOVICA, BELTINCI, ČANKOVA, TIŠINA in MORAVSKE TOPLICE

Obročnik

POLJOOPSKRBA

- Trgovina MARIBOR, tel.: (062) 303-984
- Trgovina M. SOBOTA, tel.: (069) 21-048

— traktorji URSUS — verige — akumulatorji —

pomlad 92

Prodajni sejem gornja radgona 31.3.-4.4.1992

NOVO!

KUPON 50% POPUSTA ZA SEJEMSKO VSTOPNICO

Izrežite in predajte na sejmski blagajni — za Vas POMURSKI SEJEM in Vaš VESTNIK

POSLOVNI BAROMETER

Zakulisje visoke politike

Usoda sveta in milijonov ljudi na njem največkrat krojijo politiki, predvsem voditelji velikih držav. Vojne, množice mrtvih in preganjanjih, propadanje imperijev, ideologij in kultur so bolj ali manj samo posledice njihovih besed. Ljudje in goreča mesta so le statisti in kulise, režiserji pa ostajajo za odrom, skriti očem. Resnica o državnih in njihovih kupcih, ki spreminjajo podobo sveta, največkrat prodre na svetlo šele, ko je to poglavje končano in se že odpira drugo.

Eno takih je razjasnil tudi sloviti raziskovalni novinar Karl Bernstein. Ta je znan po tem, ker je z odkritjem slovite afeere Watergate pred poldrugim desetletjem zapečatil politično pot Richarda Nixona. Zakaj gre? 7. junija 1982 sta se v vatikanski knjižnici srečala tedanji ameriški predsednik Ronald Reagan in papež Janez Pavel II. Njuni svetovalci so bili prepričani, da sta državnik takrat govorila samo o vdoru Izraelcev v Libanon. Toda vprašanju bližnjega vzhoda sta namenila le nekaj uvodnih minut. V resnici je tekla beseda o veliko bolj usodni zadevi. Očitno sta oba zaslutila, da je treba pospešiti razpad komunističnega bloka, zato sta se dogovorila, da z vsemi močmi podpreta poljsko opozicijsko gibanje Solidarnost. S tem bi ohromila tamkajšnjo vojaško oblast in Poljsko iztrgala iz krepkljeve sovjetskega vpliva.

Po mnenju Reaganovega svetovalca Richarda Allena sodi ta Sveta aliansa, kot jo imenuje Bernstein, med največje tajne zveze vseh časov. Verjetno se niti ameriški predsednik niti papež nista zavedala, da sta prav s tem srečanjem sprožila prvi kamen v orjaškem plazju, ki še zdaj odmeva po svetu in je usodno zaznamoval čas, v katerem živimo tudi mi. Nihče ne ve natančno, koliko skrivnih sestankov je terjalo jugoslovansko vprašanje. Potrebni pa je bilo gotovo veliko političnih partij šaha za zaprtimi vrati!

Evropski angel miru Carrington, odgovoren, da ukroti plemenske zdrabe na Balkanu, ima nedvomno težko nalogo. Igre ne sme izgubiti, pa tudi ne matirati nasprotnika, sicer bi užaljeni Milošević lahko raztreščil šahovnico in nadaljevanje mirovne konference bi splavalo po vodi. Svetovni politiki torej morajo popuščati voditeljem v Beogradu, ker hočejo, da Srbija ostane v mirovnem procesu, pa čeprav so že spoznali, da je le-ta glavni krivec za izbruh na tleh nekdanje Jugoslavije.

Vsi tisti, ki so v zadnjih letih obiskali Kosovo, priznavajo, da nikjer v Evropi tako grobo ne kršijo človekovih pravic, kot to počnejo Srbi nad kosovski Albanci. Razumska logika tega ne dojaže, pač pa hladna politična preračunljivost. Po mnenju lorda Carringtona je treba najprej ustaviti prelivanje krvi med Srbi in Hrvati, nato izvleči Bosno iz vrtinca preteče vojne in rešiti status tako imenovanih Krajini. Le-te so v glavnem plod krivične srbske osvajalske vojne. Šele potem pride na vrsto Kosovo. Vsa ta vprašanja pa je treba rešiti v šestih mesecih ali vsaj v letu dni. Nato pa naj bi se republike začele dogovarjati, ali bolje rečeno: pripraviti o razdelitvi imetja pokojne Jugoslavije. Tudi pri tem ima Srbija svoje račune. Nalašč se izogiba razglasitvi republiške suverenosti, kajti še vedno si prizadeva oživiti nekakšno tretjo Jugoslavijo. In sicer zato, da bi si prisvojila njeno zapuščino.

MILAN JERŠE

globus

KUALA LUMPUR — Malezijsko zunanje ministrstvo je na burmanskem veleposlaništvu protestiralo zoper zatiranje muslimanske manjšine v Burmi. Na tisoče Muslimanov, ki so pobegnili v Bangladeš, ker so bili preganjeni, naj bi se vrnilo domov.

OTTAWA — Jordanski kralj Hussein je v Kanadi začel nov nadvse pomembno turnejo, med katero naj bi obiskal še ZDA, Francijo in Nemčijo. Jordanija se želi spraviti z Zahodom, ki ga krivavo potrebuje za obnovo svojega bankrotiranega gospodarstva.

JERUZALEM — Izraelske čete so na zasednih izemljih nekajkrat napadle Palestince, pri čemer je padlo tudi nekaj žrtev, več ljudi pa je bilo ranjenih. V tej zaboštrivni vodi izraelska vlada simbolično proslavljanje vstaje Palestincev zoper izraelsko okupacijo.

KIJEV — Namestnik slovenskega zunanjega ministra Zoran Thaler je v glavnem mestu Ukrajine podpisal s svojim ukrajinskim kolegom Nikolajem Makarevičem sporazum o vzpostavitvi diplomatskih odnosov med državama.

LJUBLJANA — Luksemburški zunanji minister Jacques F. Pos je po uradnih pogovorih s slovenskim vodstvom podpisal listino o navezavi diplomatskih stikov med državama.

TBILISI — Gruzinski radio je sporočil, da so za voditelja državnega sveta Republike Gruzije imenovali nekdanjega sovjetskega zunanjega ministra Eduarda Ševardnadzeja.

BUKAREŠTA — Romunska opozicija je pozvala vlado, naj obsodi srdite napade na romunsko večino v nekdanji sovjetski republiki Moldoviji. V etničnih spopadih med Moldovci in manjšinskimi Rusi je bilo ubitih več oseb.

Varnost Vzhodne Evrope

V Varšavi je potekal sestanek o varnosti v Srednji in Vzhodni Evropi. Generalni sekretar Wörner je med drugim poudaril pomen sveta za sodelovanje pri Nato, ki brez kakršnihkoli jamstev ponuja varnost državam Vzhodne Evrope.

Ostro opozorilo OZN Iraku

Varnostni svet OZN je ostro opozoril Irak, naj dosledno spoštuje določila resolucije VS. Ta določila zahtevajo, da sprejme nadzor in začne uničevati vse zaloge orožja za množično uničevanje. Irak je dobil zadnji opomin pred morebitno kazensko akcijo svetovne organizacije. Mnoga znamenja kažejo, da obstaja možnost vnovičnega ameriškega napada na Irak, uradni Bagdad pa še vedno vztrajno zavrača uničenje najbolj uničevalnega orožja, kot mu je to ukazala OZN.

Odločilna napaka Majorja

Predvolilna kampanja v Veliki Britaniji se nepričakovano zostruje. Voditelja opozicije sta pozvala premiera Majorja na televizijski dvoboj, premier pa je dvoboj zavrnil s pojasnilom, da je volilec tako ali tako že vse znano. Analitiki menijo, da je Major s tem naredil napako, ki je ne bo mogoče popraviti. Menijo tudi, da se utegnejo volilne končati brez zmagovalca, tako da bi Velika Britanija dobila koalicijsko vlado, prvo po koncu 2. svetovne vojne.

Delitev oblasti s črnici

V krvavih spopadih sprtnih strank v črnkih delih Johannesburga je bilo ubitih že nad 250 ljudi. Novi nemiri so se začeli samo nekaj dni pred napovedanim referendumom, na katerem naj bi se izključno belci izrekli o politični reformi. V minulih treh tednih, odkar je južnoafriški predsednik De Klerk predlagal pogovore o delitvi oblasti s črnskim prebivalstvom, se nasilje nenehno širi. Cilj tega nasilja je, da bi pred referendumom prestrašili okrog 3,3 milijona južnoafriških belcev, da na glasovanju ne bi bili za delitve oblasti s črnici.

PREBLISKI

Če se bo Franju Tuđmanu posrečilo, da se bo na Hrvaškem povsem uveljavila pravna država, če se bo znal postaviti po robu izzivom gospodarskih in političnih težav, potem mu je kljub vsem slabostim zagotovljeno mesto najuspešnejšega hrvaškega državnika v 20. stoletju. Danas, Zagreb

Življenje na Balkanu je bilo od nekdaj nevarno, a tako ek-splzivno, kot je zdaj, ni bilo še nikoli. Tega se zavedajo tudi tisti, ki niso na lastni koži občutili vojaških obračunavanj med nkoč jugoslovanskimi republikami. Oslobođenje, Sarajevo

SLABO SLIŠI, SLABO VIDI...

Študentje zahtevajo Miloševićev odstop

Na Terazijah je bilo veliko zborovanje mladih. Študentskim demonstracijam so se pridružili še številni dijaki in delavci, ki zahtevajo odstop Slobodana Miloševića in razpis volitev v ustavodajno skupščino, poleg tega pa tudi pomilostitev tako imenovanih dezertarjev, objavo seznamov ubitih Srbov na hrvaških bojiščih in avtonomijo univerze. Navzočim je spregovoril tudi predsednik Lige socialdemokratov Vojvodine Nenad Čanak. Podprl je vse zahteve študentov, oblastem pa je očital tudi to, da so v vojno poslale 100.000 Vojvodincev.

ZDA so se omehčale

ZDA in Evropska skupnost so se dogovorile o uskladitvi stališč glede priznanja nekdanjih jugoslovanskih republik. V objavljenem sporočilu je rečeno, da bo ameriška vlada pozitivno proučila zahteve o priznanju Slovenije in Hrvaške. Evropska skupnost pa se je pripravljena pogajati s Slovenijo o sklenitvi sporazuma o trgovini in sodelovanju.

BiH izpolnjuje pogoje

Evropski parlamentarci menijo, da Bosna in Hercegovina izpolnjuje vse pogoje za priznanje neodvisnosti in suverenosti, Evropski skupnosti pa priporočajo, naj nadaljuje prizadevanja za uspeh konference o tej republiki. Od Makedonije pa resolucija zahteva, naj ob morebitni spremembi ustave tudi jamči, da ne bo spreminjala svojih meja.

Pomoč socialistične Internacionale

V Madridu je bilo večdnevno zasedanje socialistične Internacionale. Ob koncu zasedanja je španski premier Gonzales napovedal nekakšen nov Marshallov plan za Vzhodno Evropo in evropski jug. Poudaril je, da morajo evropski socialisti poskrbeti, da bo bogata Zahodna Evropa solidarna z njenimi južnim in vzhodnim delom. Če ne bo stabilnosti in gospodarskega napredka v Vzhodni Evropi, potem ni mogoče pričakovati, da bi se Zahodna Evropa obdržala kot osamljen otok blagostanja v morju siromaštva in negotovosti. Sklenili so, da bo socialistična Internacionala poslala po eno mirovno misijo v Jugoslavijo in Gorski Karabah, da bi pomagali reševati sedanjo krizo.

Milošević v hišnem priporu?

Slovenska tiskovna agencija je sporočila presenetljivo novico: zvezi z dogodki v Srbiji. Srbski predsednik Slobodan Milošević, katerih virih ni doživel prometne nesreče, marveč je v hišnem priporu. Agencija dodaja, da je bilo sporočilo o domnevni nesreči uradno obvestilo o srbskem predsedniku sploh. V Beogradu živijo govorice, da naj bi prav tistega dne, ko je »prišlo do sreče«, Slobodanu Miloševiću preprečili pobeg v tujino. Predsednika tudi povezujejo z izginotjem večje količine zlata iz kov v Boru.

Modre čelade aprila

Posebni odposlanec generalnega sekretarja OZN za Jugo-Zahodno Evropo Cyrus Vance je v New Yorku izjavil, da je zadovoljen, če svoje zadnje obiske v Jugoslaviji. Ocenil je tudi, da se mere razvijajo tako, da bo vse enote mirovni sil mogoče porediti, kot je bilo dogovorjeno. Po njegovem prepričanju do približno 14.000 modrih čelad razporedili na dogovorjena območja nekdanje Jugoslavije še pred koncem aprila. Medtem je poveljnik mirovni sil OZN general Narasimha obiskal Hrvaško, kjer se je pogovarjal z najvišjimi predstavniki te republike, od tod pa odpotoval v Sarajevo, kjer bo sedel na ko imenovanih zaščitnih enot OZN.

Prihod mirovni sil

V Beograd je že pripotovalo 127 pripadnikov mirovni sil iz 20 različnih narodov. Gre za častnike iz petih držav, ki so nekakšno hordica mirovni sil svetovne organizacije. V njej so častniki iz Belgije, Kenije, Danske, Jordanije in Nigerije. Sicer pa so hordice modrih čelad že odšli na krizna območja na Hrvaški in v Bosni. Čeli prevzemati konkretne dolžnosti. Ti častniki OZN bodo uniformah, nosili bodo modre barete in ne bodo imeli orožja. Roženi vojaki, ki bodo delovali v okviru mirovni sil bodo morali hajati v razpadlo Jugoslavijo v prihodnjih dneh.

Tudi 900 poljskih vojakov

Generalni sekretar OZN Butros Gali je uradno pozval poljsko vlado, da v okviru modrih čelad pošlje svoje enote v Jugoslavijo. Medtem je sprejela predlog obrambnega in notranjega ministrstva, naj bi poslali okoli 900 vojakov in 30 policistov. Tiskovni predstavnik policije izjavil, da bi bilo sodelovanje v mirovni misiji koristno za Poljsko, plačuje udeležencem takšnih akcij.

JA postaja TO

Slovenski obrambni minister Janez Janša je na novinarski konferenci, da je začela jugoslovanska armada pred prihodom mirovni sil OZN hrvaška krizna žarišča načrtno preimenovati svoje čete v enote obrambe, ki bodo demobilizirane ostale na kriznih žariščih. Tako naj veljavno armade na kriznih žariščih obdržati velik del svojih sil, ki jih čez z vpoklicem hitro mobilizirati. Janša je opozoril, da bo s tem na močnejši ostala velika količina orožja. Prav tako počete armade kaže, da jugoslovanska vojska izkoristi mirovna prizadevanja in samo se položi pred prihodom modrih čelad.

Bo sporazum veljati

Ob posredovanju iranskega zunanjega ministra Velajattija je Azerbajdžan v Teheranu podpisal sporazum o ustavi miru in ognja v Gorskem Karabahu in o odpravi medsebojnih gospodarskih sankcij. Ta dogovor bo začel veljati, ko ga bosta potrdila slovenski in azerbajdžanski parlament.

V ŽARIŠČU

Slepota televizijskih kamer

S stališča tistih, ki so v spremljanju dogodkov zavezani televizijski kot najplivnejšemu mediju in jim ta vir informacij pomeni veliko luč za osvetljevanje dogodkov, bi minuli teden lahko označili kot morast.

Najprej se v Beogradu na obletnici devetomartoveškega mitinga ni zgodilo nič posebno pretresljivo, nobenih vodnih topov, razbitih brad, ničesar. Televizijski so, najbrž po nekem svojem instinktu, ki jim je govoril, da zborovanje letos ne bo nič kaj dramatično, pred dnevom D prikazovali lanske posnetke, ki so vsebovali vse navedene prizore. Vendar se medij-ska inscenacija dogodkov ni posrečila. Vuk Drašković je govoril množici, ki se je po zborovanju mirno razšla.

Majhno presenečenje se je zgodilo po devetem marcu, ko so študente in dijake, ki so potem vseeno prišli na mesto zborovanja, s tepežem razgnali. Brez navzočnosti kamer. Tudi Miloševićeva prometna nesreča se je zgodila zunaj njihovih pogleda.

Razvihranih prizorov željni televizijski gledalci so se tako morali zadovoljiti s tako rekoč »deja vu« posnetki kršitve premirja na hrvaških bojiščih. Sami znani prizori: prelomljeno drevo, sledi krvi na asfaltu, razgaljena rebra hišnih ostrešij, strelj v osijsko bolnišnico. Tu in tam kak posnetek vojaka z modro baretko.

Potem so slednjič prišli posnetki potresa v Turčiji. Umirane, ki se nam po zaslugi televizije zdi daleč tudi takrat, ko se ljudje pobijajo v naši neposredni bližini, je skorajda samo filmsko, če ni povzročeno z medsebojnimi klancem; še posebej daleč, tako rekoč zunaj čustvenega dosega pa je, če ga od nas ločuje večja prostorska oddaljenost.

V primerjavi s tem je za povprečnega televizijskega gledalca zanimivejše dogajanje v razburkanem slovenskem parlamentu. Na žalost, kajti novinarji RTV-ja so stavkali in posnetkov od tam ni bilo. Ljudje gledalci so po eni strani ugotavljali, da zaradi tega niso nič slabše informirani, vsaj tisti ne, ki lahko prekopajo na hrvaško ali avstrijsko televizijo. A je bilo vseeno zaznati nekakšno ogorčenje. Ob vtisu, da slovenski parlament deluje boljše, če ga ne nadzira elektronski »čuvaj demokracije«. Poslanci so osnuti proračuna, za katerega je kazalo, da ga bodo še zelo dolgo obravnavali, preimenovali v predlog zakona, amandmaje nanj bodo sprejemali do 19. marca in potem bodo 25. v tem mesecu o njem tudi razpravljali. Kakor da bi zavest o tem, da jih televizija ne gleda, posebej dobrodejno vplivala na poslanke; sprejeli so tudi zakona o drugih.

Vse to postavlja celotno za-devno v neko čudno luč. Kakor da televizija, ta naj udeleženi najplivnejši od vseh demokracije na izvoljenih predstavnikih ljudstva ne bi imela pozitivno! Vse nekako to, da jih prej spodbujajo kaštvu kakor k resnosti. Zato v resnici škoda, da se televizijski med stavko niso posvetili svoji strokovnosti. Zlepa mreč v Evropi ne boste mogli gledati programa državnih zborovanj, katere reporterji obrzami grimasami spremljajo svoja vprašanja, ki jih postavljajo političnim prvakovim in nam tem telesnim komentatorjem žali svoje politične afinitete politične stranke ali politika, katerem sprašujejo.

Najmanj populistice in svojem strokovnem poznavanju najboljši uspešen član slovenske vlade, minister za znanost, Peter Tancig, se je kot kandidat za mandatarka vlade predaval in pripravljal. Njegova kampanja postaja čedalje resnejša niti navzočnost televizijskih medijev ni jemlje tragične resnosti in predanosti, ki je v slovenskem političnem prostoru že nekaj časa nismo videli. Tancig bi, kakor kaže, bil mandatarko, čeprav ni v politični igri s tem stavil na več, kakor mu je v tem času v poljubno. Za njegovo politično promocijo in za njegov stroki položaj bi bilo nedvomno dovolj, če bi samo stala na strani.

STEFAN ŠKAFAR

Upniki Mesne industrije vztrajajo

KOLUMNA

Stefan Smej

„Ženska, ime ti je slabost?“

Ker se je nekaterim zdelo, da sem v prejšnji kolumni nekoliko enostransko prikazal odnos do ženske v krščanstvu in marksizmu, češ da sem vse skupaj zvedel samo na odnos do njenega spolovila, moram to pojasniti. Šele potem bom lahko prihodnjič navedel svetopisemsko zgodbo, ki govori o njeni posebni naravi in njenem posebnem poslanstvu, in ki jo v času svetovne ekološke ogroženosti postavlja v poseben položaj.

To je upravičeno tudi zato, ker razprava o primernem dnevu za praznovanje »ženskega« praznika še vedno trajajo. V prejšnjem razmišljanju na tem mestu pa smo rekli, da je prav, če si ženske za »svoje« vzamejo tako 8. kakor tudi 25. marec. Pa še 10. maj, ki ga v Avstriji slavijo kot dan mater. Potem pa še vse druge dneve...

Marksizem oziroma komunizem — tega dvojega tukaj zdaj ne bomo razlikovali, čeprav razlika obstaja, vendar je za naše pretiranje nepomembna — nekega svojega pesniškega odnosa do ženske ni razvil. Govori predvsem o njeni enakopravnosti z moškimi, nič pa o njeni posebnosti, o njeni ženskosti. Dejstvo pa je, da je komunizem v mnogem naslednik krščanstva. Navsezadnje je tudi njun končni cilj skoraj isti, oba hočeta nebesko kraljestvo. S to razliko, da ga komunizem hoče (ga je hotel) že na tem svetu.

V luči tega končnega cilja se njun odnos do ženske dopolnjuje. Natančneje povedano: komunizem je iz svetopisemskega nauka, ki je bil zaradi »nesvetopisemske« prevladujoče vloge moškega predelan tako, da je opravičeval njegovo gosposstvo, prevzel osnovne poteze odnosa do ženske. Pri obeh se je nazadnje napolnilo tako, da sta za njeno najpomembnejšo posebnost jemala spolnost.

Najlepša pesem, ki je bila v zahodni kulturi, sem pa spadata krščanstvo in komunizem, kdaj napisana ženska, je biblijska **Visoka pesem**. Tudi v njej se, na primer, tako kakor v zadnjič navedenem hindujskem mitu, ženska bitje primerja z golobico. »Moja golobica v skalnih duplinah,« pravi ženin na enem mestu; in na drugem spet: »Tvoje oči so kakor golobi.«

Večji del Visoke pesmi pa je posvečen njeni »liliji v dolini«, »gori mire in kadilak,« zaprtem vrtu in zaprtemu vrelcu. »Sklepi tvojih kolkov so kot ogrlica, / delo umetnikovih rok. / Tvoje krilo je dragocena kotlica, / naj ji ne manjka odšavljene vina.« Tudi takrat, ko zaljubljeni ženin opisuje njene druge telesne dele, počne to samo zato, da bi slednjič rekel: »Zlezel bom na palmo, / potrgal njen sad.« To pa je pesniška prisrčnost za spolno združitev.

Nevesta, ki je v tej Visoki pesmi prisrčnost ženske, torej ženska pisano z veliko, ga vabi: »Vleci me za seboj: Hitimo! / Pelji me, o kralj, v svojo izbo, / radovati se hočemo in se veseliti v / tebi, / slaviti tvojo ljubezen bolj kot vino; / po pravici te ljubijo.« Žaluje, ker tega ni mogla narediti že prej. To so ji preprečevali njeni bratje, ki so jo postavili za varuhinjo svojim ženam in ljubimcem, bedeti je morala nad njihovimi »vinogradi«. »Sinovi moje matere so bili srditi z / menoj, / postavili so me za varuhinjo / vinogradov, / svojega lastnega vinograda nisem / varovala.«

Velična Svetega pisma je tudi v Visoki pesmi, v teh opisih ljubezni do ženske, njene spolne lepote. Kakor pa smo že omenili, se je zgodovina zahodne kulture zasukala tako, da si je moški krčevito prisvojil vodilno vlogo in je iz tega položaja pri ženski podudarjal tiste vrednote, ki njegove dominacije niso ogrožale, marveč so mu služile.

Vsi tisti pregovori, ki žensko reducirajo na spolni objekt, ki jo demonizirajo, bi lahko imeli korenine v Visoki pesmi. Od Shakespeareove vdiha **„Ženska, ime ti je slabost“** do prostodušnega izenačevanja ženske in njenega spolovila, recimo takrat, ko moški ob pogledu na žensko pravi: »To ti je p...«

Naj živi ženskost, ki jo opisuje Visoka pesem! Toda naš čas potrebuje tudi drugo ženskost. Iz ekološke krize nas lahko popelje samo ženska, ki je narejena iz »hlada železa in topline ognja«, ženska s svojim globokim občutkom za življenje, za odločnost in za sintezo. Potrebno je stopiti tudi do teh virov ženske duše.

Vsi tisti pregovori, ki žensko reducirajo na spolni objekt, ki jo demonizirajo, bi lahko imeli korenine v Visoki pesmi. Od Shakespeareove vdiha **„Ženska, ime ti je slabost“** do prostodušnega izenačevanja ženske in njenega spolovila, recimo takrat, ko moški ob pogledu na žensko pravi: »To ti je p...«

Naj živi ženskost, ki jo opisuje Visoka pesem! Toda naš čas potrebuje tudi drugo ženskost. Iz ekološke krize nas lahko popelje samo ženska, ki je narejena iz »hlada železa in topline ognja«, ženska s svojim globokim občutkom za življenje, za odločnost in za sintezo. Potrebno je stopiti tudi do teh virov ženske duše.

Vsi tisti pregovori, ki žensko reducirajo na spolni objekt, ki jo demonizirajo, bi lahko imeli korenine v Visoki pesmi. Od Shakespeareove vdiha **„Ženska, ime ti je slabost“** do prostodušnega izenačevanja ženske in njenega spolovila, recimo takrat, ko moški ob pogledu na žensko pravi: »To ti je p...«

Naj živi ženskost, ki jo opisuje Visoka pesem! Toda naš čas potrebuje tudi drugo ženskost. Iz ekološke krize nas lahko popelje samo ženska, ki je narejena iz »hlada železa in topline ognja«, ženska s svojim globokim občutkom za življenje, za odločnost in za sintezo. Potrebno je stopiti tudi do teh virov ženske duše.

Vsi tisti pregovori, ki žensko reducirajo na spolni objekt, ki jo demonizirajo, bi lahko imeli korenine v Visoki pesmi. Od Shakespeareove vdiha **„Ženska, ime ti je slabost“** do prostodušnega izenačevanja ženske in njenega spolovila, recimo takrat, ko moški ob pogledu na žensko pravi: »To ti je p...«

Naj živi ženskost, ki jo opisuje Visoka pesem! Toda naš čas potrebuje tudi drugo ženskost. Iz ekološke krize nas lahko popelje samo ženska, ki je narejena iz »hlada železa in topline ognja«, ženska s svojim globokim občutkom za življenje, za odločnost in za sintezo. Potrebno je stopiti tudi do teh virov ženske duše.

Vsi tisti pregovori, ki žensko reducirajo na spolni objekt, ki jo demonizirajo, bi lahko imeli korenine v Visoki pesmi. Od Shakespeareove vdiha **„Ženska, ime ti je slabost“** do prostodušnega izenačevanja ženske in njenega spolovila, recimo takrat, ko moški ob pogledu na žensko pravi: »To ti je p...«

Naj živi ženskost, ki jo opisuje Visoka pesem! Toda naš čas potrebuje tudi drugo ženskost. Iz ekološke krize nas lahko popelje samo ženska, ki je narejena iz »hlada železa in topline ognja«, ženska s svojim globokim občutkom za življenje, za odločnost in za sintezo. Potrebno je stopiti tudi do teh virov ženske duše.

Vsi tisti pregovori, ki žensko reducirajo na spolni objekt, ki jo demonizirajo, bi lahko imeli korenine v Visoki pesmi. Od Shakespeareove vdiha **„Ženska, ime ti je slabost“** do prostodušnega izenačevanja ženske in njenega spolovila, recimo takrat, ko moški ob pogledu na žensko pravi: »To ti je p...«

Naj živi ženskost, ki jo opisuje Visoka pesem! Toda naš čas potrebuje tudi drugo ženskost. Iz ekološke krize nas lahko popelje samo ženska, ki je narejena iz »hlada železa in topline ognja«, ženska s svojim globokim občutkom za življenje, za odločnost in za sintezo. Potrebno je stopiti tudi do teh virov ženske duše.

Vsi tisti pregovori, ki žensko reducirajo na spolni objekt, ki jo demonizirajo, bi lahko imeli korenine v Visoki pesmi. Od Shakespeareove vdiha **„Ženska, ime ti je slabost“** do prostodušnega izenačevanja ženske in njenega spolovila, recimo takrat, ko moški ob pogledu na žensko pravi: »To ti je p...«

Naj živi ženskost, ki jo opisuje Visoka pesem! Toda naš čas potrebuje tudi drugo ženskost. Iz ekološke krize nas lahko popelje samo ženska, ki je narejena iz »hlada železa in topline ognja«, ženska s svojim globokim občutkom za življenje, za odločnost in za sintezo. Potrebno je stopiti tudi do teh virov ženske duše.

Vsi tisti pregovori, ki žensko reducirajo na spolni objekt, ki jo demonizirajo, bi lahko imeli korenine v Visoki pesmi. Od Shakespeareove vdiha **„Ženska, ime ti je slabost“** do prostodušnega izenačevanja ženske in njenega spolovila, recimo takrat, ko moški ob pogledu na žensko pravi: »To ti je p...«

Naj živi ženskost, ki jo opisuje Visoka pesem! Toda naš čas potrebuje tudi drugo ženskost. Iz ekološke krize nas lahko popelje samo ženska, ki je narejena iz »hlada železa in topline ognja«, ženska s svojim globokim občutkom za življenje, za odločnost in za sintezo. Potrebno je stopiti tudi do teh virov ženske duše.

Vsi tisti pregovori, ki žensko reducirajo na spolni objekt, ki jo demonizirajo, bi lahko imeli korenine v Visoki pesmi. Od Shakespeareove vdiha **„Ženska, ime ti je slabost“** do prostodušnega izenačevanja ženske in njenega spolovila, recimo takrat, ko moški ob pogledu na žensko pravi: »To ti je p...«

Naj živi ženskost, ki jo opisuje Visoka pesem! Toda naš čas potrebuje tudi drugo ženskost. Iz ekološke krize nas lahko popelje samo ženska, ki je narejena iz »hlada železa in topline ognja«, ženska s svojim globokim občutkom za življenje, za odločnost in za sintezo. Potrebno je stopiti tudi do teh virov ženske duše.

Vsi tisti pregovori, ki žensko reducirajo na spolni objekt, ki jo demonizirajo, bi lahko imeli korenine v Visoki pesmi. Od Shakespeareove vdiha **„Ženska, ime ti je slabost“** do prostodušnega izenačevanja ženske in njenega spolovila, recimo takrat, ko moški ob pogledu na žensko pravi: »To ti je p...«

Naj živi ženskost, ki jo opisuje Visoka pesem! Toda naš čas potrebuje tudi drugo ženskost. Iz ekološke krize nas lahko popelje samo ženska, ki je narejena iz »hlada železa in topline ognja«, ženska s svojim globokim občutkom za življenje, za odločnost in za sintezo. Potrebno je stopiti tudi do teh virov ženske duše.

Vsi tisti pregovori, ki žensko reducirajo na spolni objekt, ki jo demonizirajo, bi lahko imeli korenine v Visoki pesmi. Od Shakespeareove vdiha **„Ženska, ime ti je slabost“** do prostodušnega izenačevanja ženske in njenega spolovila, recimo takrat, ko moški ob pogledu na žensko pravi: »To ti je p...«

Naj živi ženskost, ki jo opisuje Visoka pesem! Toda naš čas potrebuje tudi drugo ženskost. Iz ekološke krize nas lahko popelje samo ženska, ki je narejena iz »hlada železa in topline ognja«, ženska s svojim globokim občutkom za življenje, za odločnost in za sintezo. Potrebno je stopiti tudi do teh virov ženske duše.

Vsi tisti pregovori, ki žensko reducirajo na spolni objekt, ki jo demonizirajo, bi lahko imeli korenine v Visoki pesmi. Od Shakespeareove vdiha **„Ženska, ime ti je slabost“** do prostodušnega izenačevanja ženske in njenega spolovila, recimo takrat, ko moški ob pogledu na žensko pravi: »To ti je p...«

Naj živi ženskost, ki jo opisuje Visoka pesem! Toda naš čas potrebuje tudi drugo ženskost. Iz ekološke krize nas lahko popelje samo ženska, ki je narejena iz »hlada železa in topline ognja«, ženska s svojim globokim občutkom za življenje, za odločnost in za sintezo. Potrebno je stopiti tudi do teh virov ženske duše.

Vsi tisti pregovori, ki žensko reducirajo na spolni objekt, ki jo demonizirajo, bi lahko imeli korenine v Visoki pesmi. Od Shakespeareove vdiha **„Ženska, ime ti je slabost“** do prostodušnega izenačevanja ženske in njenega spolovila, recimo takrat, ko moški ob pogledu na žensko pravi: »To ti je p...«

Naj živi ženskost, ki jo opisuje Visoka pesem! Toda naš čas potrebuje tudi drugo ženskost. Iz ekološke krize nas lahko popelje samo ženska, ki je narejena iz »hlada železa in topline ognja«, ženska s svojim globokim občutkom za življenje, za odločnost in za sintezo. Potrebno je stopiti tudi do teh virov ženske duše.

Vsi tisti pregovori, ki žensko reducirajo na spolni objekt, ki jo demonizirajo, bi lahko imeli korenine v Visoki pesmi. Od Shakespeareove vdiha **„Ženska, ime ti je slabost“** do prostodušnega izenačevanja ženske in njenega spolovila, recimo takrat, ko moški ob pogledu na žensko pravi: »To ti je p...«

Naj živi ženskost, ki jo opisuje Visoka pesem! Toda naš čas potrebuje tudi drugo ženskost. Iz ekološke krize nas lahko popelje samo ženska, ki je narejena iz »hlada železa in topline ognja«, ženska s svojim globokim občutkom za življenje, za odločnost in za sintezo. Potrebno je stopiti tudi do teh virov ženske duše.

Vsi tisti pregovori, ki žensko reducirajo na spolni objekt, ki jo demonizirajo, bi lahko imeli korenine v Visoki pesmi. Od Shakespeareove vdiha **„Ženska, ime ti je slabost“** do prostodušnega izenačevanja ženske in njenega spolovila, recimo takrat, ko moški ob pogledu na žensko pravi: »To ti je p...«

Naj živi ženskost, ki jo opisuje Visoka pesem! Toda naš čas potrebuje tudi drugo ženskost. Iz ekološke krize nas lahko popelje samo ženska, ki je narejena iz »hlada železa in topline ognja«, ženska s svojim globokim občutkom za življenje, za odločnost in za sintezo. Potrebno je stopiti tudi do teh virov ženske duše.

Vsi tisti pregovori, ki žensko reducirajo na spolni objekt, ki jo demonizirajo, bi lahko imeli korenine v Visoki pesmi. Od Shakespeareove vdiha **„Ženska, ime ti je slabost“** do prostodušnega izenačevanja ženske in njenega spolovila, recimo takrat, ko moški ob pogledu na žensko pravi: »To ti je p...«

Naj živi ženskost, ki jo opisuje Visoka pesem! Toda naš čas potrebuje tudi drugo ženskost. Iz ekološke krize nas lahko popelje samo ženska, ki je narejena iz »hlada železa in topline ognja«, ženska s svojim globokim občutkom za življenje, za odločnost in za sintezo. Potrebno je stopiti tudi do teh virov ženske duše.

Ce bodo upniki začasno umaknili akceptne naloge in deblokirali ziračun Mesne industrije Pomurka, potem bodo delavci v teh dneh dobili plačo. Priporočilo upnikom o umiku akceptnih nalogov so na predlog izvršnega sveta na zadnjem zasedanju sprejeli tudi delegati občinske skupščine, prav na dogajanja na tem zasedanju pa so kritično reagirali predstavniki upnikov. Položaj, kakršen je zdaj v Mesni industriji, ima namreč mnogo širše razsežnosti, kot si to predstavljajo posamezniki, ki razmer in podrobnosti v tem podjetju ne poznajo dovolj dobro. Upniki so seveda življenjsko zainteresirani, da se razmere v Pomurki uredijo, saj bo le tako zagotovljena tudi varnost njihovega kapitala, zato pri vključevanju v reševanje nastalih težav nastopajo z argumenti. Ne presejate jih, če neponučni posamezniki v svojih skupščinskih nastopih diskreditirajo njihova prizadevanja, zamerijo pa izvršnemu svetu in tistim, ki skupščino vodijo, da na takšne nastope ne reagirajo.

Upniki so se že na enem od prejšnjih sestankov imenovali poseben odbor in sprejeli svoja stališča in zahteve do odpravljanja težav v Mesni industriji, vendar se skoraj po mesecu dni zahteve niso premaknile na bolje. Višilec dolžnosti direktorja Mesne industrije Dušan Šiftar sicer javno in vztrajno trdi, da delo v podjetju poteka normalno, globlja analiza razmer pa kaže, da je Mesna industrija v tem času utrpela že precejšnjo škodo in nekaterih posledic skorajda ne bo več mogoče popraviti.

Besedam, ki niso podkrepiljene z ustreznimi podatki in argumenti, upniki ne zaupajo, zato zahtevajo program, ki pa ga od novega vodstva še do danes niso dobili. Vsi ne takšnega, ki bi jih zadovoljilo, pa čeprav od te njihove zahteve mineva že mesec dni. Takšno zahtevo so ponovili tudi na sestanku s predstavniki občinskega izvršnega sveta, ob tem pa so vztrajajo, da se naredi primopredajna bilanca na dan zamenjave vodstva v Mesni industriji ter sestavi ustreznega ekipe, ki bo to podjetje sposobna popeljati iz težav. Zdaj ne vztrajajo več, da naj bo mandatar novega vodstva prejšnji direktor Dragan Salavec, zahtevajo pa, da je v ekipi pet ljudi iz starega vodstva, saj imajo ti dovolj zvez, izkušeni in znanja, da lahko Mesno industrijo na najboljši način pripeljejo iz težav. Med možnimi mandatariji so se pojavila tudi nekatera nova imena, vendar kaže, da bo težko dobiti človeka, ki bo v sedanjih razmerah sposoben in pripravljen prevzeti krmilo tega več kot 1.400-članskega kolektiva.

Dokončnega dogovora o tem, ali bodo začasno umaknili akceptne naloge in tako omogočili, da delavci dobijo plačo, na sestanku s predstavniki izvršnega sveta niso sprejeli. Na politične pritiske upniki niso pripravljene pristati, žal pa bodo posledice nastalih razmer čutili tudi tisti delavci, ki so za to najmanj krivi.

Rešitve bo zato potrebno poiskati čim prej, saj vsako odlašanje težave samo še pogloblja. Če tega ne bodo naredili drugi, bodo morali pobudo spet prevzeti delavci. Upniki trdijo, da Dušan Šiftar Mesne industrije ni sposoben voditi, zaradi vsega, kar se je v tem času zgodilo, pa tudi ne pristajajo, da bi bil v novem vodstvu podjetja. Vendar — Dušanu Šiftarju je dal legalno zaupnico

sveta niso sprejeli. Na politične pritiske upniki niso pripravljene pristati, žal pa bodo posledice nastalih razmer čutili tudi tisti delavci, ki so za to najmanj krivi.

Rešitve bo zato potrebno poiskati čim prej, saj vsako odlašanje težave samo še pogloblja. Če tega ne bodo naredili drugi, bodo morali pobudo spet prevzeti delavci. Upniki trdijo, da Dušan Šiftar Mesne industrije ni sposoben voditi, zaradi vsega, kar se je v tem času zgodilo, pa tudi ne pristajajo, da bi bil v novem vodstvu podjetja. Vendar — Dušanu Šiftarju je dal legalno zaupnico

sveta niso sprejeli. Na politične pritiske upniki niso pripravljene pristati, žal pa bodo posledice nastalih razmer čutili tudi tisti delavci, ki so za to najmanj krivi.

Rešitve bo zato potrebno poiskati čim prej, saj vsako odlašanje težave samo še pogloblja. Če tega ne bodo naredili drugi, bodo morali pobudo spet prevzeti delavci. Upniki trdijo, da Dušan Šiftar Mesne industrije ni sposoben voditi, zaradi vsega, kar se je v tem času zgodilo, pa tudi ne pristajajo, da bi bil v novem vodstvu podjetja. Vendar — Dušanu Šiftarju je dal legalno zaupnico

Shod nezaposlenih: Delo!

Zakaj se za mnoge nedelja več ne razlikuje od ponedeljka, se je na protestnem shodu nezaposlenih pred lendavsko skupščino spraševala Zdenka Bobovec, vodja organizacijskega odbora za shod nezaposlenih pri svobodnih sindikatih Pomurja.

Zato, ker je v Pomurju že več kot osem tisoč nezaposlenih, kar je deset odstotkov nezaposlenih v Sloveniji, ker je relativna stopnja brezposelnosti že 15-odstotna, v lendavski občini pa presega 20 odstotkov. To pomeni, da v tej občini še dela 6500 delavcev, delo pa išče dva tisoč. Prav zato je bil shod nezaposlenih organiziran pred lendavsko občinsko stavbo kot opomin, opozorilo, trkanje na vesti vsem odgovornim v občinski stavbi, »ki so jih lahko gledali izza zavese, vsem pomurskim vladam, predvsem pa opomin slovenski vladi. Ta se bo z dogajanjem na ploščadi pred občinsko stavbo lahko seznanila prek poročil novinarjev, saj na shodu ni imela nobenega predstavnika, čeprav sta bila vabljena sam predsednik vlade, Lojze Peterle, in ministrica za delo, Jožica Puharjeva.

Vlada se odzove vabilu za vaško nogometno tekmo ali za pekte malega cerkvenega zbora, na naš shod ni prišel nihče.«

Pa so nezaposleni s: »Tako je!« napovedali, da če ne bo nobenega odziva na njihove zahteve, bodo sami prišli v Ljubljano, pred skupščino, in to prvega maja. (Opomba: s transparenti, na katerih so pisalo: Živel prvi maj, praznik dela?)

Tudi to je predsednik svobod-

nih sindikatov, Dušan Semolič, povedal o vladi: »Če že katero podjetje mora v stečaj, je to prav slovenska vlada s svojimi nesposobnimi ministri.« Vladi, ki se spravlja z mrtvim, s svojimi dejanji pa pokopava žive, vlada, ki se je odločila, da ne bo vzela bogatih, ampak revnim, saj je znižala davek na luksuzne predmete in ga privlila za olje, mleko, živila. Z nižjim davkom v trgovinah prodajajo tudi alkohol, »mar zato, da bi ljudi vodila do blaženosti, da bi postali bolj razumevaljoči do vlade?«

Bi si vlada upala pogledati v oči zbranim nezaposlenim, ki vsak s svojo usodo bije boj preživetja, bi jim tudi »prevaranti«, kradljivci, karieristi, ki se okoriščajo ob družbenem premoženju podjetja, ki je delo rok tudi tistih, ki so sedaj ostali na cesti?

Stečajni upravitelji bogatijo, odpirajo se nova zasebna podjetja in Irgovine (Franc Bobovec, nekdanj zaposlen v Tovarni logistične opreme) »Jemljejo tisto, kar je delo naših rok. To je naš denar!« so dodali zbrani. Spraševali so se tudi, kako v podjetjih trošijo namenska sredstva za ohranjanje ali odpiranje novih delovnih mest, kdo bo te ljudi vprašal po odgovornosti.

MAJDA HORVAT

Lendavska vlada odstopila

Že v ponedeljek je predsednik lendavske vlade dobil v roke kolektivni odstop vseh članov vlade, ki so svojo izjavo utemeljili s štirimi točkami. Prepričani so, da svojega dela ne morejo opravljati zaradi sumničen in nezaupanja v občinskem parlamentu in nepripravljenosti predsednika skupščine, Cirila Pucka, da sodeluje z vlado.

Predsednik Alojz Jerebic v sredo članom vlade še ni povedal svojega mnenja. V torek je bila res sklicana seja izvršnega sveta, vendar so jo zaradi shoda nezaposlenih pred skupščinsko stavbo prekinili in si niso povedali, kako in kaj z odstopi.

Ali bo zdaj, ko odstopajo člani vlade, odstopil tudi predsednik Alojz Jerebic? (Odstopajo člani vlade, na shodu nezaposlenih so ga izžvižgali tudi protestniki.)

MH

Stanje ni rožnato

Podružnica SDK Murska Sobotla je zares pohiteila in na ponedeljkovi tiskovni konferenci podrobneje predstavila osnovne značilnosti pomurskega gospodarstva v letu 1991. Podatki kažejo, da stanje v letu 1991 ni rožnato. Ob velikih političnih in gospodarskih težavah, ki so posledice unovskovsko tržišče in finančni sistem prejšnje države, industrijska proizvodnja niha za 4,6 odstotka (v Sloveniji kar za 12,4 odstotka manj), ob velikih zadolženosti pa so morali plačati celo 3,1 milijona ameriških dolarjev obresti. Pestile so jih tudi visoke tečajne razlike, pomursko gospodarstvo pa je lani ustvarilo za četrtino manj tonaletov. Prav tako so se povečale zaloge, medtem ko so obveznosti podjetij večje od terjatev.

Najbolj spodbudno je, da je pomursko gospodarstvo lani izvozilo za 146,7 milijona ameriških dolarjev blaga in storitev, kar je 13,2-odstotno povečanje v primerjavi z enakim obdobjem leta 1990. K temu so prispelovale podjetje Mura z 21-odstotno rastjo izvoza. V tem času se je pomurski uvoz zmanjšal za 12,1 odstotka, pokritost uvoza z izvozom pa je bila 146,5-odstotna.

Suboška SDK je pripravila tudi informacijo o stečajih. Od leta 1989 do danes je bilo v Pomurju 20 stečajev, na ta račun pa je ostalo brez zaposlitve 5162 delavcev, ravno nezaposlenost — v Pomurju je bilo lani 6883 brezposelnih, kar je 19,4 odstotka zaposlenega prebivalstva v RS (v Sloveniji 10 odstotkov) — vzbuja največ skrbi. Ob podatku, da je bilo lanskega decembra v Pomurju že 7556 brezposelnih, kar je nekaj več kot 22 odstotkov vseh zaposlenih, pa se je treba resno zamisliti.

Kakor tudi nad tem, da je imelo letošnjega februarja v Pomurju blokirane ziračune nad 5 dni že 35 podjetij. Povprečni blokiran znesek je znašal 276 milijonov tolarjev, v teh podjetjih pa je bilo zaposlenih nekaj čez 3 tisoč delavcev.

MILAN JERŠE

PREKINJENO SKUPNO ZASEDANJE SOBOŠKE OBČINSKE SKUPŠČINE

Proračun še pravočasno spravili pod streho

Potem ko so na skupni seji odborniki z javnim glasovanjem potrdili izvolitev VLASTE HORVAT in JOŽICE KODILA RUŽIČ za občinskega predsednika za prekrške, so na skupnem zasedanju največ pozornosti namenjale predlogu odloka o proračunu za leto 1992 in informaciji o nezadovoljnem položaju soboške Mesne industrije POMURKA, kjer se očitno pojavlja tudi kriza vodenja.

Čeprav denarja za proračunsko poravnico ne bo na pretek, je udarna Kot rdeča nit se je v večini starih gospodarskih razmerah denar razporediti tako, da bo žile naprej. Šteer pa z zdajšnji nabi bi se sekla blizu 707 milijonov tolarjev, ne bo mogel zdržati opozoril glavni občinski računovodja FRANC ČIPIOT, zato ga bo treba med letom prilagajati potrditven na posameznih področjih. V zvezi s tem so občinsko vladno potrebni, da ob morebitnih sprejetju republiškega proračuna, o tem obresti zbere občinske skupščine.

svta) ne predvidevajo več denarja. Še nekaj poudarkov iz razprav poslancev: »Čeprav je v primerjavi z lani šolstvo dobilo več denarja, ta ob znanih materialnih težavah, odnoznogo šolstva ne bo zadoščalo za normalno delovanje. Po opremljenosti z učnimi pripomočki smo na stranskem tiru, sredstva iz amortizacije pa ne zadoščajo niti za najnujnejša popravila. Želim si pravičnejšo razdelitev proračunskega denarja, ki gre večinoma za ceste,« je opozorila poslanka ZD ANGELOVA NOVAK. Ob tem ji je član IS VLADO KEREC pojasnil, da so iz šolskih kolektivov dobili zahtevkov za razna popravila v vrednosti nad 30 milijonov SLT, zato bodo skušali v najkrajšem času rešiti najnujnejše probleme. ANDREJ ZADRAVEC iz zbora KS pa je potrdil, da nimajo dovolj denarja za zamenjavo gasilskih trakov.

JOŽE KAVAS iz DPZ se je zavzel za večjo denarno pomoč humanitarnim društvom, predvsem društvu medicinskih sster in Kuritasu, medtem ko bi po mnenju VIKTORJA VORŠIČA (zbora KS) morali več denarja porabiti za vzgojo in varnost v cestnem prometu, saj je stanje na cestah občno, policija pa ne more sumu rešiti vseh problemov.

Ker smo o najnujnejšem razvoju dogodkov v soboški Mesni industriji POMURKA že večkrat obširno poročali, omenimo le to, da so poslanci sprejeli stališča občinskega izvršnega sveta, ki si prizadeva čemprej rešiti težave tega velikega poslovnega sistema, od katerega je v marsičem odvisen položaj celotnega gospodarstva v občini. Zato vlada ponuja roko posredovanja pri dogovarjanju z upniki. Kaže pa, da je dolgočrajna razprava močno utrudila nekatero poslance, saj so po krajšem odmoru ugotovili, da sta zbor zdrženega dela in družbenopolični zbor nesklepčna, zato je zasedanje nadaljeval le zbor KS.

MILAN JERŠE

Poslansko vprašanje

Bohotenje ukvarjanja novinarjev s politiko je več kot evidentno. Ne moreš se znebiti vtisa, da gre za celotno slovensko koordinirano novinarsko akcijo, upam si govoriti o »novinarski stranki«, ki ne samo da zavzema stališča do političnega dogajanja ampak vodi tudi avtonomno politiko. Le-ta je po moji presoji pritranska.

Sprašujem, ali je demokratično, če recimo novinarji na Radiu Murska Sobotla pri oddajah »Kost za vas« in »Povejte nam, kaj vas žuli« najprej sprašujejo poslušalca »kako boste govorili« ali »kaj boste govorili«? Dobromislilec poslušalec nove vsebine svojega nastopa, kar pa je lahko zanj usodno, saj ne pride v eter, če njegov nastop ni všeč novinarju.

Predstave RTV Slovenije kot tudi drugih novinarskih in radijskih hiš v Sloveniji so očitno hipertrofirane. Sprašujem, tudi kdaj bo dejansko zakon o javnih glasilih prišel na skupščinske klopi, ker je nujna demokratična konkurenca novinarskega mišljenja in nastopanja?

Dr. Jože Magdič

POBUDI POMURSKIH POSLANCEV V REPUBLIŠKEM PARLAMENTU

O kmetovi predelovalni industriji in PTT cenah

Na nedavnem zasedanju republiške skupščine sta bili dokaj odmevni tudi razpravi dveh pomurskih poslancev. Tako je v zboru združenega dela, kjer so kot prvi začeli usklajevati nov zakon o zadrukah, poslanec Ljudske stranke ZVONKO HORVAT iz lendavske občine menil, da če zakon ne bo sprejet, bodo kmetje prisiljeni ustanavljati lastno predelovalno industrijo. »Kaj pa se bo potem zgodilo z delavci v predelovalni industriji, ki je predimenzionirana?« je vprašal Horvat. Napisel je zbor združene dela, ki je z dopolnilom črtal celotno 10. poglavje, ki govori o lastninjenju, sprejel zakon o zadrukah.

V republiškem družbenopolitičnem zboru pa je poslanec Ljudske stranke iz soboške občine JANKO HALB opozoril na monopolni položaj PTT. Po njegovem se le-to kaže v tem, da ptt podjetja sama določajo ceno novih telefonskih priključkov in tu di izvaja vsa potrebna dela, medtem ko morajo naročniki telefonov vse vnaprej plačati pred podpisom pogodbe s PTT.

M. JERŠE

Nov mlad 92
Prodajni sejem
gorinja radgona
313-441992

KUPON
50% POPUSTA ZA
SEJEMSKO VSTOPNICO
Izrežite in predajte na sejamski
blagajni — za Vas
POMURSKI SEJEM
in VAS
Vestnik

DRUŠTVO ZA VARSTVO OKOLJA POMURJE NASPROTUJE
GRADNJI »UMAZANE INDUSTRIJE«

Naravovarstveniki proti tovarni usnja

Pomurska javnost vse premalo izve o načrtih nekaterih občinskih vlad. Ne vemo, ali je to prikrievanje informacij namerno ali ne, dejstvo je, da lahko povzroči občutljivi pokrajini ob reki Muri veliko škodo.

Člani Društva za varstvo okolja so se zgrozili, ko so izvedeli, da namerava občina Gornja Radgona sprejeti na svoje območje del proizvodnje tovarne usnja Schmidt iz Vrhnega v Avstriji — ne le izrezovanje in šivanje usnja, ampak tudi »mokri del« proizvodnje, to je najbolj umazani del usnjarske industrije.

Pred leti so inšpektorji v Konjišču prepovedali širitev gramoznice, saj je obstajala nevarnost, da bo preveliko črpanje gramozca vplivalo na podtalnico! Če smo imeli pred leti tako stroge predpise, kako lahko danes tako mirne duše sprejemamo najbolj umazano industrijo? Vzrok je v »brezskonskem obdobju«, saj zakon o varstvu okolja še vedno ni sprejet, zato nimamo ne podjetja in ne občinske vlade osvoje, na kateri bi jim bilo kaj prepovedano ali odsvetovano. Toda obstaja še ena prisila — pritisk javnosti. Nanjo računajo naravovarstveniki, saj druge moči nimajo. S trdnimi dokazi bodo javnosti predstavili vse posledice umazane industrije, ki jo marsikatera občinska vlada na tako lahek način sprejema pod svoje okrilje. Nekaj delovnih mest ni zadosten razlog, da bi dovolili odpiranje sumljivih tovarn. Poleg tega so se povezali tudi z istomislečimi v Mariboru, ki bodo poskušali dobiti čim več podatkov o škodljivosti tovarne industrije od zelenih in naravovarstvenikov v Avstriji.

Člani Društva za varstvo okolja Pomurja so se na rednem sestanku v sredo, 11. marca 1992, pogovarjali tudi o organiziranju slovesnosti ob 20-letnici društva, ki bo 5. in 6. junija v raznih pomurskih krajih. V tem času bodo organizirane številne kulturne, strokovne in družabne prireditve, ki se jih bodo udeležili gostje iz Hrvaške, Avstrije, Madžarske, Češko — Slovaške federacije in Slovenije. Ob tej priložnosti bo izšla tudi posebna Vestnikova priloga.

BERNARDA B. PEČEK

Pomurska banka d.d.
Murska Sobota

BREZPLAČNO

svetujemo, obračunavamo in izpolnjujemo obrazce za dohodnino!

Obrtniki, podjetniki!

po konkurenčnih cenah opravljamo knjigovodske in računovodske storitve.

FENIKS
MURSKA SOBOTA DOO

Podjetje za finančne storitve, trženje in svetovanje

v Ulici Štefana Kovača 12.

Že dobra štiri desetletja spremljamo v deželi ob Muri življenje in delo naših ljudi. Upoštevamo poslovne vrednote, partnerstvo, aktivno spremljamo življenje in se mu prilagajamo. Uspešno sodelujemo pri odpravljanju težav podjetij in občanov, ki jim je bila ogrožena gospodarska in osebna varnost. Pravno, naložbeno in davčno svetujemo zastoj in vam pomagamo uresničevati vaše poslovne cilje.

VESELI SMO, DA VAS LAHKO POZDRAVIMO V NASI NOVI POSLOVNI ZGRADBI V LENDAVSKI Š V MURSKI SOBOTI. OBISČITE NAS, ZAVAROVANJE JE OPRAVEK, KI JE LAHKO OBENEM UGODNA PRILožNOST.

ZAVAROVALNICA TRIGLAV, d.d.,
OBMOČNA ENOTA MURSKA SOBOTA

TRADICIJA IN DOBER POSLOVNI ODNOS

ELRAD

Kot vse kaže, vsaj glede kadrovskih zdrah in napetosti, da z razpisom za kadrovske zasedbe mesta generalnega direktorja sistema Elrad in imenovanjem v.d. direktorja na izpraznjena mesta, naj bi sistemske funkcije in proizvodnja stekle normalno. Grenak priokus zaradi stečaja Elektrone in načina, kako so jih zapustili tisti, ki so jim najbolj zaupali, pa bo ostal.

Odhodu treh vodilnih delavcev je bila namenjena tudi petkova seja novega upravnega odbora, ki jo je vodil novoizvoljeni predsednik Karel Svetec. Spremenili so sklepe prejšnjega upravnega odbora, ki ga je vodil Milan Kurbus, s katerimi so sporazumno razrešili generalnega direktorja Vuka in ga oklicali za trajni presežek. Novi upravni odbor je Vuka sicer razrešil funkcije generalnega direktorja, vendar pa ga ne opredeljuje kot trajni presežek, temveč mu ponuja novo delovno mesto v plansko-analitski službi, ki ustreza njegovi izobrazbi. Prav tako se niso strinjali s potezo prejšnjega generalnega direktorja, s katero je Milana Kurbusa, personalnega direktorja, in Zlatka Kurbusa, finančnega direktorja, razrešil vodstvenih funkcij in ju opredelil za trajni presežek. Tudi njima je novi upravni odbor znova odprl pot v Elrad in soglašal, da ne bosta presežek.

Danes je objavljen razpis za novega generalnega direktorja, do zasedbe pa bo to delo opravljal Karel Sapač, tehnični direktor.

ŠE ENKRAT O ODPRAVNINAH

Čeprav smo v Vestniku že dvakrat poročali o odpravnini oz. odhodnini, ki naj bi si jo izplačali trije vodilni, ki so drug drugega sporazumno razrešili in se oklicali za trajne presežke, moramo glede na različne informacije, ki krožijo, to ponoviti še tretjič. Čeprav je Milan Kurbus na tiskovni konferenci zanikal, da bi si izplačali odhodnino v znesku 650 oz. 550 tisoč tolarjev, je resnica malce drugačna. Samo pomanjkljivo izpolnjenim virmanom gre zahvala, da je denar, ki ga Elrad krvavo potrebuje, ostal v podjetju. Takoj po oklicu za trajne presežke in sporazumni razrešitvi so poslali virmane z nalogo za izplačilo po pogodbi trem bankam, kjer so imeli omenjeni odprte žiro račune, SKB, LB, KBM. Banke izplačila zaradi pomanjkljivih podatkov niso mogle izvesti, zato so iskale dodatna pojasnila v Elradu. Po nalogu Karla Sapača so bila izplačila ustavljena. Zakonski akti sistema

Se bo stanje v d.d. umirilo?

Elrad dopuščajo takšna izplačila, če so delavci razrešeni sporazumno in opredeljeni kot trajni presežki. Torej zakonsko nič spornega, o morali pa naj razsodijo drugi.

NAJVEČJA TEŽAVA JE LIKVIDNOST

Karel Sapač, ki je prevzel mesto v.d. direktorja do imenovanja novega, je ekonomski položaj Elrada opisal takole: »Največja težava je likvidnost. Tačas imamo s tem velike težave, saj nam banke ne zaupajo, naš položaj in slabo ime pa na veliko izkoriščata konkurenca. Koristimo vse vezi in poznanstva, da si zagotovimo tekoče prilive, že naslednji mesec pa bo položaj bistveno boljši, saj bodo v firmo nakazani prilivi od izvoza, ki ga je bilo v januarju precej, pa tudi pritisk na bruto maso bo zaradi zmanjšanja zaposlenih bistveno manjši. Sem optimist, Elrad se bo iz tega nezavidljivega položaja prav gotovo izvlekel, saj se naročila, predvsem izvozna, bistveno večajo.« Poleg reševanja tekoče likvidnosti je potrebno še povečati prodajo, zmanjšati zaloge ter ustvariti pozitivno delovno ozračje in zaupanje delavcev v sistem Elrad. Po zagotovilih vodilnih bodo delavci plače v marcu dobili v skladu z dogovorom s stavkovnim odborom. Zasluženo bodo prejeli tudi tisti, ki so zaradi stečaja Elektrone ostali brez dela, so pa februarja še delali.

SAMO SOCIALNA IN MATERIALNA VARNOST

»Samo to smo vseskozi zahtevali in želeli zagotavljati, pravi Stanko Prelec, predsednik sindikata. «Odločno zavrnemo vse obtožbe in namigovalna na račun sindikata, da ni bila akcija sindikata voden od zunaj in da bi bil naš cilj samo rušenje vodstva. Želeli smo vzpostaviti samo nadzorovano funkcijo, ki je dosedanji sistem Elrada ni imel.«

Sindikati zaupajo novemu upravnemu odboru, ki ga na mesto direktorja, ki so ga do sedaj sestavljali, tvorijo sindikati kovnaki iz vseh delov vodnje. Ti so na staro mesto postavili tudi center AOP, ki je želela upravljati zasebna ma Virgrad.

»Položaj se razčiščuje, pravi Prelec, «ko bo Elrad tudi konkretne razvojne programe, strateško in ciljno opredeljen, bo sindikat pripravil tudi na socialni pakt, kar je pogoj za sanacijo podjetja. Z menjavo vodstva in nadaljnji kadrovskimi menjavami in dopolnitvami se izteka zgodba. V senci te pa se dogajata druga, stečaj družbe Elektrone, zaradi katerega je ostalo brez dela skoraj 400 delavcev. Tudi ta bo kmalu moral postati predmet posebne analize, saj ga karakterizirajo zanimiva in nenavadna razmerja in načrtovane premeščanje delavcev za njeno zmanjšanje.

RENATA FICRO

M-10-1

Ne upoštevajo odločbe inšpektorata

Če bi odgovorni z Republiške uprave za ceste in Ministrstva za promet in zveze upoštevali prav vsa določila iz zakonov in predpisov, bi morali cesto M 10 — 1 zapreti že pred nekaj leti. Do danes se kaj takega ni zgodilo; Cestno podjetje Murska Sobota je le prejelo odločbo republiškega prometnega inšpektorata, da mora do 15. marca odpraviti vse pomanjkljivosti na magistralni cesti M 10 — 1 na odseku 321 Beltinci — Črenšovci in odseku 322 Črenšovci — Lendava. Na prošnjo Cestnega podjetja so ta rok pomaknili za en mesec, ker asfaltna baza v Lipovcih letos še ni začela obratovati; poleg tega so nujna sanacijska dela take vrste (pojasnjuje inšpektor za ceste), da jih pozimi ne bi mogli kakovostno opraviti.

Zakaj so pri dogovarjanju o nujnih popravilih cestišču na M 10 — 1 tako počasni; je potrebno spodbujati pomurske cestarje ali republiške inšpektorje? Resnica je verjetno druga: dokler ne bo znano, kdo in kako bo finan-

ciral obnovo magistralne ceste, nihče ne hiti z deli. Prav nasprotno je v drugem sektorju Republiške uprave za ceste, ki skrbi za varnost na cestah. Ta je menda tudi zaslužna, da so ob tej magistrali v minulih mesecih postavili ograje, ki jih izdeluje LIKO Ljuboje. Vsak sektor skrbi za svoje področje dela; če je imel ta sektor na računu denar za ograje, je denar nakazal LIK-u, ta pa je plačalo delo opravil brez dodatnih vprašanj. In tako se pomurski šoferji upravičeno sprašujejo, kako da so za številne ograje našli denar, ni pa ga za krpanje največjih lukenj; le zakaj so te ograje prav sedaj tako nujne — mogoče prav zaradi slabe ceste, saj jih na nekaterih delih cestišču že prav močno premetava?

Zaradi povečanega prometa po magistrali M 10 — 1 vse od lanskega poletja so imeli več dela tudi na Cestnem podjetju Murska Sobota. Marjan Pucko, tehnični vodja, je dejal: »Na magistrali opravljamo le nujna vzdrževalna dela — kosimo travo, čistimo smernike, urejamo

bankine in opravljamo naloge zimske službe. To pomeni 13 odstotkov v obsegu našega celotnega poslovanja. Od vsega skupnega vzdrževanja, ki bi ga morali opraviti, je to le 25 odstotkov, toda toliko denarja dobimo... Na tej cesti bi morali nujno narediti nov profil, utrditi cestišče in ga razširiti na 7 metrov ali pa jo vsaj preplastiti.«

»Kamela« je najpogostejši prometni znak na cesti M 10 — 1. »Kamela je znak, ki opozarja na nepravilni profil cestišča — teh znakov smo zadnje mesece postavili največ. Poleg tega smo postavili tudi znake za omejitve hitrosti na 40 kilometrov na uro v Lendavi in Gornji Radgoni, opo-

zorile table za nevarnosti in dopolnilno tablo za obvojni razdaljo med tovarnjaki, ki ne bi bili 10 metrov,« je povedal Ivo Horvat, ki je v Cestnem podjetju M. Sobota odgovorna za prometno signalizacijo.

Pa vendar vsi vemo, da ob krpanju lukenj in postavljanju novih prometnih znakov ne rešijo prometnih problemov na magistrali M 10 — 1. Odsek od vasi — Porčič bodo letos še zgradili kako bo z obnovo magistralne dela delo, pa se ni nujno Torej bo meja med našim Pomurjem in Stajersko (pred nedikom) še opaznejša.

Bernarda B. Peček

Tukaj se začne Pomurje: Z nove ceste se pripeljemo na stare ceste, no, ki že 18 let ni bila obnovljena; eden od razpoznavnih znakov ceste M 10 — 1 so tudi »kamela«.

M-12-1

Dopisovanje s prometnim ministrom

Republiški mlini meljejo počasi, še posebno cestni. Vse kaže, da se na magistralni cesti M 12 — 1 (Lendava—Dolga vas—meja z Madžarsko) začelo premikati šele konec februarja, ko sta si 24. februarja razmere na cesti M 10 — 1 in M 12 — 1 ogledala republiški inšpektor za ceste Janez Kregar in vodja inšpektorata Ivo Samec. 26. februarja je Cestno podjetje v Murski Soboti prejelo zapisnik o tem uradnem pregledu, v katerem cestni inšpektor ugotavlja, da je zaradi težkega prometa prišlo do popolnega uničenja ceste M 12 — 1 v dolžini 1500 metrov. Istočasno so prejeli tudi odločbo, da morajo na tej cesti začasno prepovedati promet za vsa vozila, katerih skupna teža presega 5 ton; rok za postavitev ustreznih oznak: 15. 5. 92. V obrazložitvi je inšpektor Kregar zapisal:

»Na nedavnem odseku v dolžini 1500 metrov je prišlo pod vplivom težkega prometa do popolnega porušenja voziščne konstrukcije. Vzdrževalec ceste je na cesti izvedel obsežnejša dela za zagotavljanje prevoznosti, ki pa v razmerah odjuga ne zadostujejo. Na vozišču so velike neravnine, nekoherentni materiali iz spodnjih slojev pa so se pod vplivom težkega prometa premešali s tamponskim materialom, s katerim je zasilo sanirano vozišče. Pri odju-

gi bo prišlo še do pospešenega propadanja nosilnosti ceste, tako da po njej ne bo možen promet za vozila težja od 5 ton skupne teže.«

Cestno podjetje M. Sobota je nato 3. marca zahtevalo preklisk izdane odločbe, ker da je omenjena cesta od 2. marca v »rekonstrukciji«. Zapisali so: »Republiška uprava za ceste Ljubljana je dne 2. 3. 1992 pristopila k rekonstrukciji in razširitvi odseka 325 magistralne ceste M 12 — 1 Lendava—Dolga vas v dolžini 800 metrov. Na omenjenem odseku se

vršijo dela na rekonstrukciji vozišča in na razširitvi v odstavni pas za tovorna vozila.«

Kakor hitro so prejeli odločbo republiškega inšpektorja za ceste, je cestno podjetje pohitelo z začetkom obnovitvenih del. Toda že sedaj je očitno, da dodajanje enega voznega pasu ne bo rešilo problema povečanega tovarnega prometa na mejnem prehodu v Dolgi vasi — to je le začasna rešitev. In da je vse to dopisovanje med republikanci in soškimi cestarji zgolj dopisovanje, brez konkretnih posledic, najbolje dokazuje naslednja obrazložitve Janeza Kregarja v zadnji odločki, ki jo je Cestno podjetje Murska Sobota prejelo 12. marca:

»Republiški inšpektor za ceste meni, da začetek del še ne odpravlja glavnih vzrokov za izrečen ukrep prepovedi prometa za težja vozila. Stanje ceste bo bistveno izboljšano šele s končanjem

rekonstrukcije vsaj škodovanih odsekov ceste, se vlogi v taki obliki, izražena, ne ugotovi.

Kljub navedenemu republiški inšpektor za ceste meni, da se odločbe zaradi spremene voziščne okoliščin ni nujna. Poleg izpolnitve odločbe povzročajo dodatne težave v gospodarstvu, v prometu in v gospodarski strukturi, se rok izvršitve podaljša videnega roka izvedbe rekonstrukcije in usposobitve ceste v stanje, da bo po njej možen promet za vsa vozila, katerih skupna teža presega 5 ton.

»Dodaten komentar ni bil, dejstvo pa je, da gre za časno reševanje prometnih problemov; kolikšna bo korist tujemu tretjemu pasu, še ni nujno načrti in predračuna pripraviti sproti.

Bernarda B. Peček

PODJETNIŠTVO

Muke z vlado in socialistično delovno moralo

Podjetnik je tisti, ki hoče kapital. Kapital pa lahko živi samo tako, da se nenehno obrača in množi. Kapital hoče podjetnika. To dvoje gre skupaj.

Če podjetnik svojega dobička ne more ustvarjati po zaslugi posebnega položaja na tržišču, s transakcijami ali na kak podoban način, mora ljudi, ki jih zaposluje, siliti k delu. V tem je temeljna razlika med socialističnim in kapitalističnim gospodarjenjem. Včasih najpogostejši in najbolj elementarni stavki politične ekonomije za vsakdanjo rabo, ki so istocasnoma veljali za kritiko socialistične ekonomije, so bili: »Za svoj denar vsak pogleda. Kapitalist te ne bo imel zaposlenega, če ne boš delal. Naj dajo v privatne roke pa ho šlo.«

Zdaj je že mnogokaj v privatnih rokah pa še vedno ne gre. Je kriva vlada, nimamo pravih podjetnikov, ljudje ne delajo? Podjetnik Alojz Bojnec iz Sobotice, ki v podjetju Marker z italijansko tehnologijo za italijanskega partnerja izdeluje okrasno in funkcionalno keramiko, za težavo dolži nekaj vlado, nekaj socialistično delovno moralo in nekaj tudi sebe.

Karoshi je japonski izraz za pojav, ki spominja na samurajstvo in na kamikaze. Karoshi je nenadna smrt od dela, od utrujenosti. Domnevajo, da se vsako leto pri delu na delovnem mestu do smrti izčrpa 10.000 japonskih zaposlenih. Japonci pretravajo. Prepričani pa so, da pretravajo vsi drugi. Vendar v nasprotni smeri, v lenobi. Predvsem tisti iz bivših socialističnih držav.

Japonska delovna disciplina in skrbnost komunističnega kolesarstva gospodarstva se za delovno mizo le steska združuje. Tako piše nemški časopis Spiegel, ki je svoj čas veljal za levo usmerjenega. Zakupno o nezdružljivosti je dejal japonski proizvajalec avtomobilov Suzuki, ki v madžarskem Esztergomu gradi montažno tovarno v vrednosti 260 milijonov dolarjev. Gre za prvo večjo japonsko investicijo v vzhodni Evropi. 81 mladih Madžarov so poslali na trening na Japonsko, da bi se uveljavili v japonski svet dela. Posledice so bile nepriča-

JAPONSKA IN SOCIALIZEM

»Zunaj te popadejo mrhovinarji, ki naš gospodarski položaj domnijo poznajo, poznajo ceno naše delovne sile. Pričakajo te z izračunadajajo več kakor je normalno. Potem pa spoznaš, da je vse skupaj zelo muško. Velike težave imaš, če se jih hočeš rešiti.

»Američani so nas po vojni uvedli v svobodno tržno gospodarstvo.« je z govorniškega odra v neki tokijski četrti kričal govorca v času Bushevega obiska. »Torej naj ne bodo tako leni in naj več delajo!»

Delati, delati, delati, so bile besede, neke vrste oporoče, Karla Marxa, ko so ga hčere vprašale, kaj bi žele ljudem posebej položiti na srce.

Direktor soboškega podjetja Marker Alojz Bojnec pa ni zadovoljen z dediči marksistične ekonomije. Čeprav zanjo zmore komaj kakšno dobro besedo, za trde čase svojega podjetja ne dolži samo Peterletove vlade. Kar je nekoliko čudno v deželi, kjer so malone vsi prepričani, da podjetja propadajo izključno zaradi vlade. Ali ste že kdaj slišali, da je tukaj kakšno podjetje propadlo zaradi razloga, ki ga je za ameriške težave navajal govorca v Tokiju?

Prekurni smo znani kot delovni ljudje. Kako lahko Bojnec dolži socialistično delovno moralo za težave svojega podjetništva? Ali je lahko prepričan, da ni kaj narobe z njegovo organizacijo dela? Ima v podjetju vse

JAPONSKA IN KAPITALIZEM

George Bush postavljaško teka nakrog, ker hoče Američanom pomagati, da ga lahko brez skrbi spolijo. Za njim pa teka neprijatelj. Bush se je tam na večerji, potem ko se je, kakor so prodajalec avtomobilov, izčrpan svojega gostitelja. Nekaj ur pred potpisom cesarjem.

VESTNIK, 19. MARCA 1992

tehnološke pogoje kakršne imajo njegovi konkurenti na zahodu? »Z ozirom na to, da smo nova firma nimamo vsega urejeno tako, kakor bi bilo potrebno. V tehnologiji še ni vse čisto »evropsko«. Vendar pa je delo pri nas zelo individualno in morebitna »neevropska« tehnologija ne bi smela ovirati pregovorne delavnosti prekmurskega delavca.«

Na Bojnečevi mizi leži zapisnik inšpektorja občinske Uprave inšpekcijskih služb, ki je bil v podjetju 23. januarja letos. Delavci očitno niso bili zadovoljni z direktorjem, zato je nekdo poklical inšpektorja. Vendar so si ob njegovem obisku očitno premislili. Iz razgovora z delavci »ni bilo mogoče ugotoviti nezadovoljstva«, je zapisal.

Ali ste vi gospod Bojnec zadovoljni s svojimi delavci? »Rajši bi seveda bil, da bi delavci izjavili, kako so zadovoljni, ne pa da »nisjo nezadovoljni«. Kajti v firmi, kjer so delavci zadovoljni, kjer je izražena pripadnost firmi, je lažje delati kot tam, kjer samo nezadovoljni niso.

Osebnost še vedno nisem zadovoljen z delavci, ker ne dosegamo rezultatov, ki so na tem področju običajni na Zahodu. Dejstvo pa je tudi, da smo novi v

ka Poljske Walense, je avstrijski ekscelso desničarski politik Jörg Haider pred meseci izjavil, da je bolj širok kakor dolg. Prevedeno v jezik za merjenje storilnosti to pomeni, da se že po njem vidi, kako leni so ljudje iz socialističnih držav. Torej so Nemci »trojanskega konja nemarnosti«, ki so takrat poslali na Japonsko, izbirali po germanskem instinktu. Haider je znan tudi kot zagovornik teze, da Avstrijci niso samo svoj narod, da so Nemci.

tem poslu in nimamo toliko prakse. To je osnovni problem.« Vprašanje: Vseeno mislim, da je nekaj narobe z vašo organizacijo dela. Saj ne boste menda rekli, da je tehnologija, ki jo uporabljate v vašem podjetju zahtevnejša od tehnologije mikročipov. Znano pa je, da se na primer azijski delavci za to veliko zahtevnejšo tehnologijo priučijo v zelo kratkem času, takorekoč v nekaj tednih, vi pa delate že mesece.

»Seveda naša tehnologija ni zahtevnejša. Mi pa tudi nismo Azijci, Singapurci, Korejci. Če sem z ozirom na novost proizvodnje še lahko toleranten — šteti morem za uspeh svojim delavcem in sebi, da smo prodrli in se obdržali na zahtevnem italijanskem tržišču, ki je v naši branži gotovo najbolj konkurenčno — je pa gotovo, da naša marljivost ni vrhunska. In da se naši zdravniki še v naslednjih desetih letih ne bodo srečevali s sindromom karoshi.«

Upajmo, da res ne, tudi še potem, po desetih letih, ne. Nek tukajšnji sindikalist mi je zadnjič, ko sva se pogovarjala o socialistični delovni moralii, rekel, da to pač ni problem sindikata. Po njegovem je to problem menedžmenta.

Bojnec: V naši firmi je sindikat organiziran šele mesec dni in v tem času gotovo ni pozitivno vplival na produktivnost firme. Trdim celo, da je vplival negativno. Delavci se sedaj nenehno sklicujejo na neke pravice, hodijo se pritoževati na sindikat. Mislim, da daje sindikat delavcem tukaj lažno upanje. Sem pa za dobro organiziran sindikat.

Je to floskula, ali pa v resnici mislite, da bi lahko sindikat bil v pomoč pri vodenju firme? Bojnec: Dobro organiziran sindikat je gotovo lahko v pomoč firmi, ker potem lahko rešuje probleme, ki vsekakor so in bodo, z dvema ali celo samo z enim sindikalnim zaupnikom. Pa še to ne med delovnim časom, ker se tak človek zaveda, da delavci, ki jih zastopa ne morejo biti dobro plačani, če ne delajo.

Pri plači sva. Kaj pa če bi morali delavce plačati absolutno stimulativno, torej tako, da bi jim za začetek dajali več kakor si zaslužijo?

DELO PO POGODBI

Življenje mimo zakona

Zakon o delovnih razmerjih govori v 107. členu o tem, da delodajalec lahko s prevzemnikom dela sklene pogodbo o delu za opravljanje začasnih oziroma občasnih del, ki se glede na delovni proces ne opravljajo kot stalno in nepretrgano delo, temveč trajajo le določeni krajši čas ali so potrebna le od časa do časa. Opravljajo se lahko največ 90 dni v posameznem koledarskem letu in ne več kot 10 ur na teden. Pogodbena delo tudi ni mogoče skleniti, če gre za dela, za katera je mogoče skleniti delovno razmerje za določen čas ali za čas, krajši od polnega delovnega časa, ali če gre za avtorska dela.

Ali ima pogodbena delo pri nas res še tak značaj, kot ga opredeljuje delovna zakonodaja, ali pa je za podjetja to možnost, ki jo izrabljajo za poceni delovno silo?

Kakšna sta pri takem načinu zaposlovanja položaj delavcev in njihova socialna varnost v primerjavi z redno zaposlenimi, bodisi za določen ali nedoločen čas?

POGODBENEGA DELA VEDNO VEČ

Iz podatkov s prve tabele vidimo, da se je delo po pogodbi v lanskem letu v primerjavi z letom devetdeset zelo povečalo in da je pogodbena delo več delavcev, kot jih je bilo na primer po lanskem zaključnem računu zaposlenih v gospodarstvu soboške občine (konec februarja je bilo na enoti Zavoda za zaposlovanje prijavi-jenih 8035 brezposelnih). Ta podatek sicer ni ravno primerljiv, saj so pogodbena delo lahko opravljali tudi redno zaposleni, bolj kot to pa na porast pogodbena dela kažejo opravljene ure pogodbena dela. Pod drobnogled pa moramo dati predvsem lendarjsko občino, saj je 12 odstotkov pogodbena zaposlenih delavcev v lanskem letu v Pomurju opravilo 53 odstotkov vseh pogodbeneh ur. To pomeni, da so ti delavci opravljali dela, ki nimajo značaja začasnosti ali občasnosti, kot predvideva zakon o delovnih razmerjih. Torej so delali tudi polni delovni čas in dlje časa na teden, kot določa zakon.

V lendarjski občini so novonastala podjetja po stečajih v glavnem zaposlila delavce po pogodbi (Indip, Ilirija, TLO Lendava in druga). Tako so se odločala seveda tudi druga podjetja, ne le lendarjska, vendar v preostalih občinah ni bilo toliko stečajev, da bi bilo to tako očitno v statistiki pogodbena dela kot prav v lendarjski občini.

DELO PO POGODBI — ZA PODJETJE POCENI DELO

Da so podjetja več zaposlovala pogodbena, nekatera celo večino delavcev, je razumljivo, ker je tako zaposlena delovna sila mnogo cenejša kot redno zaposlena. Za delavca po pogodbi podjetje ne plačuje pokojninskega in invalidskega zavarovanja, tudi ni zdravstveno zavarovan (delavec je zavarovan samo za primer poškodbe pri delu ali poklicne bolezni), prav tako mu ne gredo pravice, kot na primer izplačilo regresa in druge, ki jih imajo redno zaposleni. Delavci so za podjetje še cenejši v primeru, da so prijavljeni na zavodu za zaposlovanje, od tam prejemajo denarno nadomestilo (na primer 60 odstotkov osebnega dohodka), podjetje pa jim izplačuje samo razliko do 100 odstotkov, torej 40 odstotkov, čeprav delavec dela polni delovni čas. Ti delavci, ki jim na Zavodu za zaposlovanje teče pravica do nadomestila zaradi stečaja, so tudi pokojninsko in invalidsko zavarovani, seveda zaradi svoje pravice ob izgubi delovnega mesta. Delavca, ki dela po pogodbi, je tudi dosti lažje odsloviti zaradi različnih vzrokov, bodisi pomanjkanja dela ali slabšega zdravstveno stanje delavca.

V nekaterih podjetjih so se delavci oglašili, ker jim je podjetje izplačevalo samo razliko do denarnega nadomestila, ki ga prejemale na Zavodu, zato so si izborili, da so dobivali polno plačilo v podjetju in še denarno nadomestilo, s čimer so bili seveda zadovoljni.

DELAVEC SPET PRAZNIH ROK

Toda število pogodbena zaposlenih delavcev je tolikšno, da je malo verjetno, da bodo čez čas tudi vsi dobili redno zaposlitev. Takrat pa bodo problemi. Ob pogodbenu delo se jim je namreč iztekala tudi pravica do denarnega nadomestila in takrat, ko bodo resnično ostali brez dela in s tem dohodka, se jim bo na Zavodu iztekla tudi pravica do denarnega nadomestila. Če so delavci sprejemali pogodbena delo, samo da niso ostali brez dela in v upanju, da bodo prav oni potem dobili redno zaposlitev, in ker so nekateri iz dveh naslovov dobivali še kar primerni dohodek, pa bodo na koncu nekateri spet ostali brez vsega.

Ministrstvo za delo, občinski odgovorniki pa tudi inšpekcije to dobro vedo, vendar ne nasprotujejo in tako ščitijo podjetja (ki naj bi se ob cenejši delovni sili le nekoliko opomogla).

V zadnjem času pa so kot pogodbena delovna sila nekaterim podjetjem zanimivi tudi upokojenci. (V lanskem letu so z delom nadaljevali le trije delavci, ki so izpolnjevali pogoje za upokojuje.)

MAJDA HORVAT

POGODBENO DELO (GOSPODARSTVO IN NEGOSPODARSTVO)

	Štev. del.	Štev. ur 90	Štev. ur. 91
G. Radg.	3009	89604	96025
Lendav.	2249	333242	31214
Ljutom.	1140	34340	31371
M. Sob.	11254	171007	116630
Skupaj	17652	628193	275240

NADURNO DELO (GOSPODARSTVO IN NEGOSPODARSTVO)

	Štev. del.	Štev. ur 91	Štev. ur. 90
G. Radg.	1378	27579	31731
Lend.	1944	44461	38559
Ljut.	1008	32459	44083
M. Sob.	9112	200176	37350
Skupaj	13442	304875	488324

(Število nadur se je v lanskem letu v primerjavi z letom poprej zmanjšalo, vendar je treba opozoriti, da nadurno delo opravljajo predvsem v gospodarstvu. Zato je zanimivo vedeti tudi podatek, koliko ljudi je bilo v lanskem letu zaposlenih v gospodarstvu.)

POVPREČNO ŠTEVILO ZAPOSLENIH DELAVCEV V GOSPODARSTVU NA PODLAGI DELOVNIH UR

	ZR 90	ZR 91	%
G. R.	5844	4476	23,4
Lend.	4427	3822	13,7
Ljut.	3038	2999	1,3
M. Sob.	16325	14626	10,4
Skupaj	29634	25923	12,5

DRŽAVA PROTI PODJETNIŠTVO

Tudi država podjetniku Bojnecu ni pogodila. Trdi, da se narobe spravlja k vzpodbujanju podjetništva, ker daje denar za ustanavljanje podjetij, potem pa jih ne spremlja in ne nadzira. Denar dobiš, če si dovolj vztrajen in dovolj krat kličeš na ministrstvo. To pa je denar davkoplačevalcev, ki si na tak način v resnici plačujejo svoja potencialna delovna mesta. Če se la porabi za podjetnikov osebni standard, izključno za njihovo bogatenje, potem je to naplačno.

Vsi podjetniki niso podjetniki, se postavlja Bojnec. »V večini primerov gre za bivše obrtnike, ki so doslej nastopali samo na domačem tržišču, kjer so bili v konkurenčni tekmi z državnimi podjetji. To pa ni nič. Mi pa se utapljam v divjem konkurenčnem boju zunaj.

Direktor Markerja meni, da bi država morala več pomagati. Na ugovor, da je to pač čuden podjetnik, ki pričakuje pomoč od države, odgovarja: »Seveda to ni njena naloga. Podjetnik se znajde sam, toda na začetku se ne moreš ziti. Pomagati bi nam morala z informacijami. Takšnimi, ki jih imajo tuji partnerji o nas. Da bi vedeli, na koga smo tam zunaj naleteli.

V imenu delodajalcev mu je potrebno žogo vrniti. Kakšni pa so delodajalci? Je rod današnjih podjetnikov odrasel na drugih dvoriščih, ne na tistih, kjer vlada socialistična delovna morala? »Kar se socialistične delovne morale tiče — v meni je ni. Prepričan sem, da niti slučajno ne bi mogel uspeti, če bi je imel vsaj malo.

Recimo: vstajam ob štirih zjutraj in se peljem v Italijo, tam končam sestane ob desetih zvečer in se takoj peljem domov, ker si ne morem privoščiti, da bi prespal tam. Italijani se še dobro spominjajo naših prejšnjih podjetnikov, ki so prihajali s celim štabom tajnic in prevajalcev. Tudi zaradi tega si ne bi smel tam narediti udobno, ker na to zelo pazijo in po tem merijo svoj riziko pri vlaganju.«

MALA KAROŠI

Sicer pa je tako čisto prav. Pridobivanje denarja je užitek: vrhuncu spolnega užitka se pravi »mala smrt«: podjetnik naj doživlja vsaj »malo karoshi«. V izčrpanosti mora priti do roba. Tudi to dvoje gre skupaj. STEFAN SMEJ

pomlad 92

prodajni sejem
gornja radgona
313-44-1992

NOVO!

KUPON
50% POPUSTA ZA
SEJEMSKO VSTOPNICO
Izrežite in predajte na sejmski
blagajni — za Vas
POMURSKI SEJEM
in Vaš
VESTNIK

Sto poti, katera je prava?

Kam po srednji šoli

Učenci, ki bodo ob koncu 4-letnega izobraževanja opravili zaključni izpit oziroma po novem maturu, bodo lahko nadaljevali poklicno usposabljanje (reden študij) na UNIVERZI V LJUBLJANI ali MARIBORU.

Kaj vse je možno študirat v Ljubljani?

Kogar zanima glasba, se lahko vpiše na AKADEMIJO ZA GLASBO in si po končanem šolanju pridobi poklic akademski glasbenik ali profesor glasbe ali glasbenik (višja šola);

AKADEMIJA ZA GLEDALIŠČE, RADIO, FILM IN TELEVIZIJO izvaja programe, na katerih si lahko diplomanti pridobijo naslednje strokovne naslove: diplomirani igralec, diplomirani gledališki in radijski režiser, diplomirani filmski in gledališki režiser in diplomirani dramaturg;

Na AKADEMIJI ZA LIKOVNO UMETNOST dobijo diplomanti strokovni naziv akademski slikar ali akademski kipar ali diplomirani industrijski oblikovalec ali diplomirani oblikovalec vizualnih komunikacij;

BIOTEHNIŠKA FAKULTETA ima naslednje oddelke za biologijo (poklic profesor biologije ali diplomirani biolog), za agronomijo diplomirani kmetijski inženir rastlinske proizvodnje ali kmetijski inženir rastlinske proizvodnje, za živilorejo (kmetijski inženir živilorejske smeri ali diplomirani kmetijski inženir živilorejske smeri), za živilsko tehnologijo (dipl. inž. živilske tehnologije), za gozdarstvo (gozdarski inženir ali dipl. gozdarski inženir) in za lesarstvo (inž. lesarstva ali dipl. inž. lesarstva);

FAKULTETA ZA ARHITEKTURO, GRADBENIŠTVO IN GEODEZIJO izobražuje diplomirane inženirje arhitekture (na Šoli za arhitekturo) oziroma inženirje gradbeništva ali dipl. inž. gradbeništva (oddelek gradbeništvo in geodezija);

FAKULTETA ZA DRUŽBENE VEDE ima naslednje programe: sociologija (dipl. sociolog analitsko-teoretske smeri, kadrovske-menedžerske smeri ali dipl. sociolog smeri družboslovna informatika), politologija (dipl. politolog teoretsko-analitske smeri), dipl. politolog smeri analiza politik in javna uprava, dipl. politolog smeri mednarodni odnosi in dipl. politolog smeri obramboslovje), novinarstvo (dipl. novinar) ter komunikologija in kulturologija (dipl. kulturolog);

FAKULTETA ZA ELEKTROTEHNIKO IN RAČUNALNIŠTVO izobražuje inženirje ali dipl. inž. elektrotehnike ter inženirje in dipl. inž. računalništva;

FAKULTETA ZA NARAVOSLOVJE IN TEHNOLOGIJO ima oddelke za: matematiko in mehaniko (profesor matematike, dipl. inž. matematike in profesor računalništva z matematiko), fiziko (inž. fizike, dipl. inž. fizike, dipl. inž. meteorologije, profesor fizike in dipl. astronom), kemijo in kemijsko tehnologijo (inž. kemijske tehnologije, inž. papirniške tehnologije, inž. usnjarsko-predelovalne tehnologije, dipl. inž. kemije, profesor kemije, dipl. inž. kemijske tehnologije, dipl. kemijski procesni inženir, dipl. inž. papirniške tehnologije in dipl. inž. usnjarsko-predelovalne tehnologije), farmacijo (inženir ali dipl. inž. farmacije), tekstilno tehnologijo (inženir tekstilne tehnologije ali dipl. inž. tekstilne tehnologije oziroma dipl. inž. oblikovanja tekstilij in oblačil), monetaristiko (inženir oz. dipl. inž. metalurgije, dipl. inž. geologije, dipl. inž. rudarstva, dipl. inž. geotehnologije in dipl. inž. za materiale) ter oddelek za kemijsko izobraževanje in informatiko (profesor kemije in informatike);

FAKULTETA ZA STROJNIŠTVO je namenjena tistim, ki bi radi postali inženirji ali dipl. inž. strojništva (ustrezne smeri) FAKULTETA ZA SPORT izobražuje profesorje športne vzgoje različnih smeri; FILOZOFSKA FAKULTETA izobražuje profesorje za domala vsa predmetna področja v šolstvu (21 različnih profesorskih nazivov) in diplomante nepedagoških smeri (npr. diplomirani filozof, sociolog, slovenist, bibliotekar itd.);

MEDICINSKA FAKULTETA je namenjena tistim, ki bi radi postali doktorji medicine ali doktorji stomatologije; PEDAGOŠKA FAKULTETA V LJUBLJANI izobražuje vzgojitelje predšolskih otrok (višješolska izobrazba) in učitelje oziroma profesorje razrednega pouka, socialne pedagogike, defektologije, likovne pedagogike, matematike-tehnike in tehnike-gospodinjstva. Poleg tega pa sodeluje s Fakulteto za naravoslovje in tehnologijo in Biotehniško fakulteto pri izobraževanju profesorjev kemije in biologije, kemije in fizike, matematike in fizike in matematike in fizike in tehnike in biologije, biologije in gospodarstva ter tehnike in gospodarstva;

PRAVNA FAKULTETA je namenjena tistim, ki bi radi postali diplomirani pravniki; VETERINARSKA FAKULTETA izvaja visokošolski študij veterinarstva. Kdor jo konča, dobi strokovni naziv dipl. veterinar;

VIŠJA ŠOLA ZA SOCIALNE DELAVCE LJUBLJANA je za tiste, ki bi radi postali socialni delavci; VIŠJA ŠOLA ZA ZDRAVSTVENE DELAVCE izvaja študij po naslednjih vzgojno-izobraževalnih programih: zdravstvena nega, fizioterapija, delovna terapija, radiologija in sanitarno inženirstvo;

VIŠJA TEHNIŠKA VARNOSTNA ŠOLA izobražuje varnostne inženirje; VIŠJA UPRAVNA ŠOLA pa je za tiste, ki bi radi postali višji upravni delavci. V sestavi Univerze v Ljubljani deluje tudi VIŠJA POMORSKA IN PROMETNA ŠOLA PIRAN, kjer si diplomanti pridobijo strokovne nazive inženir za pomorski promet, inženir za ladijsko strojništvo in inženir prometa.

Študijske možnosti v Mariboru
Maribor je najbližje študijsko središče za Pomurce in mnogi se prav zaradi bližine odločijo za nadaljevanje poklicnega usposabljanja na eni od fakultet UNIVERZE V MARIBORU.

Kdor si žel poglobiti znanje iz ekonomije (bančništva, marketinga, poslovne informatike, turizma idr.) in postati ekonomist ali dipl. ekonomist, se mora vpisati na EKONOMSKO-POSLOVNO FAKULTETO; PEDAGOŠKA FAKULTETA izobražuje vzgojitelje predšolskih otrok, predmetne učitelje in profesorje v 13 študijskih smereh;

TEHNIŠKA FAKULTETA je za tiste, ki bi radi postali inženirji ali dipl. inž. strojništva (oddelek za strojništvo), inženirji ali dipl. inž. elektrotehnike (oddelek elektrotehnika, računalništvo in informatika), inženirji ali dipl. inž. kemijske tehnologije; VISOKA PRAVNA ŠOLA izobražuje diplomirane pravnike;

Na VIŠJI AGRONOMSKI ŠOLI pa se izobražujejo inženirji kmetijstva.

V sestavi Univerze v Mariboru deluje tudi FAKULTETA ZA ORGANIZACIJSKE VEDE KRANJ, kjer si diplomanti pridobijo strokovni naziv organizator dela, dipl. organizator dela ali organizator dela — informatik in dipl. organizator dela — informatik.

Seveda pa ni vseeno, katero srednjo šolo je treba končati, da se lahko vpišete brez sprejemnih izpitkov na to ali ono fakulteto. Najširša »pripravljalnica« za študij je vsekakor gimnazija.

JOŽE GRAJ

k današnji temi, čeprav so za osmošolci in srednješolci že tako imenovani informativni dnevi, ko so obiskovali šole, na katere naj bi se vpisali. Najbrž jih je precej medtem tudi že oddalo prijave za vpis na to ali ono šolo. Za končno odločitev pa je ven-

dar še precej časa — najmanj do 28. aprila, ko bo potekel rok za prenos prijav z ene na drugo srednjo, višjo ali visoko šolo, kdor se bo medtem premislil. Morda vam bo pri tem koristil tudi naš zapis.

Foto: N. Juhnov

Se preden človek zakoraka v šolo, spozna tudi nekatere poklice in že razmišlja, kaj bi postal. Zgleduje se po tistih, ki jih lahko vidi skoraj vsak dan. Mnogi hi tako radi postali šoferji, poštarji, miličniki, avtomobaniki, šivilje, trgovke, tovarišice v vrtcih... Tudi v prvih šolskih letih se marsikateri poklicna želja oblikuje zaradi zunanjih zanimivosti tega ali onega poklica, s katerimi se učenci srečujejo v vsakdanjem življenju. Prav gotovo v tem obdobju še ne moremo govoriti o pravih poklicnih interesih. Kajti otrokova osebnost še ni zadostno izoblikovana; poklicne želje so pogosto nerealne. Vsekakor pa se tu začne pot za odkrivanje otrokovih nagnjenj in zelo pomembno je, ali jih znajo starši ter učitelji v šoli odkriti in spodbujati. Kdor reče svojemu otroku, češ »če se ne boš učil, boš za navadnega delavca ali pa te čakata motika in grablje na kmetiji, dela hudo narobe.

Poti do poklicne odločitve je veliko, najužeješa pa je prav gotovo tista, ki temelji na vsestranskem upoštevanju značilnosti posameznega posameznika, lastnih sposobnosti in resničnih interesih. Otrokovega interesa namreč ne kaže prezostati po njegovem pripovedovanju o tem, kaj ga zanima, ampak izhajati iz tega, kakšna so njegova ravnanja in delovanje, kaj najraje dela v prostem času, v katerih krožkih deluje, kateri šolski predmeti mu gredo najbolje ipd. Poklicne želje, pogojene po dobrem zaslužku, marsikomu zagrenijo življenje, saj je

dober zaslužek odvisen predvsem od delovnega uspeha. Tega pa ni, če ni veselja do dela. Tudi bližina šole ali učenega mesta ne bi smela vplivati na poklicno odločitev, saj to nima nič skupnega s poklicnim delom, čeprav se veliko staršev ozira tudi na te možnosti zaradi čim manjših stroškov izobraževanja. Povsem lahko zgreši tudi tisti, ki se odloči za poklic, kakršnega si je izbral njegov prijatelj, saj ni nujno, da se je prijateljstvo v šoli porodilo zaradi enakih poklicnih interesov ter enakih sposobnosti. Toliko za razmišljanje v uvod

Klopi niso dovolj, če ni zadostne izbire

Študijske šole v Pomurju so letos ponudile dijakom prvih letnikov okrog 1500 mest v šolskih klopah. To je na videz dovolj, če bi ponudila ustrežala tudi poklicnim željam večine osmošolcev. Izbira pa se je v primerjavi z lanskim letom celo zmanjšala, saj v Radencih ne bodo več vpisovali učencev v program kuharstva, v Lendavi pa se bodo lahko vpisali v 1. letnike le tisti učenci, ki bodo končali dvojezično osemletje, kar bo tudi pouk v vseh programih (ekonomsko-komercialni tehnik, oblikovalec

kovin, strojni tehnik in gimnazij) po lestvi dvojjezičen. Že lani pa smo izgubili program električar-elektronik, ki je izostal tudi letos. Tako ni čudno, da se več kot tretjina učencev (okrog 630) name-rava vpisati v srednje šole zunaj Pomurja. Razumljivo je, da se za tak korak odločajo tisti, ki bi radi postali miličniki (56) frizerji oz. frizerice (76), slaščičarji-konditorji (34), računalniški tehnik (28), modni oblikovalci (13) in še nekateri drugi, ne pa tudi, da se jih bo šlo skoraj 100 iz Pomurja šolat drugam (predvsem v Mari-

bor) za gradbene in lesarske poklice, kajti svojčas smo jih znali izobraževati tudi pri nas. Enako velja za poklice električar-elektronik in najbrž nam ne more biti vseeno, da se morajo mladi za nekatere poklice v kmetijstvu podati na šolanje v Maribor (mesar, mesarski tehnik, tehnik živil rastlinskega izvora, pek), Celje (vrtinar) in v druga industrijska središča. Vsaj nekaj od tega bi lahko imeli poleg sedanjih programov Srednje kmetijske šole Rakičan v kmetijski pokrajini ob Muri. Ampak to je že zgodba o zamujenih priložnostih.

— SREDNJA ZDRAVSTVENA ŠOLA MURSKA SOBOTA ima namen vpisati 3 oddelke novincev za poklic zdravstveni tehnik.

— SREDNJA KMETIJSKA ŠOLA RAKIČAN je tako kot lani razpisala 1 oddelek novincev za poklic kmetijski delavec ter po 2 oddelke za poklic poljedelec-živinorejec in kmetijski tehnik.

— SREDNJA DRUŽBOSLOVNA IN EKONOMSKA ŠOLA MURSKA SOBOTA bo lahko vpisala 2 oddelka za poklic prodajalec, 3 oddelke za poklic ekonomski tehnik in 2 oddelke za poklic upravni tehnik.

— GIMNAZIJA MURSKA SOBOTA je razpisala 6 oddelkov novincev brez poklicne opredelitve, učenci pa se bodo morali odločiti za izbirne predmetne skupine (naravoslovna, matematika-fizika, jezikovna idr.).

— TEHNIŠKA IN POKLICNA ŠOLA MURSKA SOBOTA pa bo lahko sprejela 1 oddelke učencev za poklic pomožna šivilja, 4 oddelke za poklic šivilja-krojač, 2 oddelka za poklic konfekcijski tehnik, 1 oddelek za poklic obdelovalec kovin, 2 oddelka za poklice strugar, frezalec in orodjar, 1 oddelek za obrtniški poklic orodjar, 2 oddelka za poklic avtomehaničar ter po 2 oddelka za poklice avtomehaničar, strojni mehanik in strojni tehnik.

Pa pogledjmo nekoliko podrobneje, kakšne programe poklicnega izobraževanja ponujajo za novo šolsko leto srednje šole v Pomurju:

— SREDNJA ŠOLA ZA GOSTINSTVO IN TURIZEM RADENCI bo vpisala 2 oddelka novincev za poklic kuhar in prav tako 2 oddelka za poklic natakar.

— SREDNJA ŠOLA KOVINSKE, PEDAGOŠKE IN EKONOMSKE USMERITVE LENDAVA bo vpisala po 1 oddelek prvovršolcev iz dvojezičnega osemletja za poklice ekonomski tehnik, strugar, frezalec, orodjar in strojni tehnik.

— GIMNAZIJA FRANA MIKLOŠIČA LIUTOMER je razpisala 3 oddelke novincev (brez poklicne opredelitve).

ali kaj iskati doma. Prav gotovo so te ugotovitve aktualne tudi danes. V ponos pa nam nikakor ne morejo biti.

Obrtni programi

V lanskem šolskem letu se je spet začelo izobraževanje za potrebe obrti. Letos je seznam poklicev, ki so označeni z (O), nekoliko razširjen. Tak program je razpisala tudi Tehniška in poklicna šola Murska Sobota, in sicer gre za 1 oddelek orodjarjev. Potrebno pa je upoštevati, da bodo morali imeti učenci, ki se bodo želeli vpisati v obrtniške programe, sklenjene pogodbe o izobraževanju, s katerimi bo urejeno praktično usposabljanje v obrtni obratovalnici. Dijaki pa bodo imeli ves čas šolanja status učenca in ne vajenca, tako kot je bilo to nekoč. Kdor želi zvedeti o tem še kaj več, ga pričakujemo na obrtnih zbornicah. Poleg orodjarja pa so takšni poklici še: avtoklepar; avtomehaničar; konstrukcijski ključavničar; strojni mehanik; monter hladilnih, vodovodnih, ogrevalnih, klimatskih in plinskih naprav; mizar in tapetnik. Šolanje traja 3 leta, vpiše pa se lahko, kdor je uspešno končal osnovno šolo ali 2-letni program (skrajšan) srednje šole in izpolnjuje tudi druge (posebne) pogo-

Pomembni datumi

Informativni dnevi so za vami, sedaj pa bo moral biti vsakdo ponore na naslednje datume:
— 28. marec, zadnji rok za oddajo prijave na srednjo, višjo ali visoko šolo,
— 28. april, zadnji dan, do katerega se lahko premislite in prenesete prijavo za vpis na drugo šolo,
— od 4. maja do 8. julija, rok za posredovanje dokazil (diplom letniške in visokih šol,
— 1. junij, ko bodo morale srednje šole sporočiti, če bo omejitve vpis zaradi prevelikega števila prijav.
— 20. junij, zadnji rok, do katerega se lahko učenci, ki so se do 28. aprila vpisali za vpis na eno od šol, prijavi tudi na šolo, ki je sprejela skleno o omejitvi vpisa,
— od 8. julija do 3. avgusta, ko bo vpis v začetni letnik študija na visoki in visoki šoli,
— 10. julij, najpoznejši datum, ko bodo morale vse srednje šole obovesti prijavitelne učenke, ali izpolnjujejo pogoje za vpis oziroma do kdaj jih morajo izpolniti.
— 31. avgust, zadnji dan, ko se bo možno vpisati na tiste šole, ki bodo imele še prosta učna mesta.

Kako se je godilo lanskim osmošolcem

Generacija osmošolcev, ki je bila lani ob tem času na razpotju ponosnega obveznost v nižjih razredih ali osemletko s prilagojenim programom, pa 1821.

Večina jih je (vodjem poklicno usmerjanja) izrazila namero, da se bodo po nadaljnem izobraževanju v tej ali oni srednji šoli. Samo 0,5 odstotka jih je namreč odgovorilo, da bodo ostali doma. 1,7 odstotka pa, da bi se želeli vpisati prej zaposliti, ne da bi šli v šolo. Zgodilo pa se je precej drugače, saj je bilo vključenih okrog 100 učencev manj, kot se je pričakovalo za vpis v srednjih izpitih ali pa je eni niso zelel nadaljevati izobraževanja. Do 14. zahtevnostne stopnje je prišlo do največje odstopenja med prijavitelji in vpisi pri smeri kuhar. Na sprejemnih izpihih pa je bilo več kot 20 odstotka učencev, ki niso uspeli pri sprejemnih izpihih ali pa je eni niso zelel nadaljevati izobraževanja. Do 14. zahtevnostne stopnje je prišlo do največje odstopenja med prijavitelji in vpisi pri smeri kuhar. Na sprejemnih izpihih pa je bilo več kot 20 odstotka učencev, ki niso uspeli pri sprejemnih izpihih ali pa je eni niso zelel nadaljevati izobraževanja.

Koordinator poklicnega usmerjanja pri Enoti republiškega zavoda za zaposlovanje v Murski Soboti Jože Bratuš pa je ob tem med drugim ugotovil: »Zato pri tej generaciji zasledimo nenormalno in brezglavo pljuskanje po tradicionalnih možno-

stih izobraževanja v regiji, sedaj sem, sedaj tja, vse skupaj pa se kasneje konča s povečanjem priliva nevalificiranih mladih ljudi na spiskih Zavoda za zaposlovanje. O novih možnostih za mlade pa le globoko razmišljamo in iz leta v leto tudi kaj govorimo, se morebiti celo česa lotimo in na pol poti opustimo. In naslednje leto se krog ponovi ob nenehnem poudarjanju znanja za razvoj družbe in obstoj posameznika. Nikoli pa ne prodre dovolj spoznanje o nizki izobrazbeni ravni prebivalstva v regiji, kar je katastrofalno ob odlivanju najsposobnejših potencialov družam, ker le-ti nimajo možnosti

Preizkusi znanja, nadarjenosti in spretnosti

Poleg splošnih pogojev za vpis je potrebno na nekaterih šolah opraviti tudi preizkusi znanja, nadarjenosti ali spretnosti. Kdor bi rad postal aranžerski tehnik in se šolal na Srednjih šolah za trgovinsko dejavnost Ljubljana ali Maribor, ga že 21. marca čaka preizkus znanja in sposobnosti za vključitev v ta program. Preizkusi ročnih spretnosti in nadarjenosti za estetsko oblikovanje v programih gostinska dela in gostinski tehnik bo na vseh srednjih šolah, ki izvajajo te programe (tudi v Radencih), 11. aprila. Za vpis v Srednji glasbeni in baletni šoli v Ljubljani in Mariboru bo 10. in 11. aprila preizkus znanja in nadarjenosti za vključitev v program glasila in plesa. Preizkus likovne nadarjenosti bo na Srednji šoli za oblikovanje in fotografijo v Ljubljani 18. oz. 27. marca. Prav tako je potreben preizkus ročnih spretnosti na Srednji šoli za farmacijo in zdravstvo v Ljubljani (program zobotehnik), in sicer 3. aprila. Marsikje zahtevajo tudi zdravniško potrdilo o psihofizičnih oz. zdravstvenih sposobnostih učenca.

pomlad 92
prodajni sejem
gornja radgona
313-44.1992

novi 1

KUPON 50% POPUSTA ZA SEJEMSKO VSTOPNICO
Izrežite in predajte na sejemeski blagajni — za Vas POMURSKI SEJEM in Vas VESTNIK

Oh, te štipendije

Nadaljnje izobraževanje je pri marsikom odvisno od gmotnih možnosti — ali bo torej lahko plačeval stroške za prevoz v šolo in domov, učbenike in za druge izdatke, zlasti v primerih, ko je treba stanovati v kraju šolanja in plačevati stroške bivanja v domovih ali pri zasebnikih. Vse to naj bi reševali s štipendiranjem. Do tega šolskega leta je bila naša družba še kar radodarna pri gmotnem spodbujanju mladih k izobraževanju, sedaj pa poskuša večino bremena prenesti na starše. To pa lahko vodi v nepredvidljive negativne posledice. Kaj se je torej zgodilo?

Skupščina Republike Slovenije je lanskega 30. januarja sprejela tudi nov Zakon o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti, v katerem je globalno opredeljeno tudi štipendiranje. Novi pogoji za pridobitev republiške štipendije (prej štipendije iz združenih sredstev), ki so sledili temu zakonu, pa so bistveno ostrejši v primerjavi z minulimi leti, tako da je veliko mladih, ki so si že pridobili štipendijo, le-to izgubilo in se znašlo v precejšnje težavah. Nekateri so morali redno šolanje celo opustiti. Cenzus za pridobitev republiške štipendije je bil določen po novem na podlagi zajamčenega (80% na družinskega člana) in ne več povprečnega osebne dohodka. V praksi pa je to pomenilo, da dohodek na družinskega člana ni smel presežati 40 odstotkov povprečnega OD.

Zaradi spremenjenih kriterijev se je število republiških štipendistov v Sloveniji zmanjšalo od 34.089 na 30.828, v Pomurju pa je to znižanje še občutnejše, in sicer od 3.798 v lanskem na 2.644 v letošnjem šolskem letu. Veliko med njimi se jih je sicer pritožilo na ministrstvo za delo v Ljubljani, vendar tam rešujejo pritožbe izredno počasi. Čez 1000 dijakov in študentov, ki so obnovili prošnjo za štipendijo, a so jim odobritev zavrnili, je tako živelo v negotovosti vse do druge polovice šolskega leta in še dlje. Enaka usoda je doletela tudi 809 novih prosilcev. Od 1.734 vlog je bilo pozitivno rešenih le 925.

Po podatkih, ki jih je zbrala vodja službe za štipendiranje pri Zavodu za zaposlovanje — Enota Murska Sobota ANGELA MARTON, je v tem šolskem letu vložilo prošnjo za štipendijo 4.512 prosilcev v Pomurju. Pozitivno je bilo rešenih le 2.644 prošenj ali 58,6 odstotka. Kar 1.868 prosilcev so torej odklonili. To pa je številka, nad katero bi se morali zamisliti, saj je med njimi veliko takih, ki bodo že na začetku svoje življenjske poti ostali brez možnosti, da bi dosegli poklicni cilj — ne zaradi nesposobnosti, temveč izključno iz gmotnih razlogov.

Glas vpjoičih je pred kratkim vendarle segel do slovenske vlade, ki je pripravljena popraviti svoje grehe oziroma jih vsaj omiliti. Pripravila je namreč predlog za spremembo zakona o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti, ki je že v skupščinskem postopku. Tako bodo lahko spremenili tudi pravilnik o štipendiranju. Med predvidenimi spremembami bosta dobrodošli predvsem dve. Prva zadeva starejše štipendiste, in sicer če cenzus za pridobitev štipendije ne bodo presežali več kot za 20 do 30 odstotkov, štipendije kljub temu ne bodo izgubili. Tisti dijaki in študenti, ki se šolajo (se bodo) zunaj kraja bivanja, pa naj bi prejeli dodatek v višini 65 odstotkov zajamčenega OD in ne samo 45%, kot je to sedaj.

KADROVSKE ŠTIPENDIJE SE BOLJ OKLEŠČENE

Neugodna gospodarska gibanja v zadnjem času in naraščajoča brezposelnost v Sloveniji zmanjšujejo tudi možnosti za kadrovske štipendiranje. V Pomurju je to še bolj izrazito. Število razpisanih kadrovskih štipendij se je v tem šolskem letu zmanjšalo za skoraj dve tretjini — od 435 za šolsko leto 1990 na 155 letos. Srednjecem je bilo na voljo samo 30 štipendij. Pred leti je bila ta številka čez 500. Vzroki za takšen padec so delno objektivni — sprožili so ga stečajni podjetji oziroma gospodarska kriza. Toda brez šolanjskih kadrov, strokovnjakov, ki bi potegnili ta voz naprej, napredka ni mogoče pričakovati in Pomurje bo spet (še naprej?) nekakšen rezervat nekvificirane delovne sile. Tega pa ne bi smeli dopustiti.

JOŽE GRAJ

Ekonomisti in mesarji

Kot smo že zapisali, se je število kadrovskih štipendij gibalo pred leti okrog tisoč, tako da včasih niti ni bilo dovolj prosilcev. Nekateri se enostavno niso hoteli vezati, da bi morali po končanem oланju v službo k štipenditorju ali pa denar vrniti.

Zdaj se vse obrača na glavo. Po prvih informacijah bodo podjetja iz Pomurja za novo šolsko leto razpisala samo 70 kadrovskih štipendij, od tega 30 za srednje šole (7 za mesarje, 4 za lesarje širokega profila, po 3 za natakarje in kuharje, po 2 za mlinarje, izolaterje, kovinostrukarje, kemijske tehnike, živilske tehnike, pit-tehnike, laboratorijske tehnike in kamnoseke, po 1 pa za elektrikařja telekomunikacij, elektromehanika, arhitektonskega tehnika in mlekarka), 10 za višje šole (3 za inž. tekstilno-konfekcijske tehnologije, po 2 za inž. gradbeništva in strojništva ter po 1 za inž. elektrotehnike — elektronike, komercialista gostinstva in turizma, tekstilnokonfekcijskega tehnologa in višjo medicinsko sestro) in 20 za visoke šole (8 za dipl. ekonomiste različnih smeri, po 3 za dipl. inž. strojništva, po 2 za dipl. inž. gradbeništva in tekstilnokonfekcijske tehnologije ter po 1 za dipl. inž. računalništva in zobozdravnika). Največ kadrovskih štipendij so razpisali Nafta Lendava, Mura M. Sobota, MORA VSKE Toplice, Murales Ljutomer, Mesoiždelki Gornja Radgona, AR HOLDING Gor. Radgona, Mercator Lendava, Pomurski zdravstveni center Murska Sobota, Mesna industrija Pomurka, PTT M. Sobota idr.

Mladi na trgu delovne sile

Mladi, stari do 26. leta, naj bi se zaradi šolanja le delno ali manj pojavljali na trgu delovne sile, kar pa za Slovenijo, še bolj za Pomurje ne velja. Predstavlja pomemben delež med nezaposlenimi in čim bolj se poglablja socialna stiska, tem več jih prej zapuščata šolske klopi. Po nekaterih raziskavah pa imajo mladi slabši izhodiščni položaj od starejših ponudnikov dela. Pri izbiri za zaposlitev je seveda prvi kriterij izobrazba (kvalifikacija), delodajalci pa, da bi zmanjšali tveganje pri zaposlitvi ali izbiri, ocenjujejo tudi določene osebnostne lastnosti, kot sta zanesljivost in prizadevnost. Mladi tudi nimajo delovnih izkušenj, ki so za delodajalca še kako pomembne. Pogosto jim tudi pripisujejo nezaželjene osebnostne lastnosti, kot so nestabilnost, manjša odgovornost in izostajanje. Imajo pa tudi prednost, nezahtevnost pri delovnih pogojih in plačilu.

TRG DELOVNE SILE IN ŠOLSKI SISTEM

Prav mlade zveza med trgom delovne sile in šolskim sistemom najbolj prizadeva, saj je tesna in neposredna. Od tega, kakšne vrste je ta vez, je potem odvisno, ali so prehodi med šolanjem in zaposlitvijo hitri ali so tokovi v obeh smereh ali pa je prehod s šole v zaposlitev zelo težak.

In prav za ta čas lahko povemo, da je prehod med šolo in zaposlitvijo za mlade zelo boleč. O skladnosti med poklici, ki jih pridobivajo mladi, in povpraševanju po delovni sili več ne moremo govoriti. Če je bilo še nekaj v planskem gospodarstvu, je sedaj popolna neznanka. Nihče si namreč ne upa mlademu, ki se odloča za določen poklic, ob njegovih nagnjenjih in sposobnostih še svetovati, kakšna je verjetnost, da bo potem, ko konča šolanje, tudi dobil primerno zaposlitev. Če so včeraj pri svetovanju za poklicno odločanje še stavili na tehnične poklice, pa danes glede na število brezposelnih s temi poklici, ugotavljajo, da ti poklici, sedaj ko so mladi končali šolanje, sploh več niso med iskanimi. Če so včeraj podjetja s kadrovskimi štipendijami le prispevala k izobraževanju svojih prihodnjih delavcev in s tem nakazovale potrebo po delavcih z določeno izobrazbo, pa sedaj več ne vedo, koga bodo jutri sploh še lahko zaposlili. Kadrovska štipendija danes tudi ni več nobeno jamstvo za delo.

Trg delovne sile in sistem izobraževanja, mreža in pestrost poklicnih usmeritev sta vse bolj dva sistema, dva sveta, ki imata vse manj povezovalnih niti. Tista podjetja, ki nimajo vizije razvoja ali se dušijo v finančnih težavah, ne zaposlujejo. Proizvodnja skorajda več ne narekuje, koliko delavcev z določenim poklicem bo potrebovala, prav tako šolski sistem s svojimi okorelimi izobraževalnimi programi ne more biti gibalo proizvodnje ali novih proizvodnih programov. Prehod od šole do zaposlitve je zato za mlade boleč.

MLADI VEZANI NA REGIONALNI TRG DELOVNE SILE

Mladi si lahko le redkokdaj privoščijo, da po končanem šolanju zapustijo domači kraj in svoje delo ponudijo na širšem prostoru. Večinoma so še nekaj časa odvisni od staršev (stanovanje) tako navezani z lokalnim trgom delovne sile. Možnost zaposlitve doma pa je seveda odvisna od strukture gospodarstva v bližnjem okolju, njegove moči (lani je bilo v Pomurju največ zaposlitev v tekstilni industriji) in poklica iskalca zaposlitve.

NEZAPOSLENOST MLADIH

Stopnja brezposelnih mladih se je v letu 1990 v primerjavi s predhodnim letom kar podvojila. Lani septembra je bilo na Zavodu za zaposlovanje prijavljenih 82046 brezposelnih, od tega 40529 starih do 26 let ter 20276 iskalcev prve zaposlitve. Pri skupini iskalcev prve zaposlitve moramo povedati, da so to večinoma mladi, ki čakajo na to, da opravijo vsaj pripravništvo.

Po podatkih Republiškega zavoda za zaposlovanje se je leta 1989 zaposlilo oziroma začelo s pripravništvom več kot polovica takratnega priliva iz dve- in triletnih poklicnih šol, predlani je dobilo po končani soli pripravništvo 40 odstotkov mladih, v letošnjem letu pa naj bi na pripravništvo čakali že skoraj dve tretjini mladih s poklicnih šol.

Pripravništvo ima skorajda v osemdesetih odstotkih značaj začasne zaposlitve, potem pa se mladi spet vračajo v odkrito brezposelnost in so na listi iskalcev zaposlitve.

NAŠI MLADI NA ČAKALNI LISTI

Februarja je bilo v Pomurju 8035 brezposelnih, od teh 3478 starih do 26 let. Na prvo zaposlitev ali pripravništvo čaka 1623 mladih, v lanskem letu pa jih je pripravništvo s finančno podporo Zavoda za zaposlovanje opravljalo 669 (Tabela 2).

TABELA 2 Pripravništvo s sofinanciranjem Zavoda

Občina	Stopnja zahtevnosti			
	91	90	3—4	5 6 7
G. Radg.	103	42	46	38 11 8
Lend.	118	81	48	51 10 9
Ljut.	123	53	56	45 11 11
M. Sob.	325	241	166	110 20 29
Pomurje	669	421	316	244 52 57
Občin. izv. regije	33	3	11	10 4 8

Na pripravništvo čaka 567 ljudi, 514 jih je starih do 26 let, ostali so stari več kot 26 let (ljudje, z višjo ali visoko izobrazbo). In kakšna je čakalna doba na pripravništvo? (Tabela 3)

TABELA 3 Čakalna doba za pripravništvo

Število čakajočih	Čas čakanja
101	3 meseci
151	3 do šest mesecev
143	6 do 12 mesecev
121	12 do 24 mesecev
51	nad 24 mesecev

Najdaljšo čakalno dobo za pripravništvo imajo gimnazijski maturoanti, sledijo jim razni oblikovalci kovin.

NEKVIFICIRANI SKUPINA BREZ PRILOŽNOSTI

Po tem, kar se dogaja na trgu ponudbe in povpraševanja po delavcih, težko povemo, kateri poklici so prednostni, katerim so bolj odprta vrata za zaposlitev. Pa vendar se nekaj le da povedati.

Zelo težko bodo dobili delo tisti mladi, ki imajo osnovno šolno ne niti te. V izboru med delavci skorajda vedno izpadejo, saj je vedno ponudba brezposelnih, ki imajo končano poklicno šolo. Niti mladi za tiste, ki so končali skrajšani izobraževalni (dveletni) program.

TABELA 4 Iskalci zaposlitve po poklicih — izobrazbi (stari do 26 let)

	Število iskalcev	Išče prvo zaposlitev
brez poklica	1575	1037
druga stopnja	325	118
tretja stopnja	29	3
četrt stopnja	903	117
peta stopnja	618	269
šesta stopnja	42	11
sedma stopnja	6	10

K tem podatkom bi bilo zanimivo dodati, kolikšen bo letni priliv mladih na trg delovne sile in s kakšno izobrazbo (večina res pride na Zavod za zaposlovanje, vendar napoved le ni mogoča, eni nadaljujejo šolanje, drugi jo prekinjajo ali pa ne pridejo na trg delovne sile).

Šveži pa so podatki o diplomantih v lanskem letu na visokih venskih univerzah z naših občin, ki bodo po pričakovanju prispevali k domači trg delovne sile (vsaj večji del) ali so že prišli nanj.

TABELA 5 Pomurski diplomanti v lanskem letu

	Višja	Visoka	Srednja
M. Sobota	75	52	10
G. Radgona	19	15	10
Ljutomer	15	17	10
Lendava	21	18	10

MLADI PRIHAJAJO, DELA PA NI

Z vsakim letom se armadi brezposelnih zaradi stečajev in likvidacij članja delavcev pridružujejo tudi mladi, ki prihajajo s šol.

Ali bodo dobili delo, ko vemo, da je bilo lani v Pomurju 186 zaposlitev, stalnih 515, ostale zaposlitve (1322) pa za nedolga časa (večinoma v industriji in v trgovanju).

Industrija je v lanskem letu na novo zaposlila 606 delavcev (451 stalno in 155 začasno), gospodarstvo 1675 (515 stalno in 1160 začasno), kmeti in negospodarstvo 191 (29 stalno in 162 začasno).

TABELA 6 Pregled zaposlitev po vrstah priliva

Stopnja izob.	Zaposlitev	Za določ. čas	Priliv
		%	
prva	525	60,2	2
druga	166	60,8	12
tretja	71	42,3	14
četrt	946	49,3	180
peta	615	62,0	162
šesta	274	65,7	37
sedma	153	52,9	38

Prosta mesta v dijaških domovih

Za srednješolce v Pomurju so namenjeni tudi dijaški domovi. Dom učencev Štefana Kovača Murska Sobota ima na voljo 140 prostih mest za novince, od tega 90 za učence, ki prihajajo iz tujine.

Dom učencev Srednje šole za gostinstvo in turizem Ljutomer pa ima na voljo po 50 mest za dekleta in fante.

Glede na potrebe bo to dovolj, drugače pa se lahko domisljimo, kaj bi bilo, če bi imeli dovolj prostih mest v dijaških domovih zunaj Pomurja. Zato jim priporočamo, da se čim prej pripravijo na njihove naslove. Ker bo preveč kandidatov, bodo morali vsi oddaljenosti prosilčevega stalnega bivališča od kraja izobraževanja in socialno-ekonomski položaj njegove družine (višina dohodka na družinskega člana). Štipendijska priložnost bo letos bolj kot doslej spodbujala bivanje dijakov v dijaških domovih. Dosedanje analize kažejo, da so ti učenci v povprečju uspešnejši pri izobraževanju od tistih, ki hodijo ali se vračajo iz tujine zdoma.

Bo Pomurje izgubilo selekcijski center?

Rejsko in selekcijsko delo pri vzreji goveda lisaste pasme ima v Pomurju že več kot šestdesetletno tradicijo. Že med obema vojnama so kmetje v nekaterih obmurskih krajih spoznali, da le z načrtnim rejskim delom dosega boljše kakovosti, in povezovali so se v rejska društva, ki so skrbela predvsem za izobraževanje rejcev, že takrat pa so tudi pripravljali razstave najboljših živali. Tradicijo rejskega, predvsem pa selekcijskega dela je pozneje nadaljeval Živinorejsko-veterinarski zavod za Pomurje, ki je bil središče selekcijskega in pospeševalnega dela predvsem za živinorejo, nekoliko manj pa tudi za druge kmetijske dejavnosti.

Danes žal moramo ugotoviti, da Živinorejsko-veterinarski zavod predvsem pri govedoreji ni več tisto, kar je bil v preteklosti. Svoje so prispevale zaostrjene razmere v gospodarstvu, toda zavod mora biti predvsem strokovna ustanova, ki se zavzema vsaj za ohranitev doseženega in se zoperstavlja težnjam dnevne politike. Premurski in priški kmet je že po tradiciji navezan na govedo, saj mu to predstavlja največji delež njegovega dohodka, zato rejce zdaj še toliko bolj vzemirjajo govorice o tem, da naj bi se selekcijski center v Murski Soboti ukinil. Res je sicer, da teh govoric doslej še nihče ni uradno potrdil, vendar jih tudi ni zanikal, vemo pa, da kjer je dim, je tudi ogenj.

Dejstvo je, da to, kar se dogaja v politiki in v gospodarstvu, govori v prid tistih, ki razmišljajo o ukinitvi selekcijskega centra v Pomurju. V Sloveniji namreč še vedno nimamo celostne strategije razvoja kmetijstva, razmišlja se o rajonizaciji, ta pa ni dorečena. Če sodimo po tistem, kar je bilo doslej še povedano, potem so slovenske težnje jasne, vendar bosta priški in premurski kmet pri tem potegnili krajši konec. Vzvedi kmetijske politike so že zdaj naravnani tako, da ne spodbujajo razvoja govedoreje na našem območju, to pa se

posredno že čuti v gibanju stalaža osnovne plemenske črede.

32 tisoč krav v Pomurju je tista spodnja meja, ko sploh še lahko razmišljamo o selekciji, pravijo strokovnjaki in poznavalci, prav število osnovne plemenske črede pa se nam v zadnjem času zmanjšuje. Da je imel Živinorejsko-veterinarski zavod pomembno in odločilno vlogo pri kakovostnem razvoju pomurske govedoreje, potrjujejo številna dejstva. Italijanska rejska zveza je ta zavod priznala kot enakopravno inštitucijo in plemenske živali iz Pomurja so si pridobile ugled tudi na tujih tržiščih. Po plemenskih telicah iz Pomurja je bilo veliko povpraševanje na avkcijskih prodajah, letno so jih prodali tudi dva tisoč, teh uspehov pa gotovo ne bi bilo, če ne bi bilo kakovosti. Da se takšna kakovost doseže in ohrani, pa je potrebno sistematično strokovno delo. Pri pomurskih rejcih je bilo včasih 200 bikovskih mater, načrtno so organizirali 20 velikih rej bikovskih mater, druge so izbirali med najboljšimi živalmi pri drugih rejcih. Zanje je še pred leti skrbela posebna ekipa strokovnjakov, zdaj so bolj ali manj prepuščene dobri volji posameznega osemenjevalca. Pomurski zavod se je včasih ponašal z najkakovostnejšimi plemenskimi bikovi, ki so na razstavah dobivali najvišja priznanja, danes je

ostalo le še malo tega. Če bi želeli imeti v testu 100 bikov, bi jih morali letno uhleviti 140, predlani in lani pa so jih le dobro polovico. Vse to pa govori v prid tistih, ki si prizadevajo, da se selekcijski center preseli iz Pomurja, najprej na Ptuj in nato v Presiko pri Medvodah, kjer naj bi bil enoten selekcijski center za vse pasme govedi v Sloveniji.

Pomurske rejce takšne govorice seveda vznemirjajo, kaže pa, da ne vznemirjajo odgovornih in strokovnjakov Živinorejsko-veterinarskega zavoda, saj nam ni znano, da bi se doslej temu kakor koli zoperstavili. Verjetno ob tem pozabljajo, da bodo z ukinitvijo selekcijskega centra odšla v pozabo tudi njihova prizadevanja in rezultati, ki so jih dosegli v selekciji. Ni naš namen, da bi utemeljevali zgrešenost takšne odločitve, saj bodo morali glavno besedo pri tem imeti strokovnjaki, nekaj takšnih izvrstnih strokovnjakov pa gotovo premore tudi Pomurje. Vendar je dejstvo, da selekcijska služba mora biti čim bližje terenu in povezana z rejcem. Selekcijo simentskega goveda morajo delati tisti, ki so s to pasmo rasli in si pri tem nabrali tudi dovolj izkušenj. Kakršna koli centralizacija je gotovo najslabša odločitev.

Navsezadnje ne gre prezreti tudi dejstva, da je prav Živinorejsko-veterinarski zavod za Pomurje dosegel največ za selekcijo lisaste pasme, najnovejše izkušnje pa kažejo, da ima v Sloveniji prihodnost prav to govedo, saj je to kombinirana pasma za meso in mleko, ob sedanjih presežkih mleka pa bi bilo nesmiselno spodbujati katerokoli mlečno pasmo. Vzreja bikov in proizvodnja semena na enem mestu ni sprejemljiva

tudi iz praktičnih razlogov, najboljše pa nam to potrjuje izkušnja z IBR-om v Živinorejsko-veterinarskem zavodu za Pomurje. Če bi ta bolezen zajela center, kjer bi bila skoncentrirana celotna selekcijska služba, bi bila katastrofa neizbežna.

Kako torej iskati najboljše rešitve? Rejci vsekakor zahtevajo, da selekcijski center v Pomurju ostane, saj je njegova vloga veliko širša in ne le selekcijska. Interesom selekcije je bilo v Pomurju podrejeno pašništvo, njej so prilagajali tehnologijo v hlevih, pa tudi za velike rejce so se odločali zato, da bi ustvarili osnovo za bikovske matere. Usmeritve pa so se začele rušiti, ko je zavod prevzel svetovalno službo in je postal tako rekoč podaljšana roka države, saj ga ta v dobršni meri tudi financira.

Pomursko kmetijstvo potrebuje avtohtono ustanovo, takšno, ki bo postala center razvojnega in pospeševalnega dela. V njej bo potrebno povezati vse dejavnosti kmetijstva, govedorejo, prašičerejo, poljedelstvo in druge, saj le na vsem tem in povezano lahko gradimo nadaljnji razvoj kmetijstva. Živinorejsko-veterinarski zavod je na tem področju že odigral določeno vlogo, zato nam ne sme biti vseeno, kakšna bo njegova usoda. Vendar bodo morali tudi tisti, ki v tem zavodu delajo, narediti več za svoje dobro in v korist pomurskega kmetijstva. Ob tem pa bo potrebno pustiti ob strani težnje dnevne politike in začrtati dolgotrajno razvojno strategijo zavoda. Žal zdaj nimajo niti letne razvojne strategije.

LUDVIK KOVAČ

VEČJI ODKUP IN ZALOGE V SLOVENSKIH MLEKARNAH

Bo prišlo do zmanjševanja odkupa?

Čeprav je slovensko kmetijstvo v nezavidljivem položaju, je za Slovenijo značilno, da se odkup mleka povečuje. Slovenske mlekarne so februarja odkupile od 3 do 5 odstotkov več mleka kot v enakem času lani, večji odkup pa je tudi v obeh pomurskih mlekarnah. V ljutomerskem Mlekoprometu se je v februarju odkup povečal celo za 17 odstotkov, medtem ko so v Pomurskih mlekarnah v Murski Soboti odkupili za 3 odstotke več mleka. Vzrok za to je dokaj dobra odkupna cena, mleko pa daje kmetom tudi dokaj reden in stalen vir dohodka, saj plačilo dobijo vsak mesec.

Kljub tem ugodnim rezultatom pa položaj v slovenskem mlekarstvu le ni tako dober, kot kažejo podatki na prvi pogled. Število kmetij, ki oddajajo mleko, se zmanjšuje, povečuje pa se število krav na nekaterih kmetijah, vendar sedaj časi niso ravno naklonjeni razvoju govedoreje. Ministrstvo za kmetijstvo s svojimi predlogi nima podpore v vladi in tako so se nepovratna sredstva za govedorejo povsem skrčila. Podpore pa niso deležne tudi mlekarne, saj zanje veljajo dirigirane odkupne cene mleka, k tej ceni pa država primakne v nižinskem območju le 0,10 tolarja po litru. Zdej, ko je mleka v Sloveniji preveč, se odkupne cene ne bi smele povečevati, pravijo mlekarji, saj bodo sicer prej ali slej zabredli v nepremostljive težave. Prodaja mleka in mlečnih izdelkov se namreč zmanjšuje in v mnogih mlekarnah že imajo težave s plačevanjem mleka kmetom. Prihaja do zamud pri izplačilih, za kar pa morajo plačevati tudi obresti. V obeh pomurskih mlekarnah so doslej še dokaj redno plačevali prevzeto mleko, vendar vse kaže, da bodo tudi tu že kaj kmalu težave.

V Sloveniji pridelamo 30 odstotkov več mleka, kot ga porabimo, z izgubo tujih tržišč pa se zaloge izdelkov v slovenskih mlekarnah povečujejo. Okrog 160 tisoč litrov svežega mleka, ki so ga prej dnevno prodajali na Hrvaško, ostaja zdaj v Sloveniji, poleg tega pa še 30 tisoč litrov mleka, ki so ga prodajali v Italijo. Vse te količine zdaj predelujejo, žal pa se je zmanjšala tudi prodaja mlečnih izdelkov in tako imajo slovenske mlekarne v zalogi okoli tisoč ton sirov, 800 ton mleka v prahu in 550 ton masla. Nevzdržno ob vsem pa je, da kljub povečevanju domačih zalog še vedno uvažamo mlečne izdelke iz Hrvaške, vlada pa ne naredi ničesar, da bi zaščitila domačo pridelavo.

Pomurske mlekarne so v preteklosti več kot polovico svojih izdelkov prodale na jugoslovanskem tržišču, poleg vojske pa je bila na mleko v prahu vezana tudi hrvaška predelovalna industrija. Prodaja na ta tržišča bi se lahko nadaljevala, vendar zaradi neurejenih meddržavnih odnosov prihaja do težav pri plačilu in so zato prodajo ustavili. S podobnimi težavami se srečujejo tudi v ljutomerskem Mlekoprometu, kjer imajo v zalogi 233 ton izdelkov, ki bi se morali biti prodani. Odkupljeno mleko zdaj vozijo v predelavo v prah in maslo, vendar po besedah Mira Steržaja, direktorja Mlekoprometa, ki je tudi predsednik odbora za mlekarstvo pri Poslovnem združenju prehrane Slovenije, to ni rešitev za slovenske mlekarne. V Sloveniji so predelovalne zmogljivosti povsem zasedene, in če se bodo zaloge še naprej povečevale, se kaj lahko zgodi, da bo prišlo do še večjih zamud pri plačilu mleka in tudi do omejevanja odkupa. Tega pa si ne želijo niti kmetje niti mlekarne.

Kje torej iskati rešitve? Vse presežke mleka v Sloveniji bi bilo potrebno predelati v mlečni prah in maslo, država pa naj te izdelke odkupi in izvozi. Obnoviti bo treba tudi pogovore s kupci na nekdanjem jugoslovanskem tržišču, bolj pa se usmeriti tudi na evropsko tržišče, vendar mora vlada zagotoviti sredstva za subvencioniranje izvoza. V sedanjih razmerah tudi ne bi smeli povečevati odkupa in cen, mlekarne pa tudi predlagajo, da za zamude pri plačevanju mleka ne bi obracunavale obresti. Da bi povečali porabo mleka in mlečnih izdelkov, je nujno znižati trgovske marže, vlada pa naj bi v teh razmerah ukinita davek na mleko in mlečne izdelke.

LUDVIK KOVAČ

Cepljenje sadnega drevja

Cepljenje je poseben način vegetativnega razmnoževanja različnih vrst in sort. To je ukrep, pri katerem spojimo oziroma spravimo v tesen dotik določene rastlinske dele različnih, vendar genetsko sorodnih rastlin. Te se zaradi tesnega stika zrastejo in rastejo kot samostojna rastlina. Cepljenje so poznali že stari ljudje. Grki to že omenjajo v tretjino stoletju pred našim štetjem.

Znano je veliko načinov cepljenja. Zaenkrat bi omenili: kopulacijo, žlebičkanje, sedlanje, razkol in cepljenje za lub. Pri vseh teh načinih pa je važno, da pride v tesen stik kambijski del rastlin, in sicer med močno rasto aktivnostjo, to je spomadi. To zraščanje pa je možno le pri genetsko sorodnih in skladnih kombinacijah rastlin, drugače te cepiline zveže ne nastanejo, če pa že, kajneje odmrejo. Cepljenje je uspešno, če so rastne razmere (toplotna, vlažnost zraka in rast rastlin) ustrezne. Sam ukrep je tudi uspešen, če se naredi strokovno.

Cepljenje opravimo tik pred vegetacijo, oziroma ko se že začne. Kdaj bomo cepili, je odvisno od načina cepljenja in tudi od sadne vrste, ki jo cepimo, ter od okoliščin, v katerih cepimo. Cepimo lahko podlage na mestu ali v roki. Cepilne režemo januarja ali februarja in jih hranimo na hladnem in temnem prostoru, tako da ne odženejo. Cvetni brsti to velja predvsem za košcičarje. Les mladice (cepičev) naj bo do bro dovozel. Take mladice najdemo (narazemo) na dobro osvet-

ljenih delih krošnje. Slabo dozoreli les ima tudi slabo razvite lesne brste. Bohotivke ali vodeni poganjki niso primerni za cepilce, ker imajo slabo razvite brste in so slabe rasti. Uporabljamo le očesa iz srednjega dela mladice.

podlaga
Dolaganje - spojanje
Kopulacija

Cepič in podlaga naj bi bila enako debela. Podlgo, ki jo cepimo prirežemo poševno tako, da je odrezana ploskev dolga do 3 cm in temu primerno odrežemo tudi cepič. Na zgornjem delu cepiča odrežemo tako, da bo rana čim manjša in bo 0,5 cm nad zadnjim očesom. Po navadi daje-

mo dve očesi. Cepič tesno prevezemo k podlagi in vidne odrezane ploskve zamažemo s cepilno smolo. Če pa cepimo v roki, pa lahko parafiniramo.

Angleška kopulacija

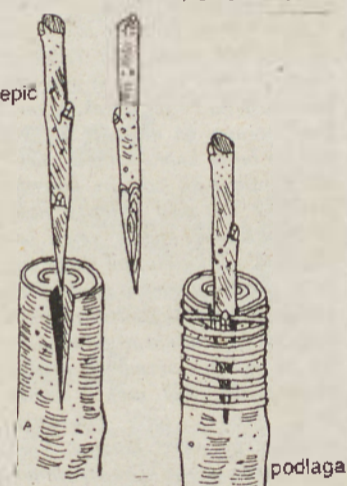
Podobna je prejšnji. Razlikuje se le toliko, da na odrezanih ploskvah podlage in cepiča napravimo pokončno zarezo in tako tesneje spojimo podlago s cepičem. Tako napravimo na podlagi in cepiču jeziček, katerega pri spojitvi zatakneмо drugega za drugega. Tak spoj ima večjo površino odprtih kambijalnih celic. Drugo naredimo enako, kot pri prejšnjem.

Angleška kopulacija

Žlebičkanje

Če imamo debelejšo podlago kot cepič, si uspešno pomagamo s tem načinom cepljenja. V pod-

Cepljenje na žlebiček ali žlebičkanje

lago ob straneh zarežemo klinast žlebiček, tudi dolg 2-3 cm. Cepič moramo prav tako klinasto odrezati. V spodnjem delu naj ima oko, zgornji del pa ima dve očesi. Cepič vtakneмо v pripravljen žleb na podlagi in vse skupaj tesno prevezemo. Nezaščiten rane premažemo s cepilno smolo.

(Nadaljevanje prihodnjic)
Vlado Smodiš
inž. agr.

Na eni strani s stavko onemogočajo, da bi sejal, po drugi pa zahtevajo, da zanje pridelam dovolj hrane?!

FRANCEKOVO PREMISLANJE

VESTNIK, 19. MARCA 1992

KEP

podjetje za proizvodno, trgovino in storitve Murska Sobotica o.o.
69000 MURSKA SOBOTA, Bješčeva 1 Tel. 069/21-472

Setev

Ko smo na tak ali drugačen način pripravili tla za sprejem semena, nas čaka eno najbolj natančnih opravil v poljedelstvu, torej setev. Od tega je precej odvisen vznik rastlin, pa tudi njihov nadaljnji razvoj. Ne smemo pozabiti tudi na sorazmerno visoko ceno semena in zaščitnih sredstev. Vse to nas mora kot dobre gospodarje spodbuditi k razmisleku ob pripravah na setev. Za koruzo, ki je na našem področju še vedno najbolj razširjena poljščina, so za večje površine najprimernejše pnevmatske sejalnice, s katerimi lahko zelo natančno dosežemo željeni sklop. Da za to ne bomo porabili več semena, kot je potrebno, morajo biti seveda v brezhibnem stanju, kar lahko z obnovo dosežemo tudi pri starejših sejalnicah.

Pri setvi koruze smo v zadnjih letih tudi pri nas začeli uvajati t.i. pasasto škropljenje. Gre za to, da istočasno s setvijo s herbicidi škropimo samo setvene redi, medtem ko površin med redovi ne škropimo. To lahko opravimo s sejalnico, ki ima škropilno napravo. Na ta način dosežemo več pozitivnih učinkov:

- zmanjšamo količino herbicidov za tretjino in s tem manj obremenimo okolje ter pocenimo pridelavo;
- koruzno seme ima v vrsti ob vzniku boljše možnosti za rast, saj plevelov v neposredni bližini semena ni;
- z združitvijo sejalnice in škropilne naprave smo povečali racionalnost stroja in zmanjšali število prehodov.

Turnišče: cene pujskov

Ponudba pujskov na sejm v Turnišču je še vedno skromna. Minuli četrtek so rejci ponujali le 16 živali, starih od 7 do 10 tednov in težkih do 20 kilogramov. Povpraševanje je bilo večje od ponudbe, zato so prodali vse pujske, za par pa je bilo potrebno odšteti od 7 do 10 tisoč tolarjev. Sejem v Turnišču je vsak četrtek, začne pa se ob 7. uri.

prodajni sejem
gornja radgona
313-44.1992

KUPON 50% POPUSTA ZA SEJEMSKO VSTOPNICO
Izrežite in predajte na sejemski blagajni — za Vas POMURSKI SEJEM

VESTNIK

V Kramarovcih se prebujajo

V Kramarovcih so dolgo časa živeli predvsem Nemci. Lete so po vojni izselili, ostala je le Jožefa Buchman s hčerko Frido. V izpraznjene domove so naselili ljudi iz drugih krajev, a so vzdržali le nekateri. Zdaj — desetletja pozneje — so v Kramarovcih spet predvsem Prekmurci.

O življenju in delu v tej obmejni vasi smo se pogovarjali z Jožetom Šadlom.

»Pred vojno je bilo v Kramarovcih 44 naseljenih hiš. Zdaj je vseh stanovanjskih stavb 27, naseljenih pa le 12. Se pa življenje spet vrača v ta kraj; tačas gradijo 9 novih hiš, načrtujejo pa še 3. Novogradnje so

pelo sv. Florijana pa imajo že od daljnjega 1840. leta...

»Veliko nam je do asfaltne povezave Kramarovec z Ocinjem, Serdico in Sotino, saj bi potlej prav gotovo vozil avtobus. Zaenkrat slabo kaže s posodobitvijo tega odseka. Ker pa v vas vodi asfaltirana cesta iz rogašavske smeri, nas čudi, da avtobusarji ne ustrežejo našim moleovanjem, naj bi prihajali v Kramarovec, saj potnikov ne bi manjkalo. Zdaj pa se moramo potruditi do avtobusne postaje do rogašavskega zaselka Rajse ali v Fikšince.»

V Kramarovcih je maloobmejni prehod z Avstrijo oziroma sosednjo vasjo Sv. Ana. Korist je najbrž obojestranska, saj ga uporabljajo prebivalci z obeh strani meje. V zadnjem času — odkar je vrednost tolarju padla — so nakupi v fikšinski trgovini za Avstrije poceni. Tudi v tamkajšnjem bifeju gostov z druge strani meje ne manjka in prav ob našem obisku so lokal obnavljali, da bo posledje še privlačnejši. Neki Kramarovečan pa računa tudi na dober biznis s kmečkimi turizmom. Bržkone cilja predvsem na goste z onstran meje.

V Kramarovcih je ekonom-

SOGOVORNIK — Jože Šadl — v ozadju nova hiša

KRAMAROVCI — Pogled na središče vasi

predvsem na mestih, kjer so stale prej stare hiše. Najbrž tudi zato, ker je za nadomestno gradnjo treba plačati manj dajatev.

Za Kramarovec je pomembno, da se ljudje posledje izseljujejo več, prej narobe: vas se povečuje, ker se ljudje priseljujejo. Naselje ima večino pridobitev, kot jih premorejo v drugih krajih: vodovod, obnovljeno električno omrežje, asfaltirano cesto, v vasi deluje od 1937. leta gasilsko društvo, ka-

ska enota kmetijskega gospodarstva Rakičan, kjer se ukvarjajo predvsem z vinogradnistvom in sadjarstvom. Žal pa zaposluje le dva domačina. Najbrž je tako zato, ker veliko mladih iz tega kraja dela v Avstriji, kjer je zaslužek veliko večji. Zato pa tudi vedno več gradenj in ugotovitev, da naselje, ki ga je povojna oblast spravila na kolena, ne bo izumrlo.

Š. SOBOČAN

Kaj vse se obeta na 5 hektarjih?

Za mesto Murska Sobota med Pučonskim potokom, železniško progo Murska Sobota—Puconci in regionalno cesto Murska Sobota—Hodoš je bil že leta 1987 sprejet zazidalni načrt obrtno-skladiščne cone ob Markišavski ulici. Na tem območju je že zgrajena skladiščna hala BTC — Javna skladišča, nadaljevalo pa se je s komunalno opremljenostjo in gradnjo več drugih objektov. Najnovejša sprememba zazidalnega načrta pa se nanaša na območje med Lendavsko in Noršinsko ulico ter Pučonskim potokom in na vzhodni strani do parcele št. 3805/1. Gre za okrog 5 hektarjev veliko zemljišče, kjer naj bi zgradili bencinski servis OMV Petrol s črpalko, avtopralnico in trgovino, večjo trgovino kranjskega Merkurja, gostinske lokale, ki bodo dopolnjevali storitve trgovskega centra in bencinskega servisa, prostor pa bo tudi za servisne dejavnosti. Poleg tega bo tu avtošola z nadomestnim poligonom, AMD Štefan Kovač načrtuje popravilo osebnih avtomobilov, AMZS Ljubljana pa popravila osebnih vozil in prodajo rabljenih avtomobilov s sodobno avtopralnico. Za zasebni sektor pa so zagotovljene servisne in obrtne delavnice. Med drugim bi na tem prostoru omogočili izdelavo betonskih izdelkov.

V prvi etapi je predvidena odstranitev vseh zračnih komunalnih naprav, ki potekajo nad območjem zazidalnega načrta. nato gradnja podzemnih komunalnih naprav in skupnih manipulativnih ter prometnih površin, brez katerih omenjenih objektov ni možno graditi. V drugi etapi pa bo na vrsti gradnja objektov ob Lendavski in Noršinski ulici, čemur bo sledila postavitve obrtnih delavnic med Noršinsko ulico in Pučonskim potokom. Vse to pa bo terjalo ustrezne dovoze in druge infrastrukturne objekte in naprave, kot so spremenjen vzhodni rob cestišča ob Lendavski ulici, ukinitve avtobusne postaje, dovozna cesta do bencinskega servisa, obrtna cona in nadomestni poligon. Skratka, gre za pomemben poseg v prostor, ki naj bi Murski Soboti in njeni okolici prinesel marsikaj koristnega za razvoj.

MILAN JERŠE

Angela Kaučič iz Gornjih Ivanjec v občini Gornja Radgona je kuhala grofu Trauttmansdorfu na negovskem gradu

Angeli Kaučič (rojena Supe) so ostali le spomini in rdeča žametna škatlica. Toda spomini na leta, ki jih je kot mlado dekle preživela na gradu pri Negovi, so še tako živi, da si danes želi le eno: rada bi se srečala z manjmaljšim potomcem Trauttmansdorfov, pa bi takoj vedela, če je to pravi potomec negovskih grofov.

Graščina pri Negovi je bila »živa« vse do konca druge svetovne vojne. Ko se je grof naveličal življenja na Dunaju, je prišel k Negovi; morebiti se je odločil za drugo pokrajino, kajti Trauttmansdorfi so bili lastniki kar 16 gradov in dvorcev. Grof je bil molčec, suh možakar. Svoje prostore v negovskem gradu je imel opremljene z najboljšim pohištvom, ki so ga pripeljali z Dunaja. Najraje se je s palico v roki in puško na ramah sprehajal v okolici Negove ali pa se s kolesjem vozil po svojem posestvu — poleg gozda, travnikov in polj je imel v lasti tudi številne vinograde na Kogu, Policah, Jeruzalemu in Zeleznih Dverih. Če je šel z družino v nedeljo v cerkev, je bila zanj na tleh pogrnjena preproga, klopi pa tapecirane. V grajskih hlevih (za zgradbo kmetijske zadruge pri Negovi) je bilo privezanih 15 krav in 5 parov konjev — za vsakega konja je skrbel en hlapec. Za grajskim obzidjem so imeli prostore tudi kolariji, zidarji in drugi mojstri, ki so skrbeli za vzdrževanje graščine. Kleti in shrambe so bile polne, v eni kleti so bili sodi z vinom, v drugi sodi z žganjem — tega so kuhali od oktobra do maja.

Zalega med nami

Verjetno se vsaj nekateri še spomnijo, da sem pred časom pisal o McDonald'su. Takrat je bilo to opozorilo, strah pred zalego. Sedaj pa je na žalost zalega med nami. Prejšnji teden sem v trgovini zagledal napis McDonald's. Zazdelo se mi je, da slabo vidim. Stopil sem bliže, in res: McDonald's, mlečna zmes za sladolede, v zastopništvu Mercatorja. Blajk!

Lepo bi bilo, če bi se zavedali, da vam tega sranja NI TREBA kupiti! In tisti, ki vam je mar za humanost, za boljše človekove odnose, naravo, ga ne biste kupili. Niti ne biste kupili drugih izdelkov te zaloge ali izdelkov, katerih sestavine so med drugim tudi McDonald'sove mlečne zmesi za sladolede ali kateri koli drugi izdelki. Kajti spomnimo se, McDonald's, ekstrem kapitalistične gnilobe, podpira sečno tropskih gozdov in prideluje neznanske količine junfoda (angl. junk = smeti, food = hrana), torej pripravlja hamburgerje, cvrti krompir, klobase, razne solate, ki so vse, samo to ne, itd. in to počne na plečih stradanih staroselecev na posevstvih nerazvitih dežel. Pri tem se ne meniti niti za kruto ubijanje živali. McDonald's ne omogoča svojim sužnjem (zaposlenim) nobenega organiziranja v sindikate, plače so minimalne, delovne razmere pod vsako mejo humanosti.

Zakaj podpirati zalego, ki življenju odvzema vsakršen pomen? Zakaj podpirati ljudi, ki »prijateljuje« merijo z denarjem? Zakaj podpirati nesmiselno povečanje proizvodnje za vsako ceno, tudi za ceno lastnih življenj? Zakaj podpirati nehumanost, nesmiselno nasilje, uničevanje življenja živali, rastlin kot tudi našega lastnega življenja (kancerogena hrana, uničevanje gozdov itd.)?

Če niste del zalege, vam tole vsekakor seže do srca in ne boste kupovali (konzumirali) McDonald'sovih izdelkov. Če vam je vsaj malo mar, je to trenutek za vašo majhno, toda iskreno akcijo. Obvestite o tem tudi druge in predvsem ne pozabite: Sistem smrdi!

TOMAŽ TRPLAN

Na negovskem gradu je bilo kar nekaj kuhinj, za takšne in drugačne priložnosti. In v teh kuhinjah je preživela Angela največ časa, tudi spala je v njih. Pomagala je v kuhinji in delala na vrtu za obzidjem, ki je bil dobro gnojen in na sončni legi; že takrat so imeli steklenjake.

Negovski župnik Anton Petek se je že nekajkrat srečal s Trauttmansdorfi. Prvič se se oglasili pri njem že 1972. leta, nato pa so ga 1974. leta povabili na Dunaj. Takrat se je povezal z dr. Antonom Trstenjakom. Izvedel je, da izhaja njegov znanec Norbert iz italijansko-liechtensteinske veje Trauttmansdorfov, ki so bili zadnji lastniki negovskega gradu. 26-letni Trauttmansdorf, s katerim so se pogovarjali v Nemčiji predstavniki gornjeradgonske občine in minister za turizem Iugo Paš, naj bi bil zadnji Norbertov otrok iz njegovega tretjega zakona.

1941. leta je prišel na negovski grad novi upravnik Ignac Krepler in tu se začne pravzaprav Angelina zgodba. Nekega dne je skupaj z drugimi pulila travo med betonskimi ploščami na grajskem dvorišču. Gospa Krepler je čistila okna in spralevala dekleta o tem in onem. Angela se spominja:

»Čez dva dni je prišel k nam togar in vprašal, če bi lahko šla h Kreplerju v službo. Veste, doma je bilo šest otrok, jaz sem bila najstarejša in sem morala iti. Stara sem bila šele 16 let in v začetku je bilo hudo. Toda pri Kreplerjevi gospe sem se naučila kuhati in govoriti nemško. Na dobro pogojenem vrtu smo pridelovali ribez, krompir, paradižnik, zeleno, por, solato, korenček, kolerabo in

Grajska kuhinja kot šola za življenje

drugo zelenjavo. Kreplerjeva je znala odlično kuhati, ker je že prej delala v oficirski kuhinji. Ena kuhinja je imela okna proti »travci« (v globel), druga proti staremu pokopališču; tam je bil takrat že vrt in včasih, ko smo ga prekopavali, smo izkopali tudi kakšno kost.»

Kakor se spominja Angela, je bila razporeditev prostorov takšna: prek dvorišča in po stopnicah gor, levo na vrhu stopnic je bila grofova kuhinja, nato prostori za njegovo »deklo«, naslednji prostor je bila velika spalnica, pa naprej prostori za varuško in otroke, nato velika soba za goste, kjer je bil v steno vklesan njihov grb, v »eku« pa je bila majhna sobica za kadilce (Rauchzimmer).

Angela Kaučič (rojena Supe) se spominja: »Na gradu je bila komanda, delo je potekalo natančno na uro; vse se je delalo mirno in organizirano... Po vojni so mojega očeta takoj zaprli, meni pa grozili, da me bodo odpeljali v Sibirijo, ker sem služila Nemcem.«

Mogočna graščina pri Negovi, na kateri so živeli Trauttmansdorfi več kot 400 let, čaka »rešitelja« oziroma investitorja obnove. Najprej netenje pa brez pojasnjene lastništva obnove ne bo.

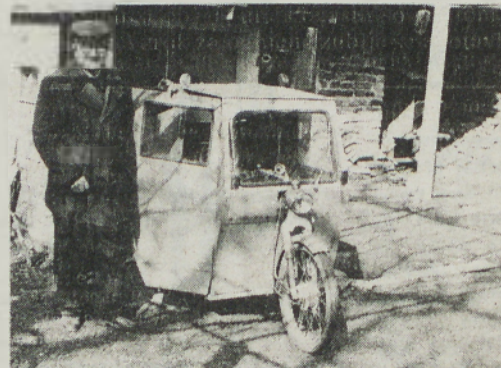
Fotografije: ...

SREČANJE

Ni mercedes, gre pa le

Najbrž je že kdo opazil na naših cestah neki nenavaden avtomobil — majhen, da lahko sedi v njem le en človek, ima samo tri kolesa, nad streho pa mu štrli antena za radio kot iz kakšnega mercedesa. Pričakovali bi, da je njegov lastnik kakšen petičnež, ki bi se s tem avtomobilčkom rad nekoliko pokazal pred drugimi — kot se to zdi za Ivana Krambergerja z njegovim bugattijem — toda v primeru FRANCA BENKA iz Precetincev je to čisto druga stvar.

»Pred desetimi leti, ko sem bil v Murski Soboti, sem videl nekoga, ki se je peljal z invalidskim vozičkom. Poganjal ga je motor. Pomislil sem, kako prav bi nekaj takega prišlo meni, pa ne zaradi te-

Francev avtomobil ima le en sedež, radio pa skoraj kot vsi drugi.

ga, ker ne bi mogel hoditi, ampak se težko gibljem zaradi bolnih pljuč. Tuhtal sem, kaj mi je storiti, in prišel sem na idejo, da bi si v ta namen preuredil moped. Kmalu sem se lotil dela, tako da sem začel zbirati dodaten material, ki se mi je zdel potreben za preureditev mopeda. Ko sem imel vse pripravljeno, sem se oglasil pri znancu, ki je opravil varjenje, ostalo pa sem postoril sam. Tako je nastal podoben invalidski voziček, kot sem ga videl v Murski Soboti. In zakaj si ne bi naredil še kabine, da bi imel streho nad glavo? mi je nekdo predla-

gal. In spet sem začel razglablјati, kako bi to ničil. Ni bilo dolgo, ko je bila končana tista kabina. Tako sem naposled tudi jaz prišel do svojega avtomobila.»

Čez čas si je Franc omislil še radio, da bi med vožnjo poslušal novice in glasbo. Tudi tu je sam pogruntal, kako je potrebno nanesiti mulator, nanj priključiti tranzistor in anteno. Za marsikoga to najbrž ni nič posebnega, da Franc se je za kaj takega ali podobnega, kjer usposablјal. Izučil se je namreč za čevljarja pomočnika in nekaj časa delal pri stari babi riboru. Tam bi bil morda še danes, če ne bi na pljučih in se moral štiri leta zdraviti v počitnicah.

»Nekoč je kazalo, da ne bo nič iz tega. Bil sem še mlad, 23 let mi je bilo, imel sem v katero sva se imela rada in sva se namerala poročiti, vse to pa mi je dajalo moč, da sem ostal življenje.»

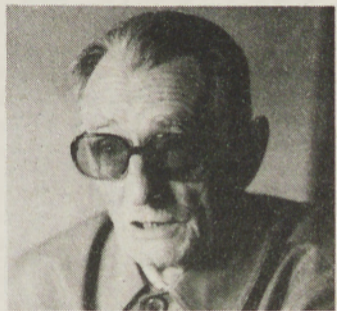
In Franc ni obupal tudi tedaj, ko je videl, da njegova izbranka ni počakala, temveč je odšla za moža drugega. Ko so ga odpustili v nice, se je vrnil v Precetince. Zdravniki so presodili le še nekaj let življenja, on pa je danes. Pravi, da bi bil najbrž res že pol zemlje bi kadil, pil alkoholne pijače in če se ne bi reda pri hrani. Na njegovem jedilniku niso kruh, čaj, med in posebne klobase. Vsak dan sem let sam na domačiji, na kateri je pred leti daril brat z ženo. Ima skromno posestvo, skromno je tudi njegovo življenje. Vse, kar je zadovoljen. V posebno veselje mu je, da ima mobilček, s katerim se kdaj pa kdaj opravih ali nakupih. Večkrat ga je zanimalo, da bi v Mursko Soboto. Ljutomer, Gornja Radgona in na Ptuj, 40 kilometrov na uro, koliko njegov jekleni konjček, je zanj ravno dvema ali tremi leti je sicer razmišlјal, da bi denarja za obnovo svojega »mercedesa« rega se ne bi rad kar tako poslovil. Pa saj se še velikokrat!

JOŽE

Madžarsko priznanje za dr. Vilka Novaka

BESEDOVANJE NA MINISTRSTVU

V sredo, 11. marca je na slovenskem ministrstvu za kulturo dr. Bagi Gabor, odpravnik poslov Republike Madžarske v Zagrebu, prekmurskega rojaku in upokojenemu univerzitetnemu profesorju dr. Vilku Novaku, izročil spominsko plaketo »Pro cultura Hungarica«, ki jo madžarska vlada podeljuje v zahvalo za popularizacijo madžarske kulture.

»med drugim objavil bibliografsko Petöfijevih del prevedenih v slovenščino.«

Po slovesnosti smo s slavljenecem, ki je bil zadržano presenečen, ko je v protokolarni dvorani Ministerstva za kulturo na Cankarjevi 5, zagledal novinarje iz rodne pokrajine, nekoliko posejdeli. Minister Capuder se je poslovil takoj po uradnem delu počastitve. Med pomenkom pa je potem vstopil njegov mandatar

in šef slovenske vlade Lojze Peterle. Prišel je čestitati profesorju Novaku. Sicer pa bi prišel že prej, je rekel, vendar se poslanci v skupščini, ki jim je skupaj z drugimi člani svojega kabineta predložil proračun, niso pravočasno zbrali na nadaljevanju skupščinskega zasedanja. Zadrževalo jih je kosilo in premier je bil nemalo jedeč zaradi tega.

Pogovarjali smo se v prekmurščini in Peterle se je tudi poizkušal v svoji »odranščini«. Njegovi prijatelji, od katerih se je učil našega govora, so iz Odrancev. Beseda je nanesla na slovenska narečja. Z ljubljanske televizije je bil z nami tudi rojak Peter Kuhar in Prekmurci smo seveda poudarjali našo panosko radodarnost pri izgovarjanju samoglasnikov.

»Pro cultura Hungarica« ni prvo priznanje, ki ga je dr. Novak dobil od Madžarov. Prvo so mu podelili že leta 1940. Objubljil je, da bo o svojem odnosu do madžarske kulture še pisal, pa tudi na morebitna Vestnikova vprašanja glede tega bo odgovarjal, vendar pismeno.

Njegov odnos do madžarske kulture je vsekakor korenit, če je to primeren izraz zanjo. Madžar-

sko kulturo, bodisi da gre za takoimenovano »visoko« kulturo preko prevodov, študij in kritik, bodisi za ljudsko, preko etnološkega dela, že vsa ta leta posreduje slovenstvu. Ob tem pa nenehno poudarja slovanske in slovenske prvine v madžarskem jeziku in v madžarski tvarni kulturi. Je velik zagovornik spremembe imena Murske Sobotne v Soboto. V prid temu je tudi tokrat navedel dva argumenta, ki smo ju od njega že slišali. Prevezli so ju tudi vsi drugi zagovorniki preimenovanja Sobotne. Po eni strani so Madžari Soboto pridžali »Mursko« zato, da so jo razlikovali od še ene svoje Sobotne. Njegov drugi argument je takorekoč etnološke narave. Domačini po njegovem prepričanju nikoli ne rečejo, da grejo v »Mursko«, da prihajajo iz »Murske« in podobno. Vedno govorijo o Soboti.

Ni bil posebej zadovoljen, ko smo mu povedali, da tudi mladi govorijo samo o Soboti, kljub temu pa so, po nekaterih anketah, za ohranitev imena Murska Sobota.

ŠTEFAN SMEJ

Študija o Židih

V Lendavskih zvezkih (št. 12—13) je Sandor Varga priobčil zanimivo zgodovinsko študijo o zgodovini Židov na lendavskem področju v letih 1773—1944.

V uvodnem delu na kratko prikaže izseljevanje Židov iz Palestine, njihov pojav na Madžarskem in po patentu Jožefa II., ko je zamajčena vsem svoboda veroizpovedi, se pojavijo bolj številno tudi v Prekmurju, kamor pridejo z madžarske strani.

Številna rast na lendavskem področju v obdobju 1792—1921 je razvidna iz priložene tabele, iz katere je razvidno, da jih je bilo največ leta 1885, in sicer 520.

Pisec govori dalje o življenju in javnem udejstvovanju Židov na tem področju, iz česar je razvidno, da so v svojem času veliko prispevali k vsestranskemu razvoju tega področja. Posebno velik vpliv so imeli v sami Lendavi.

Vojna vihra druge svetovne vojne tudi njim ni prizanesla. Dotetela jih je usoda taborišč in masovna ugonobitev, še posebej leta 1944. Po splošnem opisu in opisu Lendave avtor prikaže življenje in udejstvovanje Židov še po nekaterih vaseh (Dobrovnik, Genterovci, Kamovci, Žitkovi, Petišovci, Lakoš, Kapca, Turnišče, Odranci, Črensovci, Velika Polana).

Poleg virov je na koncu še 5 fotografij (dokument, šola, sinagoga, tovarna, pokopališče).

Vargo je pri pisanju tega dela gotovo vodila osrednja misel: »Genocid nad Židi ne bi smel iti v pozabo«.

Ker je študija napisana v madžarščini, bi bilo dobro, če bi jo dobili v doglednem času še v slovenskem prevodu, saj to področje še ni obdelano.

Franč Kuzmič

Ali veste?

Odgovor na 48. vprašanje ste lahko našli v številnih leksikonih. Glasi pa se seveda takole: Prvi človek je stopil na površje Lune 20. julija 1969. To je bil Neil Armstrong. Med tistimi, ki ste pravilno odgovorili, je imela največ sreče pri zrebanju LIDIJA HUBER Gornji Slaveci 17. Poslali ji bomo knjižno darilo Knjigarne in papirnica DOBRA KNJIGA, M. Sobota. Čestitamo.

Kupon št. 50

Ali veste, koliko prebivalcev ima po najnovjših podatkih Republika Slovenija? Pri izbiri nagrajencev homo tokrat posebej upoštevali tiste, ki bodo odgovorili s točno številko ali pa bodo najbližje pravilnemu odgovoru.

kulturni koledar • kulturni koledar

RAZSTAVE

MURSKA SOBOTA: V Pokrajinskem muzeju sta na ogled stalna zbirka in stalna likovna razstava.

LENDAVA: V razstavnih prostorih lendavskega gradu je stalna razstava dosedanjih mednarodnih likovnih kolonij. Na ogled, je tudi spominska soba Györgya Zala.

MURSKA SOBOTA: V galeriji Kulturnega centra Miška Kranjca je razstava 19. mednarodne likovne kolonije Lendave, ki bo na ogled do 5. aprila.

RADENČI: V razstavnem salonu hotela Radin razstavlja slikar Karel Kozole iz Trbovelj.

MURSKA SOBOTA: Ob 30-letnici ustanovitve likovne sekcije v okviru soboškega kulturno-umetniškega društva je v avli tovarne lahkih oblačil likovna razstava članov DP Mura in Likosa, ki bo na ogled do 20. marca.

PRIREDITVE

MURSKA SOBOTA: V petek, 20. marca, ob 20. uri bosta v grajski dvorani nastopila pesalca Matjaž Farič in Ingrid Kerec. Enournna plesna predstava Licht je Faričev peti samostojni plesni projekt.

LENDAVA: V soboto, 21. marca, ob 16. uri bo v vaškem domu v Pincah tradicionalni literarno-zgodovinski kviz za mladino.

MURSKA SOBOTA: 19. marca ob 17.00 bo v grajski dvorani lutkovna predstava gledališča iz Maribora — Muc vasuje. Predstava je namenjena otrokom do 10. leta.

KNJIŽNICE

MURSKA SOBOTA: Vsi oddelki Pokrajinske in študijske knjižnice so odprti vsak dan od 8.00 do 18.00, ob sobotah pa od 8.00 do 12.00.

knjižnica je odprta vsak dan razen torka od 8.00 do 18.00.

LENDAVA: Knjižnica je odprta v ponedeljek, sredo in petek od 10.00 do 18.00, čitalnica pa v ponedeljek, sredo in petek od 7.00 do 18.00, v torek in četrtek od 7.00 do 15.00, v soboto pa od 8.00 do 12.00.

LJUTOMER: Knjižnica je odprta v ponedeljek, sredo in četrtek od 8.00 do 17.00, ob torkih in petkih pa od 8.00 do 15.00. Vsak ponedeljek ob 16.00 so pravljicne ure za otroke.

USPEŠNICE

V knjigarni Dobra knjiga vam za ta teden priporočajo: Timi Eđimovič, Božidar Velkovič: REJA NA PROSTEM. Polž in polžeraja. Kmečki glas; Grid Blyton: SKRIVNOSTI ZAPUŠČENEGA DVORCA, Mladinska knjiga; Fran Levstik: KDO JE NAPRAVIL VIDKU SRAJČICO, Mladinska knjiga.

Heraldika

V stremljenju za čim »bogatejšim« grbom se je že v srednjem veku pojavilo dejstvo, da so si nekatera mesta prisvojila grbe gospodov, njihovih ustanoviteljev, seveda kadar so ti že izumrli (Celje). Tudi v sedanjem dvajsetem stoletju so nekateri naši kraji tako ravnali.

V 19. in 20. stoletju so začela tudi preprostejša urbana naselja ter krajine svojo identiteto utrjevati s heraldiko. Le to zlahka prepoznavamo po grbih nižjega »heraldičnega ranga«, ker v svojih štiritih upodabljajo objekte in predmete iz svojega neposrednega okolja. Sem stejejo različne naprave (poslopja iz kmečkega ali obrtniškega življenja, različna orodja ali njih deli), domače živali (konj, pes itd.) in divjačina (različne ptice, visoka divjad) ali pa površtna in cvetje ter poljski pridelki (klasje, sončnice), upodobljeni seveda heraldično.

Grbi srednjeveških mest.

Prva svetovna vojna je s svojimi posegi v socialo tudi za heraldiko pomenila veliko prelomnico, saj se je ta »gubila« in »iskala« še kar celega pol stoletja za tem. Tudi tokrat se je »ustalila« najprej v osrednji Evropi. Kulturni svet je spoznal, da je heraldika kljub svojemu »srednjeveškemu poreklu« tako močno vraščena v življenje današnje moderne dobe, da je ni mogoče prezreti in preprosto prepustiti zgodovini. Ker je znanost ugotovila, da je heraldika doživela svoj najvišji umetniški razcvet v epohi zrele gotike, so ta njen izraz, očiščen poznejšega dekadentnega okrasja, utemeljili kot osnovo heraldike modernih obdobj.

Ker je bila heraldika v času njenega nastajanja (križarski pohodi) v bistvu »slikana pisava — sporočilo« za preprosto, neuko ljudstvo, je tudi danes upodabljana s povedno vsebino, ki pa mora temeljiti na vsem svetu priznanih in uveljavljenih enotnih heraldičnih pravilih, kar pomeni, da mora imeti vsak v njej upodobljen element točno določen način, kako ga narišemo in obarvamo. Le tako lahko doživi vsak grb kjerkoli na svetu povsem enak priporočni pomen. Če to primerjamo s pisavo latinico: vsaka njena črka mora imeti kjerkoli na svetu popolnoma isto tolmačenje. Tako je lažje razumeti, zakaj dandanes velika večina pri nas upodobljenih grbov heraldično ni razumljiva in seveda tudi ne sprejemljiva. Umetniki namreč upodobijo vsebino grba po lastni zamisli in jo enako tudi razlagajo (primer republiškega grba), ne upoštevaajoč, da njihova razlaga nima heraldične razumljivosti in zato tudi heraldične vrednosti ne (»heraldična samovolja«).

Po koncu prve svetovne vojne se je heraldična tradicija pri nas kljub njenim bogatim izročilom močno izgubila. Zaradi potrebe predstaviti naše kulturne identitete svetu, ki nas je začel priznavati, posegamo za to po načinih, ki jih ves kulturni svet razume, sprejema in priznava. Eden izmed teh je heraldika. Če ob izbiri našega državnega grba se je pokazala potreba po kulturni ustanovi, ki bi bila strokovno usposobljena reševati in urejevati tovrstno kulturno izročilo v slovenskem kulturnem prostoru. Tako je bilo že lani v Ljubljani ustanovljeno slovensko Heraldčno, genealoško in veksiloško društvo Slovenski ščit, torej grboslovno, rodoslovno in zastavoslovno društvo, ki si je zadalo nalogo delovanja na imenovanih področjih slovenske kulture. Slovenski ščit deluje na odkrivanju, ohranjanju razvijanju in vrednotenju tovrstnih kulturnih izročil našega naroda, v

tem času pa že tudi prevzema in rešuje zaupane mu naloge. Teh je v sedanjem času mnogo, kajti še niti iz prejšnjih obdobjih podedovana slovenska heraldika ni urejena, kažejo pa se povsem nove tovrstne potrebe, ki jih je vzpodbudila in pospešila potreba po preoblikovanju registrskih tablic naših motornih vozil. Ena izmed posebnosti registrskih oznak je tudi v tem, da smo imeli v preteklosti oznake po registrskih območjih, medtem ko so nove po krajih. Tako bo tudi Slovenska Panonija potrebovala pravzaprav dva povsem na novo ustvarjena grba: enega za pokrajino Prekmurje in drugega za njeno upravno središče, torej za mesto Mursko Soboto. To namreč ni in ne more biti en in isti grb. Ker heraldične in njej podobnih ureditev teh zadev ni mogoče urediti v kratkem roku, se je državno notranje ministrstvo odločilo, da na tablicah upora-

bičasne upodobitve grbov, dokler ne bodo pripeli novi, strokovno urejeni. Predvsem to velja za tista naša mesta, ki nimajo iz prejšnjih obdobjih podedovanih grbov. HGV društvo Slovenski ščit pri reševanju heraldične problematike upošteva zgodovinsko neoporečnost heraldične zasnovne posameznega grba kot tudi njegovo heraldično dovršenost, pri čemer upošteva kot najvažnejši faktor še splošno »sprejetost« grba pri njegovih »lastnikih«, to pa so seveda občani oz. krajani, ki si žele in potrebujejo nov grb.

V samo urejanje slovenske heraldike sodi seveda tudi urejanje naših (državnih) predpisov o njej, kamor sodijo tudi heraldični registri, ki bodo sprejemali vse strokovno priznane in potrjene grbe iz slovenskega kulturnega prostora. V večini sosednjih držav so heraldični registri v pristojnosti notranjih ministerstev. Ni namreč potrebno štiriti heraldike kot takšne, pač pa mora biti zaščitena vsak potrjeni in sprejeti grb pred potvorbami (samovoljno spreminjanje grbove vsebine) in zlorabami.

Kljub enotnim kodeksom heraldike na sploh, je že samo med posameznimi evropskimi kulturami, kot so Iberska, Francoska, Angleška, Italijanska, Germanska, Skandinavski in vzhodno evropska, opažati različne v njihovem umetniškem izrazu. Čehoslovaška, in Madžarska, heraldika odsevala sicer različni, vendar avstrijski (germanski) izraz. Neposredno pod tem vplivom je bila nastajala tudi heraldika današnjih slovenskih mest in dežel. Danes si slovenski heraldiki želimo, da bi naše grboslovje sicer z upoštevanjem že navedenega izražalo kolikor mogoče »čisto«, pa vendar »mekko«, torej slovensko heraldično povednost. Če bomo v tem prizadevanju enotni lastniki grbov (krajani, meščani, občani) z njej njeni poustvarjalci (zgodovinarji, heraldiki, slikarji), bo našo domovino krasila heraldika, ki nam bo v ponos.

pomlad 92
Prodajni sejem
gorinja radgona
313-44.1992

KUPON 50% POPUSTA ZA SEJEMSKO VSTOPNICO
Izrežite in predajte na sejamski blagajni — za Vas
POMURSKI SEJEM
in Vas
VESTNIK

MALO BESED

Prijateljstvo na zimskem soncu. Posnetek seveda ni z Balkana.

Odškodnina za suženjstvo

Časi, ko so lovci na sužnje lovili po črni Afriki mlade fantine in dekleta in jih vkovane v verige pošiljali na suženjski trg, od koder so trume nesrečnežev romale na ameriške in karibske plantaže, so že daleč v preteklosti. Spomin nanje pa ni ugasnil. Celotno oživel je. Obujajo ga z novimi premisleki in zahtevami. Zahod si je z izkoriščanjem brezplačne delovne sile s črne celine nagrabil neizmerno bogastvo. afriške dežele pa so zaradi trgovine s sužnji in poznejše kolonizacije zabredle v hudo gospodarsko zaostalost. Tako trdijo vse številnejši zagovorniki kampanje, ki se hitro širi po Afriki. Njen namen je doseči izplačilo odškodnine za prestano trpljenje in izkoriščanje. Po nekaterih ocenah so od 15. stoletja naprej zajeli okrog 30 milijonov Afričanov. Najvitalnejši del afriškega prebivalstva je zastoj garal na plantažah, od koder je v Evropo pritekal velik del kapitala, s katerim se je Zahod industrializiral. Zdaj je čas, da Zahod Afriki plača račun za opravljeno delo in bedo. Med predlogi, kako plačati reparacije, ima veliko privrženecv tisti, ki zahteva celoten ali vsaj delen odpis dolgov, ki jih imajo afriške dežele pri zahodnih posojilodajalcih. Pri Organizaciji afriške enotnosti so že ustanovili poseben odbor, ki naj bi se zavzemal za to. Vprašanje o denarni odškodnini pa nameravajo sprožiti tudi v OZN-u.

Ukraden mrtvaški prt

V Novgorodu, enem najpomembnejših trgovskih mest na reki Volhov je okrog leta 1103 živel škof Nikita. Njegova žena je bila Sofijina katehizistka. Stavra iz enajstega stoletja. Nikita, spoštovan tudi zaradi asketskega življenja, je umrl leta 1108. Kako zelo so se ljubele v naslednjih stoletjih ukvarjali z njegovo legendo, se kaže v tem, da je bil leta 1558 kanoniziran. Njegova okostje danes počiva v drugi novgorodski cerkvi. Leta 1933 je Sofijina cerkev postala protireligiozni muzej. Ko je bilo poletje 1941, mesto ni bilo pod razbitno muzejsko no našel pregrinjalo. Pobral je in shranil in po koncu vojne odnesel v Nemčijo. Po vojni je odšel v Rusijo in ga je oddal, dragocenost so poslali nazaj v Novgorod. To je bil primer ekzevizije, ki je kljub svoji razburljivosti zgoznila ni nepoškodovana.

MINI HUMORESKA

Državni sovražnik No. 1

Vsaka država, četudi majhna, mora imeti državnega sovražnika. V Ameriki je bil državni sovražnik št. 1 All Capone, v SSSR- Stalin, v Nemčiji Hitler. Kaj pa pri nas, v naši mali državi na sončni strani Alp, kjer je toliko megle?

Pravijo, da je bila ministrica za zdravje sovražna svojemu resorju, trdijo, da je mister za kulturo sovražen kulturi, pravijo, da je minister za karkoli že...

No, pa imamo nekaj predlogov, bogvedi kaj ni, bolje kot nič pa je vseeno.

Borivoj Repe

Zdaj je pa gotovo. Zdaj ji manj ga radost. Zdaj so se mi ga zamerili. Redno do krdja. Ja sto se ti je pa tak zamero? "san rjito Beleka." Ja sto. - Tej od TV. Tej novinari. Da zdaj naprej več nemo plačati naroc - mine. Naj ni uni svojo televizijo sami gledajo. Naj nas gledalci nemo za teleka. Ci si uni med seboj ne vejo čednoga vod - tra svolti, stero bi ji čedno plačivalo, te no za novinare nej sposobni. Piki tou, ka so strahkali na nas račun, na račun nas gledalci, stero redno plačujemo vse ka nas terjajo pa karoprajo, tou njim nemren odprati. Pa ka uni mislijo, sto so, pa ka so? Do zdaj so listo ginali, ka so njim oni dikteprali, zdaj pa na pišajo ka njim tej dikteprajo, radi bi pa takie pla - čez meli, kak ci bi sami kaj napisali. Zdaj pa uni man par dni vsa poročila vi-pajo dojtaviti. Tou je glj tak, kak ci bi fer robaco kiiqjo, doma bi jo pa raz - moto, pa bi v pamet zov, ka ednoga ro - kava nemo. Naraj bi fo nero, pa ovomi v obraz liciti, kak mo pa te ove kanale gleda, stero majo kaj vrezden program." Brat Džouči.

Vse ni prav »naj« ...

V nekem gostinskem lokalu, ki sicer ni pretirano drag, čeprav niti poceni ni kdove pretirano, so se zbrali stari dobri znanci. Želeli so po svoji stari dobri navadi ob kakšni manjši sprotni pijači poklepetati o tem in onem, kar prinašajo s sabo zamagljeni zimski časi, pa naj bo to prijetno ali ne.

Za tem omizjem so po navadi posedali takšni možakarji, ki so drug drugemu glede gospodarstva, politike in kulture zvečine dajali prav, razen kadar so sami prišli do besede.

No ob neki priložnosti je nanoslo takole: »Naše gospodarstvo si kljub domačim in svetovnim težavam še razmeroma dobro razvija.« je dejal Nande. Enako velja za politiko in kulturo. Nekoliko slabše je tu pa tam vmes z izvozom, uvozom, monetarnim sistemom, s pokojninami in sploh z življenjsko ravniho, vendar vsak dan vse ne more biti prvorazredno. Bo gotovo že kdaj pozneje. Glavno je veselje do razvoja!«

Na povedano nobeden ni nergal, še manj prikimaval. Po malem so srkali pijačo, kakšno pogruntali o tem in onem, tudi o obrti, prometu, šolstvu in cenah. Na razno vsakdanje udejstvovanje so sicer imeli kakšne manjše pripombe, vendar je ves pogovor ostal v mejah ne pretirano napetega gostinskiškega pogovora. In zmernega pitja.

Na splošno je, četudi povedano na kratko in mimogrede, pač sproti za omizjem, marsikaj obveljalo za razne oblike vsakdanjega udejstvovanja na raznih poročjih, vsaj za sodelavce pogovora. Teže bi bilo povedati, kaj nas je pravzaprav mučilo, da smo se sploh spravili k tej pisariji.

Kaj smo sploh hoteli povedati?

Očitno pravzaprav nič posebnega, še najmanj pa smo nameravali s pogovorom omenjene družine bremeniti počutje bralcev.

Ko bi hoteli kaj takega, bi nam člani omenjene družine povedali kaj nemilega v zvezi s tem, da niso nameravali po-

vedati nič slabega. Še najmanj o kakšnih kriznih zadevah v politiki, gospodarstvu, kulturi in kdove čem.

Še najmanj pa smo nameravali karkoli kritizirati, da bi nas kakšni organi še nazadnje najraje poslali za nekaj časa »na ričet«.

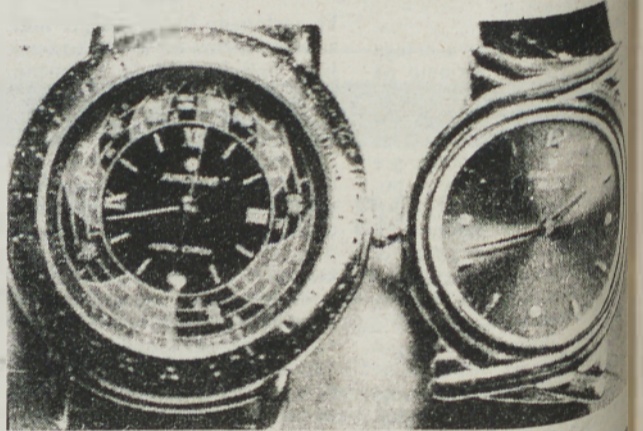
Zanj najlepša hvala! Igor Jože Olaj

Akvarij na kolesih

Neko podjetje iz Osake zapeljuje svoje odjemalce v ritonski tovarnjak v okolici, so vdelali akvarij, natočili drugo tono vode in spustili v ribe. Ribji čolnic, imenovan znanem ameriškem veletrgovcu plovilu, že žanje lepe sadove. Radovednežev pa nihče ni manjka.

Horoskop na zapestju

Znana nemška tovarna ur Junghans prihaja na tržišče s novimi izdelki. Znamo, da ura, ki lastniku poleg časa, napoveduje tudi njegov uspeh, ter s prvo različico Mege — zelo natančnega modela, saj njena uravnavna satelit — za ženske.

ZVEZDE VAM MEŽIKAJO

- OVEN: Ona: V tvoji bližini se bo spletla ljubezenska zveza, ki ti sploh ne bo všeč. Toda nikar ne povej tega naravnost, saj si lahko nakopljеш obilico težav. Raje malo počakaj, da se ogenj vsaj malo ohladi. On: Raje dvakrat premisli, preden boš obsodil nekoga, ki mogoče sploh ne bo kriv. Tvoje težave so predvsem posledica tvojih in ne prijateljevih napak. Se vedno pa se ne boš mogel odločiti med koristjo in zabavo. Ona: Neko povabilo bo sicer zapeljivo, vendar bo izrečeno na tako dvoumen način, da si tega dolgo ne boš znala razložiti. Toda kljub temu boš za dosego cilja uporabila vsa razpoložljiva sredstva, kar lahko postane tudi nevarno. On: Namesto da bi se posvetil nemu partnerju, boš svoja čustva razdaljal na vse strani. To bo sicer prijetno in zabavno, vendar pa se boš prej ali slej ujel v nastavljen past. Raje poskrbi malo tudi za finančno plat. Ona: Bolje da ne obešaš na veliki klin svojih preteklih poudgov, saj lahko pridejo novice na povsem napačna ušesa. S partnerjem se bosta sicer sprla, a bo vse skupaj ostalo v mirnejših vodah. On: Nikar ne razlagaj problemov tistim, ki mislijo, da jih nimaš. Pomoč boš našel na povsem naključen način, a ne bo zato prav nič manj dobrodošla. Konec tedna se ti obeta prijeten dogodek, ki ti ho ostal v spominu. Ona: Tvoje sprenevedanje ti ne bo prav nič koristilo, ampak se ti lahko še zelo mašuje. Obiskal te bo star znanec in ti predlagal sodelovanje v obojestransko korist. Potrudi se in ne bo ti žal. Ona: Kmalu boš srečal nekoga, ki ga ne boš mogel hitro pozabiti. Toda po neprespani noči se ti bo nasmehnila nepričakovana sreča, ki ti bo dodobra spremenila sedanji potek življenja. Potrudi se in ne bo ti žal.

- LEV: Ona: Spraševali te bodo za konkreten nasvet, zato raje pozabi na svojo običajno plahost in se poskušaj uveljaviti. V ljubezni ti ne bo šlo ravno najbolje, vendar pa se ti bo kmalu zgodilo nekaj prav lepega. On: Nikar ne poslušaj tistega, ki je najglasnejši, temveč poslušaj raje glas svojega srca. Seveda bi bilo priporočljivo, da bi se čimprej postavil na svoje noge, saj imaš za to prav odlične možnosti. Ona: Neprijetne zadeve ne boš mogla odlagati v nedogled, zato se raje čimprej spoprimi z njo. Ko pa bo nevihta mimo, pazi, da ne boš ponovila napake, ki te je spravila v takšen položaj. In nikar se ne zanašaj na pomoč drugih! On: Prijeten pomenek se bo vse prehitro prevesil v nekaj posevem drugega in prav lahko se ti zgodi, da se boš zvečer znašel v povsem tuji postelji. Toda nikar se s tem preveč ne hvali, kajti vse skupaj lahko pride na povsem napačna ušesa. Ona: Ne poskušaj spreminjati življenjskih navad, saj boš kmalu naltela na osebo, ki te bo prav zaradi njih kovala v zvezde. Predvsem pa hodi naokoli z odprtimi očmi in ušesi, kajti nekaj se ti bo zgodilo. On: Poskusil boš tudi tam, kjer ne pričakuješ kdo ve kakšnega uspeha. Toda izkazalo se bo, da imajo norci srečo. Nikar se ne obotavljaj in ne čakaj na prihodnji maj, saj je ta še zelo daleč. Ona: Zadovoljstvo, ki ga boš občutila, ti bo nadomestilo vsa odrekavanja, ki si jih vložila v dosego željenega cilja. Toda nikar se ne uspravaj, saj ni nič večno, predvsem pa to velja za čustva tvojega partnerja. On: Neka pohvala ti bo pomenila še veliko več kot konkreten poslovni uspeh, ki se ti obeta. Četudi si videti karseda samozavesten in samostojen, tudi ti potrebuješ oporo in varnost osebe, ki te ljubi.

- STRELEC: Ona: Nekdo ti bo postavil past, v katero se boš zapletel tudi on. Na koncu se bosta vsemu skupaj je saj bosta drug v drugem našla to, kar sta že dolgo iskala. On: Previdneje izbiraj družbo, da ne bodo prišle nevarne dan govorce, ki bi ti lahko škodile. Predvsem pa se ne vključuj v avanturo, za katero že vnaprej veš, da ti ne obeta sar dobrega. Ona: V zapleteni osebni zadevi se boš ravnala po svojem občutku, čas pa bo povedal, ali je bila ta odločitev prava. Toda nikar se preveč ne zanašaj na svojo srečo, raje si srečo prisluži. On: Ne zaletavaj se z glavlo v zid, ampak poskušaj čim razumneje. Poslovna poteza je sicer obetavna, potrebno vložiti še kar precej truda. Sreča boš dek... ki ti popolnoma očarala... Ona: Četudi se ti včasih dozdeva, da se lotevaš nečisto stvari, pa ti bo v pravem trenutku uspelo premagati pravcato sledeno gorov, kar ti bo marsikatera prijateljica dala, zato tega nikar ne obešaj na veliki zvon. On: Če boš neko preskušnjo dobro prestal, se ti bodo marsikatera vrata, ki so ti bila zaprta. In to tako na področju kot v povsem zasebnih zadevah. Torej se spodobi! Ona: Ne ravnaj najbolj pametno, da živiš iz dneva v dan, ukrepaš, kot se ti v danem trenutku pač zazdi. Raje primi za delo in nehaj pučivati na lovoriakah, ki so za te mimo. Isto velja tudi za ljubezen. On: Nikar se ne pusti zmešti osebi, ki ve veliko manj o tebi, kot ti o njej. Je že res, da si sredi problemov in težav, a je najboljša boj. Neki izziv ti bo v življenju prinesel prijeto nalogo, boš z veseljem opravil.

SKRIVNOSTI VAŠIH DLANI

Šifra: Hoja 36-7

pe se lahko nalezemo še mnogo hujših bolezni. Zmernost je lepa čednost.

Duhovne in moralne lastnosti posameznika

3. Ljubezen, zveze, zakon, otroci

Vaše intimno življenje je precej nemirno. Hitro se odločite, ampak nič ne zadržite dalj časa. Ste priljubljeni v družbi in imate veliko prijateljev. Predvsem potrebujete človeka, ki vas bo duhovno prerasel. V zakonu želite totalno sodelovanje in toleranco. Možna resnejša zveza.

4. Kariera, življenjsko delo, poklicna uspešnost

Niste preveč navdušeni nad trdim delom in učenjem. V mladosti ste želeli eno, a se vseeno odločili za drugo. Bolj ali manj boste zadovoljni. Imate nekaj skritih talentov, ki bi jih bilo potrebno aktivirati za kaj večjega.

5. Posebnosti

Življenje osmisli tako, da ima vse, kar počnemo, svojo glavo in rep. Ker ste še mladi, se mnogo tega še lahko naučite. Največji kapital je vlaganje v samega sebe.

6. Nasvet

Nagnjeni ste k manipuliranju z ljudmi. Naučite se ceniti svoja in tuja čustva. Disciplinirajte se in bodite potrpežljivejši.

Šifra: PS

1. Duhovne in moralne lastnosti posameznika

Stvari se vam dogajajo, ne da bi sami v to kakorkoli posegali. Vse, česar se lotite, obrodi sadove. Nalezljiv šarm s primesjo sarkazma je vaš adut. Povrh še vse zaverovana in nonšalantno elegantna, uspeh vam je zagotovljen.

2. Zdravje

Pričajte dolgo življenje, občasno težave s srcem ali očmi. Pozneje krajše obdobje resnejše krize z izboljšanjem.

3. Ljubezen, zveze, zakon, otroci

Ne znate se dolgočasiti, radi se igrate s sabo, z ljudmi, z življenjem. Nikomur pa ne povzročate resnejših težav. Radi flirtate. Na zakon boste pristali le, če bo vaš izvoljenec prestal predzakonsko preizkušnjo. Ena taka je za vami. Drugič se bo prav gotovo obneslo. Ni tajiti, da se moški tej vaši preskušnji niti ne upirajo preveč.

4. Kariera, življenjsko delo, poklicna uspešnost

Ste srečen, zadovoljen in sproščen človek, ki se težko vrže iz tira. Ne marate nobenih šablon, tudi v službi ne. Vaše geslo je imeti dovolj denarja za preživetje, dosti volje in vse bo šlo, kot je treba. Denar pri vas je v trdnih rokah.

5. Posebnosti

Razum vas spremlja na vsaki poti, le v ljubezni vas včasih zapusti. Ni nujno, da vas drugi razumejo, glavno je, da vi razumete sami sebe.

6. Nasvet

V vas je veliko življenjske močnosti, s katero pomagajte ljudem. Omejite svojo skrito gospodavnost.

Pecivo, testo

Vlečeno testo se bo lažje raztegovalo, če vlijemo vanj malo kisa, pred raztegovanjem pa ga na tanko namažemo z vodo.

Pecivo iz krhkega testa, ki ga ponudimo hladnega, bo bolj krhko, če ga bomo pripravili z mlekom namesto z vodo.

Vse vrste testa za krhko pecivo naj bodo pred pripravo hladne. Preden pecivo razvaljamo, ga damo v plastično vrečko in postavimo za pol ure na hladno, da se maščoba strdi. Med peko se hladni zrak segreva in razširja. Tako postane testo rahlejšje.

Testo s pecilnim praškom bo bolj rahlo, če bomo vanj zmešali tri žličke vrele vode malo prej, preden ga zlijemo v pekač. Med peko ne odpiramo pečice.

Testo se med pripravo peciva rado lepi na roke. To bomo preprečili, če med mesenjem dlani namažemo z oljem. Poleg tega bomo testo hitreje in lažje mesili.

Kadar recept zahteva, da model, v katerem bomo pekli pecivo, potresemo z moko, ga potresemo raje s kakavovim praškom. Kolač bo lepše rjavo zapečen in prijetnejšega okusa.

MODA

Klobuki

V hiši visoke mode Christiane Diora so te dni prikazali tudi najnovejše klobuke za pomlad in poletje. Posebno pozornost klobukom — ti bodo kot kaže letos nepogrešljivi — so posvetili tudi na tednu mode v Londonu. Če smo doslej sramežljivo nosili majhne klobuke, pa so zdaj na obhodu veliki. Le kako se bodo obnesli pri nas.

Debelim otrokom je težko

Debeluasti otroci imajo pogosto težave s težo tudi tedaj, ko odrastejo. Za otrokovo debelost so največkrat krive napačne prehranjevalne navade. Dolgo je veljalo prepričanje, da so otroci zdravi, če imajo debela lica. Vendar se je pokazalo, da imajo debeluški vse življenje težave s težo. Ker so debeli otroci tudi okorni in počasni, jih drugi otroci pogosto že v vrtcu izločijo iz igre. Vrtniki se jim rogajo, zato se lahko zapro vase in imajo težave pri navezovanju stikov. Na vse to pomislimo, ko krepimo otrokovo samozavest. Kadar otrok ni debel iz zdravstvenih razlogov, je dobro premisliti o prehranjevalnih navadah družine. Ni prav, da otroka tolažimo s sladkarijami, pa tudi to ne, da mu damo preveč na krožnik in ga silimo, da mora vse pojesti. Raje ga spodbujamo k igram, pri katerih se bo veliko gibalo.

Pazite pri nakupu cvetic

Dobro kakovost rezanega cvetja lahko vidite in čutite. Nekatera znamenja vam lahko povedo, ali bodo cvetlice hitro povsile glavice ali pa vam bodo še dolgo v veselje.

Nageljčki: cvetni listi ne smejo viseti. Listki na kolencih stebela morajo biti čvrsti in sveži.

Lilije: Zelo veliko cvetnega prahu pomeni, da je lilija že stara. Cvet sme biti le nalahno odprt, listi pa morajo biti trdni.

Tulipani: prezgodaj odrezani, zeleni tulipani se ne razcvetijo. Sveži listi »evlijajo«, če jih podrgnemo pod prsti.

Vrtnice: popek mora biti lahno odprt in trden.

Gladiole: trdno zaprti cvetovi se ne bodo več odpirali, ker so cvetlice prerano odrezali. Steblo mora biti na otip trdno.

Varuhinje viskija

Jata gosi že 30 let varuje skladišča viskija družbe Ballantine v Dombartonu na Škotskem. Ob vsakem znamenju, ki kaže na vsiljivce in nepoklicane obiskovalce, se postavijo v bojno črto in začnejo na vse pretege predirljivo kričati. Milijone litrov viskija lahko nemoteno zori.

NAREDI SAM Dišavni venček v kuhinji

Pri kuhanju potrebujemo raznovrstne dišave. Lahko jih hranimo v lončkih, lahko pa jih povežemo v dišavni venček. Iz vejic lovorja, rožmarina, žajbajevih lističev in sefernov, ki jih kupimo na tržnici, naredimo venček, ki ga kot okras obesimo na steno v bližini štedilnika. Če so seferni rdeči, je venček bolj pisan, če imamo na voljo še kake druge dišave, sestavimo venček po svojem okusu.

MURSKI VAL • MURSKI VAL

LESTVICA TUJIH SKLADB

1. YOU — Ten Sharp
2. CALL MY NAME — Mariah Carey
3. DON'T LET THE SUN GO DOWN ON ME — George Michael & Elton John
4. UPTOWN GIRL — Billy Joel
5. YOU'VE GOT TO HIDE YOUR LOVE AWAY — Joe Cocker
6. REMEMBER THE TIME — Michael Jackson
7. ANCORA VITA — Eros Ramazzotti

- PREDLOGI:
1. ONE — U2
2. NOVEMBER RAIN — Guns n'Roses
3. THOUGHT I'D DIED AND GONE TO HEAVEN — Bryan Adams

LESTVICA SLOVENSKE ZABAVNE GLASBE

1. RDEČA MASNA — Cuki Hot
2. NOČOJ LJUBILA BI SE S TEBOJ — Damjana in Hot Hot
3. SIROTA — Helena Blagne
4. ALI SPIŠ — Don Juan
5. VSTAL JE KRALJ MATJAŽ — Modra kronika
6. KAM SO ŠLE VSI ROŽICE — Tomaž Domicelj
7. SANTA MARIA DELLA MONTAGNA — Irena Vrčkovnik

- PREDLOGI:
VEDNO KO GRES — Andreja Makoter
TI IN JAZ — Be Radio
PUNCA BISTRE GLAVE — California

LESTVICA NARODNOZABAVNE GLASBE NA MURSKEM VALU

1. NA PLES — Ans. Nagelj
2. NAJLEPŠE JE TI PRI NAS — Ans. Nika Zajca
3. NIC NE DE — Bratje iz Oplotnice
4. KDO ZA RUNDO DAL BO — Ans. Slovenija
5. REBULA IN ČERULA — Ans. Lojzeta Slaka
6. MARJETKA — Ans. Franca Flereta
7. V GORJE RAD SE VRAČAM — Alpski kvintet

- PREDLOGI:
1. ENAKONOČJE — Ans. Mateja Kovačiča
2. BODEČA NEŽA — Ans. Rudija Jevška
3. STRICKI — Bratje iz Oplotnice

Izpolnjene kupone pošljite do četrta, 26. marca 1992, na naslov Murski val, Titova 29, 69000 Murska Sobota, za glasbene lestvice.

Kupon 8
Glasujem za (ena skladba):
— tuja
— domača
— narodnozabavna
Inz in prilepka, naslov:

SESTAVIL	SLOVENSKA	IZUMITELJ	ŠVEDSKI	HRV. TELE-	STREŠNO	ANGLEŠKI	PRIGRIZEK
MARKO	SLIKAR	TESLA	OTOK,	VIZUJEC	OKENCE	ARHITEKT	S CAJEM
NAPAST			NAJVEČJI	OLIVER		JONES	
			V BALTIKU	MLAKAR			
SLOVENSKI PISATELJ (-GIMNA- ZJKA-)							
GLASBILLO (GOSLI)							
KEMIČNA PRVINA (ZNAK Ac)							
NEKDANJI KAMBOŠKI POLITIK (LON)				TURSKI VELIKAS ZEV, VRZEL			
MUSLIMAN SKI BOG						OSEBNI ZAJEMEK SRB. SLIKAR (STOJAN)	
NEKDANJI POLJSKI POLITIK (STANISLAV)							KALU GLASNIK
KISIK		ZENSKO IME DELAVEC V OLJARNI					
FILMSKA IGRALKA DEREK			KITARIST FARLOW ZOLAJEV ROMAN				NEOBDELA- NA GMOTA
IME DVEH PRITOKOV RENA					PRITOK DRINE BARIJ		
INTIMNA PRIJATEL- LJICA METRESA							
GLAVNO MESTO VENEZUELE							
NEMŠKO M. IME (DRSALEC SCHENK)						PLAČILO NA RAČUN, PREDLJEM	

REŠITEV PREJŠNJE KRIŽANKE — Vodoravno: krožnik, varila, adamsit, dina, Ru, raj, Nin, uteha, Mo, Aram, vranica, I, biser, Raab, TN, Arkadij, TU, Lala.

Tehnično varovanje in preventiva

Z rasto števila kaznivih dejanj narašča potreba po učinkovitem varovanju premoženja. To lahko dosežemo s sodobnim tehničnim varovanjem, kamor spada protivolna, protipožarna in druga zaščita. Pomembno vlogo pri preprečevanju kaznivih dejanj je preventivno delovanje organov za notranje zadeve in je samozagotovo ravnanje občanov.

Da na se bodo občani začeli samozagotovo obnašati, bomo dosegli z njihovo boljše obveščenostjo. V ta namen bo v novih prostorih Zavarovalnice TRIGLAV v Murski Soboti na Lendavski 5 razstava, na kateri bo predstavljeno tehnično varovanje objektov podjetja INTERARM iz Lenarta. Prav tako bo predstavljen sodoben prenos signala na intervencijska mesta, najodobnejše ključavnice protivolna zaščitna sredstva, več vrst blagajin in kovčke za prenos gotovine predstavlja Titan Kamnik.

Ker tehnično varovanje vpliva na višino zavarovalne premije, Zavarovalnica TRIGLAV predstavlja zavarovalne pogoje.

Na razstavi bodo prikazani tudi slikovni materiali posledic kaznivih dejanj in požarov. Prav tako bodo prikazani objekti napadov in različno vlomilsko orodje, ki ga pri izvrševanju kaznivih dejanj uporabljajo vlomilci.

Razstava bo organizirana v času od 23/3 do 27/3.1992 med 9. in 18. uro. Občane pozivamo, da si razstavo v čimvečjem številu ogledajo in se seznanijo z novitetami ter na ta način prispevajo k zmanjšanju števila kaznivih dejanj ali k uspešnejšemu prijemanju storilcev.

UNZ MURSKA SOBOTA

Še o smrti v bolnišnici

Z uprave za notranje zadeve Murska Sobota smo dobili uradno poročilo v zvezi z nesrečnim dogodkom v soboški bolnišnici. Takole so zapisali:

Dne 6/3.1992 ob 12.45 uri je v bolnišnici Murska Sobota umrla trinajstmesečna deklica F. P., ki je bila na otroški oddelku sprejeta dan prej zaradi virusnega vnetja glasilk. Starša, ki sta istega dne tudi hčerko obiskala, sta po ugotovitvah, da je F. P. umrla, poiskala nasvet pri odvetniku. Ta je podal kazensko ovadbo JT v Murski Soboti, zoper neznano odgovorno osebo, zaradi suma storitve kaznivega dejanja povzročitev smrti iz malomarnosti. Službujoče osebe naj bi že od sprejema naprej ravno malomarno in s tem povzročilo smrt deklice.

Javni tožilec je takoj po sprejemu kazenske ovadbe, v skladu z določili Zakona o kazenskem postopku, zahteval od organov za notranje zadeve, da zberejo dodatna obvestila. Delavci kriminalistične službe UNZ Murska Sobota so tako opravili dodatne poizvedbe in razgovore s ciljem razjasnitve vseh okoliščin. Ugotovili so, da je deklica bila sprejeta dne 5/3.1992 okoli 20.30 ure, z diagnozo virusnega vnetja glasilk. Po smrti je bilo ugotovljeno, da je deklica umrla zaradi odpovedi srca, kar naj bi bila posledica vnetja srca in pljuč. Točne ugotovitve bo podal izvedenec.

Vsi zbrani podatki bodo dodatno posredovani javnemu tožilcu, ki bo na podlagi teh in skupaj z ostalimi pridobljenimi mnenji ugotavljal, ali gre v primeru za storitev kaznivega dejanja.

POŽARNO VARSTVO

Odklanjanje dimnikarskih storitev je lahko nevarno

Požarna inšpekcija v Murski Soboti ugotavlja, da v zadnjem času nekateri stranke odklanjajo čiščenje in preglede dimovodnih, kurilnih in prežračevalnih naprav dimnikarjem, ki so pooblaščen za ta dela. To opravičujejo s previsokimi cenami storitev. Nekateri si dimnike in kurilne naprave očistijo sami, drugi pa tudi ne. Tako početje je lahko nevarno, saj nekakovostno čiščenje kurilne in dimovodne naprave lahko povzroči požar, zastrupitev ali eksplozijo plinov. Poleg tega pa slabo očiščeni dimniki in

kurilne naprave povzročijo tudi večjo porabo goriva, celo do 30 ali več odstotkov. Opozoriti velja, da ima dimnikarska dejavnost po zakonu poseben družbeni pomen, ki tudi določa, da lahko ta dela opravljajo samo strokovno usposobljene osebe. Ti tudi morajo ob določenih rokih pregledovati in čistiti kurilne naprave, dimne vode in prežračevalne naprave ter s tem preprečevati nevarnost požara in zastrupitve s plinom. Uporabniki teh naprav tudi morajo skrbeti, da dimovodne in kurilne naprave v

predpisanih rokih pregleda in očisti pooblaščen dimnikar. Gre torej za obojestransko odgovornost. Če uporabnik kurilnih in prežračevalnih naprav ter dimnih vodov onemogoči dostop dimnikarju, ga ta mora prijaviti sodniku za prekrške, seveda pa mora dimnikar svoje delo opraviti vestno in strokovno. Tisti, ki odklanjate dimnikarske storitve, premislite in se izognite posledicam, ki so lahko usodne za vas in družino.

F. M.

CIVILNA ZAŠČITA

Podelili republiška in občinska priznanja

Ob letošnjem prvem mesecu dnevu civilne zaščite, ki smo

ga v samostojni in neodvisni Republiki Sloveniji prvič proslavili, je bila v Križevcih pri Ljutomeru slavnostna seja občinskega štaba civilne zaščite. O njeni vlogi in pomenu v novih razmerah je govoril poveljnik občinskega štaba Jože Spindler. Zatem pa je predsednik ljutomerskega izvršnega sveta Ludvik Bratusa podelil plakete in znake republiškega štaba in priznanja občinskega štaba. Republiško priznanje je prejel Jože Spindler iz Ljutomera. Zlati znak republiškega štaba CZ je dobila gasilska organizacija ob-

čine Ljutomer, srebrni znak KIDS, d.o.o., Ljutomer, bronaste ga pa Adolf Badavšek iz Ljutomera in Martin Ropoša iz Križevca pri Ljutomeru. Priznanja občinskega štaba civilne zaščite Ljutomer so prejeli: Stanko Kralj iz Vučje vasi, Jože Habjančič iz Stročje vasi, Stanko Rakuša iz Podgradja, Milan Makoter iz Pristave ter gasilska društva v Vučji vasi, Branoslavcih in Bučevcih. Nagradjencem je čestital tudi župan ljutomerske občine Marko Prelog.

F. MAUČEC

Smrt pod vlakom

V petek, 14. marca, se je zgodila v Noršineh pri Ljutomeru huda prometna nesreča. Okrog 21. ure se je 36-letni Milan Kolbl iz Babinca peljal iz Lokavec proti Ljutomeru čez nezavarovan železniški prehod. Nanj je zapeljal prav v trenutku, ko je iz ljutomerske smeri pripeljal tovorni vlak. Po trčenju je lokomotiva potiskala avto 224 metrov. Voznik je bil takoj mrtev, njegov sopotnik David Hanzlič iz Salince se je hudo poškodoval. Žal pa je v ponedeljek v soboški bolnišnici, kamor so ga prepeljali na zdravljenje, umrl tudi on.

Kopica slame v plamenih

15. marca ob 21.30 je izbruhnil požar na kopici pšenične slame, katere lastnik je Jože T. iz Filovec. Ker so sorazmerno hitro prišli gasilci, so preprečili širitev požara na gospodarsko poslopje, ki je v neposredni bližini. Ni pa še informacije, kje tiči vzrok ognja.

Lopa je zagorela

Verjetno Marija Bombek z Desnjaka ni imela navadne lope, sicer ne bi nastalo za 60.000 tolarjev škode. Do te vsote so prišli cenilci, ko so analizirali posledice požara, ki je izbruhnil 10. marca ob 21. uri. Pogasili so ga domači in ljutomerski gasilci. Vzrok za ognjene zublje še ugotavljajo.

Prisvojil si je sedež

Kaže, da so se nepridipravi spravili na motorna kolesa. Robert P. iz Selince ob Muri je policiji prijavil krajo delov z motornega kolesa Tomos ATX 50-C. Medtem ko se je lastnik krupčal v gostišču v Žibercih, je malopridnež odvil dvosedezni sedež iz errega skaja, vreden 5.000 tolarjev. Če bodo naši bralci videli na kakem starem motornem kolesu nov sedež, bodo verjetno pomislili na Robertovega.

Spet ogenj v gozdu

V petek okrog polnoči je zagorelo v gozdu Gozdnega gospodarstva Pomurka Murska Sobota nad vasjo Selo na Geričkem. K sreči so bili nekateri domačini še pokonci in požar opazili ter poklicali gasilce. Škoda tako ni velika, zdaj pa bo treba le še ugotoviti, kdo je podtaknil ogenj.

Vlom v prodajalno

Med 9. in 10. marcem je nekdo nasilno odprl vhodna vrata prodajalne Jumbo na Cvetkovi ulici v Murski Soboti, nato pa preiskal prostore in blagajno. Ker denarja ni našel, bilo pa je veliko pijače, si je protipravno prisvojil le-te. Za storilecem še poizvedujemo. Znano je še to, da si je pri vlamu pomagal s predmetom, širokim 2 centimetra.

Za boljše prometne povezave

Za gradnjo in obnovo lokalnih cest v soboški občini je v letošnjem proračunu namenjenih nekaj čez 129 milijonov tolarjev. Ker pričakujejo precejšen delež tudi iz republiških virov, predvsem za razvoj demografsko ogroženih območij, je program obširnejši. Pri tem računajo tudi na sredstva krajevnih skupnosti, ki so bila dogovorjena že ob sprejetju programa posodobitve cest za obdobje 1991-1993. Ta delež krajevnih skupnosti pa bo odvisen zlasti od gospodarske moči določenega področja, števila prebivalcev oziroma gostote naselitve. Tako bodo gospodarsko šibkejša naselja plačevala 5 odstotkov od vrednosti naložbe, vse druge krajevne skupnosti pa po 10 odstotkov.

In kaj bo možno narediti letos? Najprej bi dokončali začeta dela iz prejšnjega leta, in sicer tele odseke cest: Berkovci—Domanjševci, Ivanjševci—Središče, Ivanover—Panovci—Križevci, Markovci—Budinci—Dolenci in Poznanovci—Kovačevci—Vidonci. Asfaltne prevleke so predvidene na cestah skozi vas Tišina in na odseku Zenkovci—Spodnji Bodonci. Več pa naj bi naredili predvsem pri obnovi lokalnih cest, kjer pričakujejo 50-odstotno sofinanciranje iz republiških sredstev. Zajete so naslednje ceste: Vaneča—Šalamenti, Pertoča—Večeslavci, Moščanci—Kušanovci — do odcepa v Košarovec, Matjaševci—Trdkova, Čikečka vas—Motvarjevci, Andrijanci—Šalovci — skozi Adrijance, Nuskova—G. Slaveči in Vaneča—Dolina—Kukeč. Poleg tega so zagotovljena dodatna sredstva za vzdrževanje lokalnih cest in za obnovo krajevnih cest, nekaj denarja pa bodo lahko črpali tudi iz prednostnega programa manj razvitih krajevnih skupnosti v soboški občini.

MILAN JERŠE

Ekoški forum, Društvo za varstvo okolja in politične stranke Pomurja se zahvaljujejo vsem tistim državljanom, ki so pokazali toliko državljanske zrelosti, da so sodelovali na zaporah ceste v Sp. Ščavnici, Stročji vasi, M. Soboti in Odrancih ter z mirno izraženim protestom opozorili na nevarno stanje pomurskih cest. Zahvaljujejo se Murskemu valu, Vestniku, prometni policiji, Cestnemu podjetju in Pomurkim voščerm, ki so nam pomagali, da je protest potekal mirno in brez zapletov.

Pa še to: Med poslancem, ki mi je z dvignjenim sredincem roke pokazal, kaj si misli o zapori, in tistim, s katerim smo skupaj ustavljali promet, je bistvena razlika, ki se kaže tudi v stanju naših cest. Zakaj že ne moremo imeti volitev? Odgovor je jasen: Dokler lahko poslanci izražajo mnenje o ustavnih pravicah in protestu državljanov z značilnim dvigom sredinca roke, toliko bolj se bodo skušali zadržati na voljenem položaju. Vse drugo je nesmiselnost o večinskem in proporcionalnem sistemu.

S. Švenda

SEZNAM

kandidatov za nadomestne volitve v Zbor združenega dela skupščine občine Gor. Radgona na volitvah 2. 4. 1992.

Številka volilne enote: 1 (AR — Holding)

Volita se 2 (dva) delegata

Kandidati so:

1. Marjan ŠALAMUN, roj. 13. 08. 1952, ing. organizacije dela, stanuje Hrustje Mota 57 b Predlagatelj: ZSSS AR Cont
2. Martin VERDNIK, roj. 11. 11. 1949, delavec, stanuje Simoničev breg 4, Gor. Radgona Predlagatelj: Sindikat neodvisnost AR Gor. Radgona
3. Drago NOVINA, roj. 6. 03. 1950, KV voznik, stanuje Apače 53 Predlagatelj: Sindikat neodvisnost: AR G. Radgona
4. Anton KOLER, roj. 18. 04. 1950, stanuje Žepovci 43 Predlagatelj: Zbor volilcev
5. Ivan AJLEC, roj. 16. 08. 1958, stanuje Videm 28 Predlagatelj: zbor volilcev

Občinska volilna komisija Gornja Radgona

Raziskujejo vrtno v Središču

Koncem lanskega leta so delavci naftnega sektorja za vrtnje in raziskovanje, izvrtali v Središču raziskovalno vrtno do globine 2707 metrov. Z vrtnjem so odkrili 4 zanimive plinonosne sloje. Po vrtnanju so začeli vrtno raziskovati. Ugotovili so, da so v vseh štirih slojih določene količine plina, vendar pa bodo posebno pozornost posvetili le trem slojem ti kažejo, da bi lahko dali ekonomsko upravičene količine plina. Raziskava seveda veliko stanejo, zato jim pri tem mora pomagati tudi republika. Delavci naftnega sektorja za vrtnje in raziskave plina in nafte bodo že v tem mesecu poiskali ugotoviti ali je na starem naftnoplin-skem polju v Petišovcih možno povečati količine načrpane nafte, ki je danes simbolična. Na petišovskem polju nameravajo raziskati tudi možnost za izkoriščanje geotermalne energije.

JD

Hudo poškodovan otrok

Zaradi neprimerne hitrosti in domnevne vinjenosti voznika osebnega avta Branka K. s Kobilja se je zgodila v nedeljo v Gančanih huda prometna nesreča. Vozilo je zadelo pešca — otroka B. F. iz Gančan — in ga hudo poškodovalo.

Ukraden merilnik hitrosti

Neznane je 13. marca okrog 21. ure »oskubel« motorno kolo Tomos BT 50, ki ga je lastnik Mihael Zakoč iz Kupšinec parkirjal pred stanovanjskim blokom na Lendavski ulici v Murski Soboti. Odsesel je merilnik hitrosti, zadnja smerna kazalca, pokrov rezervoarja in komplet orodja. Škoda znaša 3.500 tolarjev.

pomlad 92
prodajni sejem
gornja radgona
313-441992

KUPON 50% POPUSTA ZA SEJEMSKO VSTOPNICO
Izrežite in predajte na sejemski blagajni — za Vas
POMURSKI SEJEM
in Vas
VESTNIK

Vestnik informira in nagrajuje!

Zankrotite številko predmeta, ki je po vašem mnenju na sliki, iz vaše kupone in ga prilepljenega na dopisnico pošljite do petka, 27. marca 1992, na naslov: Vestnik, 69000 Murska Sobota, Titova 29. Prejšnji teden smo izžrebali dopisnice s kuponi številka 14. Zreb je nagrado v vrednosti okrog 10.000 tolarjev dodelil Alešu Šarkanju iz Černelavec 23, 69000 Murska Sobota. O dvigu nagrade ga bomo obveščali z dopisom. Pravilna rešitev kupona številka 14 je: del zaklepnega mehanizma na osebnem avtu.

Naša nagradna igra se blizu h koncu. Vestnikov avtomobil Renault 5 Campus in še druge nagrade bodo izžrebali v nedeljo, 19. aprila na javni prireditvi v Rudovcih. Če doslej še niste poslali nobe- tednasko nagrado! Če pa boste imeli še več sreče, utegnate dobiti celo avtomobil.

Kaj je na sliki?

KUPON ŠT. 16

1. Opora za pokrov motorja
2. Ribiška palica
3. Avtomobilska antena

Pošilja _____ iz _____

Ulica _____ št. _____

pošta _____

VLADO ŠKOF — PREDSEDNIK MNZ MURSKA SOBOTA

Prihodnjo sezono druga državna liga

V zadnjem času je bilo veliko razprav o organiziranosti nogometa v Republiki Sloveniji. O tem je bil govor tudi na nedavni konferenci Nogometne zveze Slovenije, kjer so sprejeli nekatere sklepe. Več o tem, pa tudi o pomurskem nogometu, smo se pogovarjali s predsednikom Medobčinske nogometne zveze Murska Sobota Vladom Škofom.

— Pred začetkom spomladanskega dela prvenstva ste s predstavniki klubov ocenjevali jesenski del tekmovanja in se dogovarjali o letošnjem tekmovanju. Kaj ste ugotovili?

«Ugotovili smo, da je potekal jesenski del tekmovanja na območju Pomurja brez posebnosti in da je bilo sodelovanje med nogometnimi klubi in zvezo na primerno ravni. Opozorili pa smo na nekatere pomanjkljivosti, ki so se pojavile med tekmovanjem in jih bomo odpravili. Gre za to, da nekateri klubi zvezi (tekmovalni in disciplinski komisiji) ne pošiljajo pravočasno in dosledno zapisnikov s tekem in druge dokumentacije, kar je najbolj potrebno za nemoteno tekmovanje. Prav tako smo ugotovili, da nam v Pomurju primanjkuje sodnikov, tako da bi morala sodniška organizacija tej problematiki posvetiti večjo pozornost. Zadaljivim tudi nismo s kakovostjo sodnikov, saj imamo na republiški A-listi dva sodnika iz Pomurja, medtem ko na perspektivni listi (slovenska mladinska liga) ni nihčnega. Prav tako smo ugotovili, da nekateri klubi premalo skrbijo za strokovno delo trenerjev, pa tudi strokovno delo z nižjimi selekcijami, kar je osnova za razvoj nogometa v naši pokrajini.

— Kaj ste oziroma boste storili za odpravo teh pomanjkljivosti?

«Da bi odpravili nekatere pomanjkljivosti, bo MNZ Murska Sobota organizirala seminar za delegate na tekmah, ki bodo skrbneje in odgovorneje vodili tekmovanje in drugo dokumentacijo. Prav tako upamo, da bo sezonske tekme boljše, saj je sodniška organizacija pripravila seminar za izpopolnjevanje sodnikov. V svoje vrste pa si prizade-

vajo pritegniti tudi nove, mlajše sodnike. Tudi s trenersko organizacijo smo se dogovorili, da bo potrebno v prihodnje po klubih več narediti za strokovno in vzgojno delo z igralci.»

— Na zadnji konferenci Nogometne zveze Slovenije so bili sprejeti nekateri pomembni sklepi za nadaljnji razvoj nogometa v Sloveniji. Kateri?

«Na zadnji konferenci Nogometne zveze Slovenije je bilo sklenjeno, da bi v tekmovalni sezoni 1992/93 ustanovljena druga državna nogometna liga s 16 člani ter dve tretji (vzhod, zahod) s po 12 člani. Dogovorjeno je, da bo iz prve državne nogometne lige izpadlo zadnjih pet moštvev, ki bodo v novi tekmovalni sezoni sodelovali v drugi državni ligi. Poleg tega se v to ligo uvrstijo še drugo-, tretjo-, četrto- in peto uvrščeni v obeh območnih ligah. Za štirinajstega člana hostja igrali kvalifikacije šestouvrščeni moštvi v območnih ligah, za preostali dve mesti pa bodo igrali kvalifikacije prvaki medobčinskih nogometnih lig. Konkretno bodo za uvrstitev v drugo državno nogometno ligo

igrali kvalifikacije prvaki MNZ Maribor, Celje, Ptuj in Murska Sobota oz. ONL Lendava. V višji tekmovalni razred se uvrsti zmagovalac kvalifikacij. Pri tem pa se ni dogovorjeno, kako bo s tekmovanji nižjih kategorij (pionirji, kadeti, mladinci) in kdo bo vodil tekmovanja v dveh tretjih državni ligah. Predlog je, da bi se o slednjem dogovorile MNZ.»

— Z reorganizacijo tekmovalnega sistema na ravni Republike Slovenije bo verjetno prišlo do spremembe tekmovalnega sistema tudi na območju MNZ. Ali že imate predlog?

«Predlog še ni izdelan, ker še ne vemo, koliko moštvev iz Pomurja bo v nižjem tekmovalnem razredu. Poleg tega pa za kvalifikacije pomurskih moštvev ni določeno tekmovalno območje. V Pomurju namreč delujeta MNZ Murska Sobota in ONZ Lendava. Po sedanjih predpisih ima pravico sodelovati v kvalifikacijah le eno moštvo, medtem ko bi na število klubov in dve zvezi morala v tem tekmovanju sodelovati dva pomurska predstavnika. O tem se bodo skušali predstavniki MNZ Murska in ONL Lendava dogovoriti z NZS. Nekateri pomurski nogometni delavci se tudi niso strinjali z ustanovitvijo druge državne lige, saj bo to precej povečalo stroške tekmovanja. Zaradi vseh teh sprememb in pa zahtevnejših pogojev za tekmovanja bodo morali klubi uskladiti statute in pravilnike, pa tudi zadostiti tekmovalnim zahtevam vseh selekcij, organizaciji in strokovnemu delu. Pri MNZ v Murski Soboti so se tudi odločili, da bodo v prihodnje obdelovali podatke v nogometnih tekmovanih računalniško ter tako izboljšali kakovost informiranja.»

FERI MAUČEC

SNL

Maribor B	23	17	3	3	54-21	37
Olimpija	22	14	5	3	51-12	33
B. Izola	23	12	8	3	35-14	32
Žiriata Naklo	23	12	7	4	34-21	31
Gorica	23	9	10	4	43-23	28
MURA	23	12	4	7	41-28	28
Koper	23	12	4	7	22-17	28
Publikum	23	9	8	6	28-33	26
Steklar	23	9	7	7	35-37	25
Slovan M	23	8	7	8	30-19	23
E. Zagorje	23	9	4	10	33-26	22
E. Ljubljana	22	8	6	8	24-24	22
L. M. Svoboda	23	8	6	9	33-38	22
Rudar (V.)	23	7	7	9	32-37	21
POTROŠNIK	23	7	6	10	32-46	20
Primorje	23	6	6	11	24-40	18
D. Rudar	23	7	3	13	30-39	17
NAFTA	23	6	4	13	27-44	15
Medvode L.	23	5	3	15	17-47	13
Domžale	22	3	4	15	13-34	10
Jadran Lama	23	2	4	17	10-48	8

ROKOMET

Superliga

Pivovarna L.	15	13	2	0	416-279	28
Kolinska S.	15	11	0	4	335-282	22
D. Rudar	15	7	4	4	327-313	18
Jadran	15	8	2	5	337-332	18
Velenje	15	6	4	5	342-329	16
POMURKA B	15	7	1	7	328-332	15
N. Oprema	15	7	1	7	336-356	15
Presed	15	5	2	8	324-328	12
Dreva	15	5	2	8	356-379	12
Duka	15	4	2	9	330-345	10
Predvdor	15	3	2	10	317-391	8
Inles Riko	15	1	4	10	288-353	6

NT super liga

Kovina	14	14	0	107-19	28
Strojna	13	10	3	83-34	20
POTROŠNIK	13	10	3	74-34	20
Merkur	12	5	7	40-68	10
Ingrad	12	3	9	40-68	6
RADGONA	12	3	9	39-69	6
Novotelna	12	3	9	35-73	6
lirija	12	2	10	32-76	4

I. SOL — moški

Brezovica	17	13	4	44-19	30
VIGROS MS	17	13	4	41-29	30
Bled	17	12	5	42-23	29
Sempeter	17	12	5	43-25	29
Zruvnica	17	10	7	39-28	27
EMONACOMMERCE	17	10	7	35-30	27
Topolšica	17	9	8	33-32	26
Črnuče	17	8	9	30-37	25
Celje	17	3	14	24-43	20
Izola	16	3	13	14-42	19
Mislinja	16	2	14	14-42	18

II. SOL — moški

Vuzenica	13	12	1	37-13	25
Mežica	13	11	2	35-7	24
RADENCI	13	11	2	33-9	24
Turbina	13	7	6	24-34	20
Vilada 2	13	5	8	20-27	18
Fužinar 2	13	3	10	17-33	16
VERŽEJ	13	3	10	14-34	15
POMURJE 2	13	0	13	6-39	13

ROKOMET

Krog zmagal v Monoštru

V Monoštru na Madžarskem je bil mednarodni rokometni turnir. Med 8 ekipami so sodelovali tudi rokometiški krogi in dosegli lep uspeh, saj so osvojili prvo mesto pred Šopronom in Monoštom.

NAMIZNI TENIS

Ob drugo mesto

Gostovanje najboljših slovenskih ekip Kovine in Strojne v Murski Soboti igralcem Potrošnika ni prineslo prav nič uspeha. Visok poraz s Kovino je bil pričakovano, čeprav so domačini računali vsaj na eno zmago, ki ji je bil najbližji Unger v srečanju z Ignjatovičem, ko je v tretjem setu izpustil iz rok visoko vodstvo. Srečanje s Strojno je odločalo o drugem mestu in gostitelji niso vzdržali psihološke pritiska, saj si drugače ne gre razlagati treh porazov Ungerja, tudi Benko je bil pod nivojem tako z igro kot pristopom, pohvalo pa zasluži Benkovič, ki pa sam ni zmogel vsega. Radgona je s Kovino dosegla vsaj častno zmago, ko je Rihtarič premagal najboljšega slovenskega igralca Smrekarja. V naslednjem kolu igra Potrošnik v Kranju z Merkurjem, Radgona pa v Celju z Ingradom.

Rezultati: POTROŠNIK—KOVINA 0:9 (Unger—Ignjatovič 21:14, 16:21, 16:21, Benko—Smrekar 12:21, 16:21, Benkovič—Zalaznik 16:21, 22:20, 15:21, Benko—Ignjatovič 20:22, 10:21, Unger—Zalaznik 11:21, 23:25, Benkovič—Smrekar 18:21, 16:21, Benko—Zalaznik 15:21, 19:21, 19:21, Kus—Ignjatovič 11:21, 16:21, Unger—Škafar 21:17, 19:21, 15:21); POTROŠNIK—STROJNA 3:6 (Benkovič—Revis 23:21, 10:21, 16:21, Benko—Plohl 21:17, 18:21, 21:16, Unger—Grbič 14:21, 14:21, Benko—Revis 19:21, 9:21, Benkovič—Grbič 21:23, 21:16, 21:11, Unger—Plohl 10:21, 15:21, Benko—Grbič 14:21, 18:21, Unger—Revis 21:23, 21:19, 14:21, Benkovič—Plohl 21:15, 21:17); RADGONA—KOVINA 1:8 (Žitek—Smrekar 0:2, Rihtarič—Škafar 0:2, Kusma—Ignjatovič 0:2, Rihtarič—Smrekar 2:0, Žitek—Ignjatovič 0:2, Kusma—Škafar 1:2, Rihtarič—Ignjatovič 1:2, Kusma—Smrekar 0:2, Žitek—Škafar 0:2).

Na tretjem TOP-turnirju RS za člani, ki je bil v Mariboru, so Pomurci dosegli najslabše rezultate na tovrstnih turnirjih v letošnji sezoni. V najboljši skupini je bil Benko z rezultatom 3:5 sedmi, Unger pa z 2:6 osmi, kar je za oba manj od pričakovanih. V drugi skupini smo lahko delno zadovoljni z Benkovičem, ki je z rezultatom 7:2 zasedel tretje mesto. Rihtarič je bil s 6:3 četrti, Kus pa s 4:5 šesti in zanj bi bilo najbolje, da bi mu klubsko vodstvo zaradi njegovih »prizadevanj« prepovedalo nastop na tovrstnih turnirjih. Sicer pa zbuja skrb slaba igra, kar je verjetno posledica neresnega dela na treningih.

M. U.

SLOVENSKA NOGOMETNA LIGA

Zmagi Potrošnika in Nafta, remi Mura

V štirindvajsetem kolu tekmovanja v slovenski nogometni ligi so bili pomurski ligaši zelo uspešni, saj so osvojili kar pet točk. Najbolj je presenetil Potrošnik iz Beltincev, ki je v Medvodah premagal domačo Loko z 2:0. Beltinčani so tokrat igrali dobro in osvojili dragocene točke v boju za obstanek v ligi. Strelca golov sta bila Forjan v prvem in Celec v drugem polčasu. POTROŠNIK: Irgolj 7, Trtnjak 7, Zrim 7, Kosi 8, Forjan 8, Voroš 8, Baranja 7 (Mertak 7), Hartman 7, Škaper 7 (Papič —), Zrim 7 (Celec —). Prvo spomladansko zmago je dosegla tudi lendavska Nafta, saj je doma premagala Gorico z 1:0. Strelac edinega gola je bil Hranilovič v zadnji minuti igre. Lendavčani so bili ves čas tekme boljši nasprotnik in zasluženo zmagali. NAFTA: Kusek 6, Baša 5 (Ferleč —), Rataj 5 (Graj —), Novak 7, Djurdjevič 7, Mundjar 6, Hranilovič 7, Šabjan 6, Bubek 7, Dovečer 6, Roh 7 (Car —). Oslabljena soboška Mura, ki je nastopila brez Kukiča, Vickoviča, Cenerja in Vorija, je igrala z Živiili Naklom 1:1. Sobočani so imeli sicer več od igre, vendar se je poznala odsotnost najboljšega strelca Kukiča. Gol za Muro je dosegel Granov deset minut pred koncem tekme. MURA: Cernjavič 7, Berendijaš 6, Zetič 5, Granov 6, Posavec 6, Kokaš 6, Baranja 6, Prekazi 5, Kovačič 5, Belec 6, Vukman 6. V prihodnjem kolu se igra v Beltincih derbi med Potrošnikom in Muro. Nafta pa gostuje pri Kopru.

STRELCI SNL

- 14 golov: Milan Kukič (Mura);
- 10 golov: Robert Šabjan (Nafta);
- 8 golov: Štefan Škaper (Potrošnik), Dušan Vickovič (Mura);
- 7 golov: Mario Zver (Potrošnik), Emin Prekazi (Mura);
- 4 gole: Peter Voroš (Potrošnik), Jože Hartman (Potrošnik), Miroslav Graj (Nafta), Damir Rob (Nafta);
- 3 gole: Marinko Šarkež (Mura), Robert Kovačič (Mura);
- 2 gola: Jože Kokaš (Mura), Miljenko Dovečer (Nafta), Mario Ružič (Nafta), Borči Forjan (Potrošnik).

Dejan Novak (Nafta) — onemogočil najboljšega strelca Breznika.

ANKETA

Veliko zanimanje za tekmo v Beltincih

Prihodnjo nedeljo bo v Beltincih nogometni derbi med soboško Muro in domačim Potrošnikom. Za tekmo je med ljubitelji nogometa veliko zanimanje. Kaj pričakujejo do derbija, smo povprašali navijače obeh moštvev.

BOJAN SKALAR — gospodar NK Mura: Težko je napovedovati izid pomurskega derbija med Potrošnikom in Muro. Vseeno pa mislim, da bo zmagala Mura. Želim pa si, da bi bila tekma na športni ravni in naj zmaga moštvo, ki bo boljše. Smo tako bodo prišli na svoj račun tudi gledalci. Rezultat tekme bo 2:1 za Muro.»

JANEZ BREZNIK — policist iz Beltincev: »Za derbi vlada med ljubitelji nogometa v Pomurju veliko zanimanje in pričakujemo rekorden obisk. Želim si, da bi bila tekma korektna z obeh strani, pa tudi športno spodbujanje gledalcev. Mislim, da bo tekma izenačena, prednost za zmago pa dajem gostiteljem. Rezultat tekme bo 2:1 za Potrošnik.«

SLAVKO STRNIŠA — gospodar NK Potrošnik: »Ves čas spremljam priprave nogometašev Potrošnika in mislim, da so dobro pripravljeni. Upam, da bodo na tekmi z Muro znali izkoristiti priložnosti in da bodo zaigrali tako, kot znajo. Čeprav je tudi Mura dobro pripravljena in okrepljena, sem optimist. Ker nam tekma veliko pomeni, upam, da bodo k uspehu pripomogli tudi številni naši ljubitelji. Rezultat tekme bo 3:1 za Potrošnik.«

ŠTEFAN KOVAČ — dolgoletni ljubitelj nogometa in soboške Mure: »Tako kot pred vsako tekmo Mura sem tudi tokrat optimist. Moštvo Mure je v dobri formi in upam, da bo kljub težki tekmi zmagala. Želim si, da bi bila igra športna in lepa ter da bi gledalci prišli na svoj račun. Tudi Potrošniku, želim da bi ostal v slovenski ligi. Rezultat tekme bo 3:1 za Muro.«

PLANINSTVO

Pomurci na Snežniku

Med dva tisoč udeleženci prvega dneva osemnajstega zimskega pohoda na 1796 metrski Snežnik na Primorskem je bilo tudi 39 pomurskih planincev iz društev Matica in Mura iz Murske Sobote, Gornje Radgone in Lendave. Tega tradicionalnega pohoda se Pomurci radi udeležujejo, saj je med pohodniki več takih, ki so se ga udeležili že nad desetkrat. Nekaj jih je za deseti vzpon prešlo značke, več pa je bilo tudi začetnikov. Med nje sodijo tudi radgonski osnovnošolci.

T. Horvat

pomlad 92
prodajni sejem
gornja radgona
313-44-1992

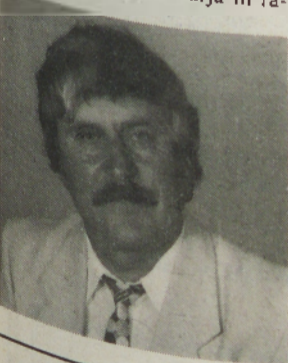
KUPON 50% POPUSTA ZA SEJEMSKO VSTOPNICO
Izrežite in predajte na sejamski blagajni — za Vas
POMURSKI SEJEM
in Vas
VESTNIK

PRED STARTOM V OČL VZHOD

V Turnišču in Veržeju optimisti

V nedeljo se začneja spomladanski del prvenstva v območni članski nogometni ligi vzhod, kjer sodelujeta pomurski moštvi Gidos iz Turnišča in Beltranci iz Veržeja. Kako so se v obeh taborih pripravili na nadaljnje delo prvenstva in kaj si od njega obetajo, smo se pogovarjali s trenerjeva obeh moštvev.

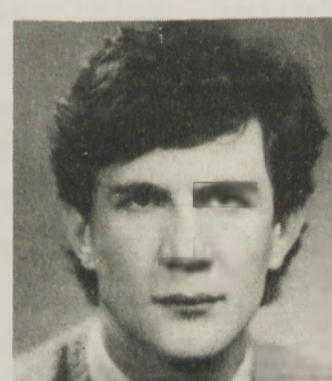
IVAN MAUČEC — trener Gidos iz Turnišča: »S pripravami za spomladanski del prvenstva smo začeli konec januarja in ra-

zen dveh igralcev, ki sta se pozneje vključila, je bil obisk treningov dober. Poleg tega smo organizirali petdnevne skupne priprave na obali. Med pripravami smo tudi odigrali več prijateljskih tekem, s katerimi sem bil zadovoljen. Tezave pa so nastale v februarju, saj se je na tekmi s Potrošnikom poškodoval Markoja starejši, ki miruje, zaradi prezaposlenosti pa Dani Lebar ne trenira redno. Tako ekipa ne bo popolna. Naš cilj je, da bi se na lestvici uvrstili med prvih pet, kar nas vodi v drugo slovensko ligo. Razmere za delo v klubu so dobre in igralci prizadevni. Upam, da bomo kljub vsemu dosegli cilj.»

JOŽE JEREBIČ — trener Beltrancov iz Veržeja: »S potekom priprav za spomladanski del prvenstva sem zadovoljen, prav tako z odnosom igralcev do treningov. Priprave so potekale v vseh delih. Prvi del smo uredili doma, v telovadnici in kopalnici Banovci, drugi del, ki je bil namenjen igravanju moštva, pa mi pripravah ob morju. Ker je v klubu prišlo do nekaterih igralških sprememb, smo morali izdelati novo moštvo. Mislim, da smo dobro pripravljeni na začetek tekmovanja. Želim si, da bomo se uvrstili do petega ali šestega mesta, ki se omogoča tekmovanje v drugi slovenski ligi. Za letošnjem tekmovanjem se bomo prizadevali za uvrstitev v drugo državno nogometno ligo z rezultatom 3:1 za Muro.»

VESTNIK, 19. MARCA 1992

TRIS M. Sobota, d.o.o. je zastopnik podjetja FERROIMPEX iz avstrijske Koroške, ki ima 10-letne izkušnje s prodajo osebnih računalnikov. Z željo, da se približamo cenjenim kupcem iz Pomurja in Medjimurja, smo odprli novo trgovino z računalniško opremo v Heiligenkreuzu v Avstriji, kjer vam lahko ponudimo računalniške sisteme po izredno ugodnih cenah:

1. AT COMPUTER 486-33/256KB CACHE Microstar
 - MOTHERBOARD 486-33/256KB CACHE
 - 4 MB DRAM
 - SVGA CARD 1024 x 768 512 KB
 - MONITOR VGA MONOCHROM PHILIPS
 - FLOPPY DISK 1.2 MB TEAC
 - MINI TOWER + 200 W P. S.
 - SAMSUNG KEYBOARD
 - HARD DISK 120 MB QUANTUM ALI MAXTOR
 - AT-BUS CONTROLLER + I/O (2+1) 3.050,00 DEM

AT COMPUTER 386-33/64KB CACHE Microstar
 - MOTHERBOARD 386-33/64KB CACHE
 - 4 MB DRAM
 - SVGA CARD 1024 x 768 512 KB
 - MONITOR VGA MONOCHROM PHILIPS
 - FLOPPY DISK 1.2 MB TEAC
 - MINI TOWER + P. S.
 - SAMSUNG KEYBOARD
 - HARD DISK 120 MB QUANTUM ALI MAXTOR
 - AT BUS CONTROLLER + I/O (2+1) 2.400,00 DEM

AT COMPUTER 386SX-25 Microstar
 - MOTHERBOARD 386SX-25
 - 2 MB DRAM
 - SVGA CARD 1024 x 768 512 KB
 - MONITOR VGA MONOCHROM PHILIPS
 - FLOPPY DISK 1.2 MB TEAC
 - MINI TOWER CASE P. S.

- SAMSUNG KEYBOARD
 - HARD DISK QUANTUM 52 MB
 - AT-BUS CONTROLLER + I/O CARD (2+1) 1.600,00 DEM

Doplacilo za BARVNI MONITOR (1024 x 768) 280,00 DEM

V ZALOGI IMAMO TUDI TISKALNIKE, DISKETE IN DRUGO.

NAŠ NASLOV: MICROSTAR
 HAUPTSTRASSE 95
 HEILIGENKREUZ
 Tel.: 9943-3325-6405
 Telefaks: 9943-3325-6405
 DELOVNI ČAS: 8-12 in 13-17. OB SOBOTAH 8-12.
 Garancija za sisteme MICROSTAR je 18 mesecev

Pooblaščenici servisi so:

TRIS, d.o.o. Košičeva 2 69000 MURSKA SOBOTA SLOVENIJA Telefon in telefaks: (069) 21-116	EKOS Dalekovačka 13 41000 ZAGREB CROATIA Telefon in telefaks: (041) 172-013, 576-607
---	--

FORMEL Kerestinečkih žrtava 9 41000 ZAGREB Telefon in telefaks: (041) 151-414	MICROSTAR d.o.o. Letališka 33 61000 LJUBLJANA Telefon in telefaks: (061) 104-267
--	---

INFORMACIJE DAJE TUDI: FERROIMPEX Strau 72 9162 STRAU	Telefon: 9943-4227-3880-0 Telefaks: 9943-4227-3880-23 GOVORIMO SLOVENSKO!
--	---

TURISTIČNA AGENCIJA
Klas

PRIPELJE SVET DO VAS

MATURANTSKI IN PRVOMAJSKI IZLETI PO NAJUGODNEJŠIH CENAH:

- Predolimpijska Španija, Monte Carlo - 6 dni, 295 DEM
- Gardaland, Rimini, San Marino, Benetke, Portorož, Termi Zreče - 5 dni, 233 DEM
- Lepote Bratislave in Prage - 4 dni, 220 DEM
- Budimpešta, Tokaj - 5 dni, 253 DEM
- Cremona, Monaco, Costa Brava - 8 dni, 478 DEM
- Dunaj v dveh dneh - 57 DEM
- Dunaj, Celovec, Kranjska Gora - 4 dni, 220 DEM
- Krížem po domovini in tujini: Dunaj, Celovec, Posočje - 1 dan, 179 DEM
- Koroška, Gorenjska, Primorska, Benetke - 6 dni, 300 DEM in še in še...

POSEBNE PONUDBE:

- Romanje v Rim in Vatikan - 5 dni, 305 DEM, odhod 20. 4. 1992
- Finale svetovnega pokala, Planica '92 - 1000 SLT, odhod 29. 3. 1992
- Presenečenja na avtobusih
- Spomladanski izlet na Dunaj - 1 dan, 25 DEM, odhod 4. 4. 1992

Vse dodatne informacije: AP Murska Sobota, turistična agencija Klas, telefon 22-649, 22-606, Ljutomer 82-578, Gornja Radgona 61-098, Lendava 75-002.

ŽELIMO VAM PRIJETNO VOŽNJO IN MNOGO UŽITKA!

»POMURSKES MLEKARNE« p.o. Murska Sobota, I. L. Ribarja 6

razpisuje

JAVNO DRAŽBO

za prodajo tovornega specialnega vozila (avtocisterne) znamke **MAGIRUS-DEUTZ**, leto izdelave 1979, volumen cisterne 12 200 l, izključna cena: 1.000.000,00 SLT.

Javna dražba bo v torek, 24. marca 1992, ob 14. uri na dvorani podjetja. Ponudniki morajo na kraju dražbe plačati varščino v višini ključne cene. Ogled vozila je možen vsak delavnik pred dražbo. Nakup velja ključna »videno-kupljeno«. Prometni davek plačajo kupci.

Trgovina BALAŽIC, ČRENŠOVCI,

Prekmurske čete 11, tel.: 70-796
UGODNO PRODAJAMO:

- kavbojke, 1338 SLT ● jopiči iz džinsa, 1638,00 SLT
- športni copati do št. 36 za 1270 SLT, od št. 37 do 45 pa 1712 SLT (vse cene so drobnoprodajne).

MOŽNOST PRODAJE NA VELIKO!

DEMOKRATI

demokratska stranka
občinski zbor Murska Sobota

Svoje člane in občane obveščamo, da smo marca uvedli redne informativne ure, ki bodo ob ponedeljskih od 11.00 do 14.00 in petkih od 8.00 do 10.30. Pokličite pa nas lahko tudi po telefonu: 31-000, interna 442.

Izvedeli boste vse, kar ste želeli vedeti o stranki ali njenih ministrih.

DEMOKRATI - DS, MURSKA SOBOTA
Alija Kardoš 2, telefon: 31-000, interna: 441

elrad

Tovarna elektronike, elektromehanike, anten in kablov
Gornja Radgona, d.d.

69250 Gornja Radgona, Ljutomerska 28

Na osnovi 14. člena Statuta družbe in sklepa seje z dne 13. 3. 1992 upravní odbor

razpisuje delovno mesto

GENERALNEGA DIREKTORJA

ni reelekcija

Pogoji

- visokošolska izobrazba ekonomske ali druge ustrezne smeri in 6 let delovnih izkušenj ali
- višješolska izobrazba ekonomske ali druge ustrezne smeri in 11 let delovnih izkušenj
- aktivno znanje nemškega ali angleškega jezika
- da ni zakonskih ovir za njegovo imenovanje

Kandidati naj pošljejo pisne vloge z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 15 dneh od dneva objave na naslov:

Upravni odbor Elrad, Gornja Radgona, d.d., Ljutomerska 28, 69250 G. Radgona, s pripisom »za razpis«.

Zaželen je opis dosedanjega dela ter program vodenja družbe. O rezultatih imenovanja bodo kandidati obveščeni najpozneje v 30 dneh po poteku razpisnega roka.

REFLEX d.o.o.

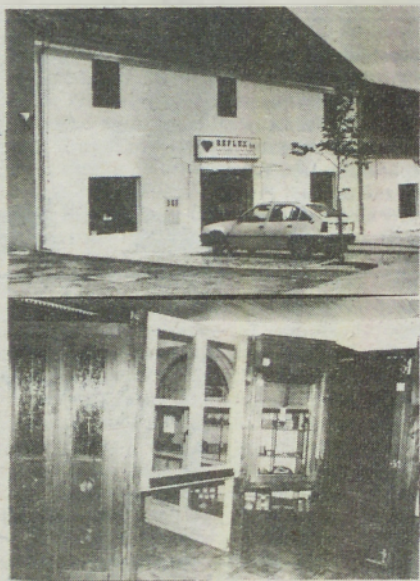
v 24 urah

vam kjerkoli v severovzhodni Sloveniji popravimo polomljena stekla, izdelamo in montiramo izolacijsko steklo!

- Pokličite nas po telefonu: (069) 61-974 ali nas obiščite v Podgradu št. 4 pri Gornji Radgoni.

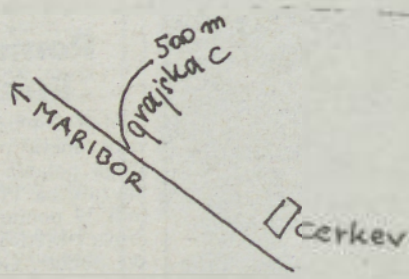
PRODAJNI SALON

69250 GORNJA RADGONA GRAJSKA C. 27
TELEFON: 069/61-974, 61-751, TELEFAX: 069/61-947

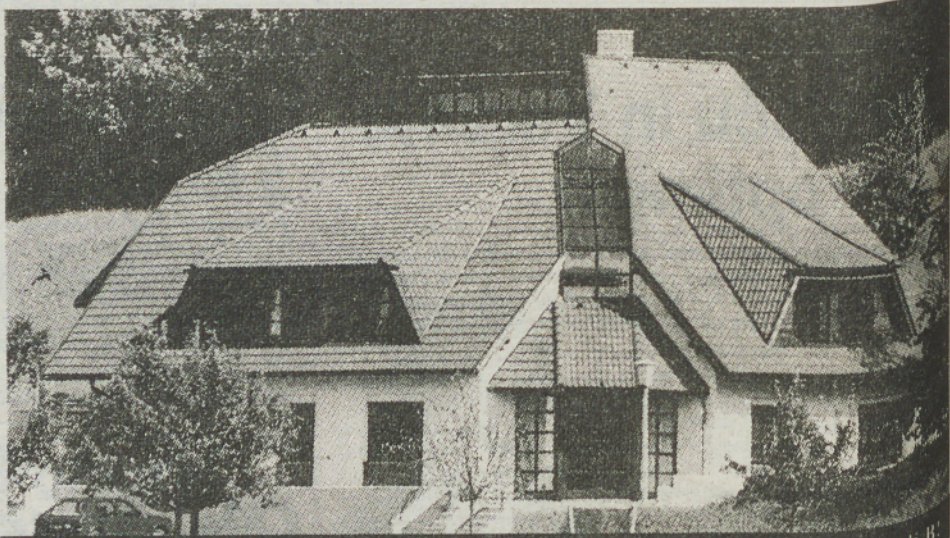
VSE ZA OPREMO DOMA

- stavbno pohištvo ● lesene obloge ● leseni podi ● parket ● okovje ● oprema za kopalnice ● orodja (hoby program) ● mini bazen

VAŠE ŽELJE, VAŠE SANJE - NAŠA PONUDBA
S KARTICO ZVESTOBE DO CENEJŠEGA NAKUPA

BRAMAC VSE ZA STREHO

Obiščite nas na prodajnem sejmu v Gornji Radgoni od 31. marca do 4. aprila v hali B.

BRAMAC VSE ZA STREHO

BRAMACOVA strešna kritina je izdelana iz naravnih surovin, peska, vode, cementa in barvnih pigmentov na železooksidni osnovi. V skladu z najnovejšimi smernicami harmoničnega vključevanja strehe v naravo, ponuja BRAMAC najnovejšo kritino. Dva modela strešne kritine (klasični in donavski strešniki) v opečni rdeči, rdeče rjavi, temno rjavi in črni barvi.

Ta paleta tradicionalnih strešnih barv in oblik BRAMAC v zadnjem času na našem tržišču prispeva predvsem k preoblikovanju streh, BRAMACOVA izdelki so polni sprememb, so lepi in individualno prilagojeni željam potrošnika - gradbenca. Lepi in obstojni strehi pa pripada še več, namreč najboljša rešitve za vse strehe. Zato ponuja BRAMAC tudi dodatni program specialnih izdelkov za vse detajle, od kapa do slemena, v obliki in barvi prilagojene izbranemu modelu strešne kritine. Vsi posamezni deli se harmonično vklaplajo v površino strehe.

Bramacova strešna kritina je primerna za novo ali staro, za vsako strešno konstrukcijo nagiba 17 do 90 stopinj.

Hitro in preprosto pokrivanje s strešniki BRA-

MAC z vsemi dodatnimi specialnimi izdelki je osnova za dolgotrajno zanesljivost, estetski videz in gospodarno ureditev strehe.

30 let garancije = vaša varnost

KUPON V 1

Prosim, pošljite mi brezplačno in neobvezno predloge, prospekte, cene in kupoprodajne pogoje

IME IN PRIIMEK: _____

POKLIC: _____

NASLOV: _____

Če potrebujete nasvete, pokličite naš tehnični informativni oddelek po telefonu: (068) 22-016 in (0602) 85-074.

Bramac d.o.o. Škocjan - vse za streho
Sedež in tovarna: 68275 Škocjan, Dobruška vas 45, Tel. 068-22-016, Telex 35827 Fax 068-75200
Tovarna II: 62375 Šentjanž, Obiški vrh - Dravograd, Tel. 0602-85074, Fax: 0602-85318

Najbližje prodajno mesto in svetovanje: Trgovina MARKO SLAVIČ, KLJUČAROVCI, KRÍŽEVCI PRI LJUTOMERU

VSEBINA

40. Odlok o proračunu občine M. Sobota za leto 1992
41. Odlok o sprejetju sprememb zazidalnega načrta obrtno-skladiščne cone ob Markišavski cesti v Murski Soboti za območje med Lendavsko in Noršinsko ulico ter Puconskim potokom

- Popravek odloka o organizaciji javnega zavoda za področje vzgoje in varstva predšolskih otrok v občini Murska Sobota
— Popravek odloka o organizaciji javnega vzgojno-izobraževalnega zavoda Glasbena šola M. Sobota

40

Na podlagi 3. in 14. člena Zakona o financiranju javne porabe (Ur. list RS, št. 48/90) in 4. člena odloka o pristojnostih zborov Skupščine občine Murska Sobota (Ur. objave, št. 9/90) je Skupščina občine Murska Sobota na sejah zбора združenega dela, Zbora krajevnih skupnosti in Druženopolitičnega zbora dne 10. 3. 1992 sprejela

ODLOK

O PRORAČUNU OBČINE MURSKA SOBOTA ZA LETO 1992

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

S proračunom občine Murska Sobota za leto 1992 (v nadaljevanju besedila: občinski proračun) se zagotavljajo sredstva za financiranje javne porabe v občini.

2. člen

Skupni prihodki občinskega proračuna za leto 1992 v višini 706.864.000,00 SLT se razporedijo za:

— tekoče obveznosti	455.216.000,00 SLT
— investicijske obveznosti	251.648.000,00 SLT
- Izvršni svet občine v okviru obstoječih virov prihodkov med letom usklajuje postavke v bilanci prihodkov in odhodkov s splošnimi gibanji.

Pregled prihodkov občinskega proračuna in njihova razporeditev sta zajeta v bilanci prihodkov in odhodkov, ki je sestavni del občinskega proračuna.

3. člen

Od izvirnih prihodkov občinskega proračuna za leto 1992 se 0,20 % izloči na rezervni sklad občine Murska Sobota.

4. člen

Uporabniki sredstev občinskega proračuna (v nadaljnjem besedilu: uporabniki) so dolžni uporabljati sredstva občinskega proračuna le za namene, ki so opredeljeni v bilanci odhodkov, ki je sestavni del tega proračuna.

5. člen

Sredstva občinskega proračuna se med letom enakopravno in v skladu s potrebami delijo med vse nosilce oz. uporabnike do višine doseženih prihodkov, če z odlokom ali posebnim aktom skupščine občine ali njenega izvršnega sveta, oz. v pogodbi med skupščino občine in nosilec oz. uporabnikom sredstev ni drugače določeno.

6. člen

Kot sredstva za delo se državnim organom (v nadaljnjem besedilu: organi) zagotavljajo

- sredstva za bruto osebne dohodke
- sredstva za prispevke delodajalca
- sredstva za druge osebne prejemke
- sredstva za materialne stroške
- sredstva za amortizacijo.

7. člen

Sredstva za delovanje organov se med letom dodeljujejo praviloma enakomerno kot mesečne akontacije, vendar v odvisnosti od zapadlih obveznosti, ter ob upoštevanju likvidnostnega položaja občinskega proračuna.

8. člen

Sredstva za osebne dohodke delavcev, se organom zagotavljajo mesečno glede na število delavcev in funkcionarjev, koeficiente za določanje osebnih dohodkov za posamezne skupine delovnih mest oz. funkcij, osnova za obračun osebnih dohodkov, ko jo določi republiška vlada, dodatno obremenjenost oz. uspešnost in delovno dobo.

9. člen

Sredstva za materialne stroške in amortizacijo se določijo v okviru možnega obsega proračuna pri čemer se v ta namen uporabljajo tudi lastni prihodki upravnih organov, ki jih ti zaračunavajo za opravljanje svojih storitev drugim in se vplačujejo direktno na račune upravnih organov.

Med te prihodke spadajo:

- prihodki od opravljenih storitev komisije za voziške izpite in prostovoljni prispevki pri porokah — Sekretariat za notranje zadeve
- prihodki od storitev za opravljanje tehničnih prevzemov — Sekretariat za varstvo okolja in urejanje prostora
- prihodki od geodetskih storitev — Geodetska uprava
- prihodki od povprečnih ter stroškov postopka Občinski sodnik za prekrške.

10. člen

Zaradi učinkovitejše in racionalnejše porabe sredstev poteka finančno poslovanje osnovnih šol VVZ in Glasbene šole v skladu z Odlokom o reorganizaciji javnih vzgojnoizobraževalnih zavodov na področju osnovnega šolstva v občini Murska Sobota (Ur. objave, 2/92). Odlokom o org. javnega Vzgojnoizobraževalnega zavoda Glasbena šola M. Sobota, Odlokom org. javnega zavoda za področje vzgoje in varstva predšolskih otrok.

11. člen

Prejemki iz naslova socialnovarstvenih pravic, ki se izplačujejo iz proračuna, se v letu 1992 usklajujejo s splošnimi gibanji po sklepih Izvršnega sveta.

12. člen

Če se med letom spremeni delovno področje ali pristojnosti, obseg ali narava nalog, ter pogoji za njihovo izvajanje, se organom lahko sorazmerno poveča ali zmanjša tudi obseg sredstev za delo.

13. člen

Organi kot uporabniki občinskega proračuna morajo izvrševati svoje naloge in skrbeti za financiranje dejavnosti, ki spadajo v njihov okvir, do višine sredstev, ki so jim za te namene odobrena v občinskem proračunu. Na račun občinskega proračuna ne smejo prevzemati nobenih obveznosti, ki bi presegle za ta namen določena proračunska sredstva.

14. člen

Vsi drugi prihodki razen prihodkov iz 9. člena tega odloka, ki jih ustvarijo organi s svojo dejavnostjo, so prihodki občinskega proračuna.

15. člen

Uporabniki so dolžni Odseku za finance in proračun v okviru sekretariata za Občo upravo občine (v nadaljevanju besedila: Odsek za finance) predložiti predračune in finančne načrte za leto 1992 in zaključne račune za leto 1991 najpozneje do 31. marca 1992.

16. člen

Za zakonito in smotrno uporabo sredstev, ki so organu odobrena v občinskem proračunu je odgovoren predstojnik kot odredbodajalec. Poleg predstojnika je za zakonito uporabo sredstev občinskega proračuna odgovoren tudi vodja odseka za finance.

17. člen

- Izvršni svet je pooblaščen da odloča:
1. O prenosu sredstev med posameznimi nameni občinskega proračuna določeni v bilanci odhodkov.
 2. O uporabi sredstev tekoče proračunske rezerve.
 3. O uporabi sredstev rezerv za namene iz 2. in 3. točke 31. člena Zakona o financiranju javne porabe.
 4. O odpisu neizterljivih prispevkov ter drugih obveznosti, ki so prihodek občinskega proračuna.
- Sredstva tekoče proračunske rezerve se bodo dodeljevala:
- za naloge za katere v proračunu niso zagotovljena sredstva in, ki po svoji vsebini sodijo v javno porabo na ravni občine
 - za naloge za katere v proračunu niso zagotovljena sredstva v zadostnem obsegu.

18. člen

- Odsek za finance je pooblaščen da opravlja nadzor:
- nad finančnim, materialnim in-računovodskim poslovanjem uporabnikov po namenu, obsegu in dinamiki porabe
 - nad financiranjem investicij, za katere se sredstva delno ali v celoti zagotavljajo v občinskem proračunu.
- Odsek za finance poroča o ugotovitvah po prvem odstavku tega člena izvršnemu svetu.

19. člen

- Odsek za finance je pristojen da:
- opravlja med letom preračunavanja, ki so potrebna zaradi sprememb števila zaposlenih pri uporabnikih
 - odloča o začasni uporabi sredstev rezerv za premoščanje likvidnostnih sredstev proračuna
 - odloča o začasni uporabi tekočih likvidnostnih proračunskih presežkov, zaradi ohranitve njihove realne vrednosti in zagotovitve tekoče likvidnosti proračuna
 - na podlagi sklepa Izvršnega sveta dodeljuje organu sredstva za usklajevanje osebnih dohodkov delavcev

vezano na tekočo likvidnostno možnost proračuna, so nične.
 Odsek za finance poroča o odločitvah iz prvega odstavka tega člena Izvršnemu svetu.

20. člen

Za izvrševanje proračuna je odgovoren Izvršni svet.

21. člen

Nosilci sredstev proračuna po namelih iz posebnega dela proračuna — bilance odhodkov proračuna so naslednje:

1. Predsedstvo SO — namen: I II 1.4; I—I—3.11; III 1—3,6,16
2. Izvršni svet — namen: I—1—1,2,3,5; I 1—2,6,7,8,9; I—1—3.10,13; I II,1,2,3,4,5,6; II 1.10; II—II,1,2,3,4,5,6,7,8,9,10; III—1,5,10,11; III II,1,2;
3. Strojkovne službe SO in IS — namen: I 1—3.12;
4. Sekretariat za družbeno planiranje in družbenoekonomski razvoj in družbene dejavnosti — namen: II—1,3,4,5,6,7,8,9; II III,1—14; III—1,9; IV—II;
5. Sekretariat za varstvo okolja in urejanje prostora — namen: III—1,8,14,18; IV—1; IV—III; IV—IV; IV—V;
6. Sekretariat za kmetijstvo in gozdarstvo — namen: II IV, III—1,15;
7. Sekretariat za obč. upravo — namen: III—1,4,13,17; II—1,1,2;
8. Sekretariat za notranje zadeve — namen: III—1,12;
9. Sekretariat za obrambo — namen: III 1,1,2;
10. Geodetska uprava — namen: III 1,7.

22. člen

Sredstva posebnega dela občinskega proračuna — bilance odhodkov proračuna za izgradnjo lokalnih cest, lokalnega vodovodnega omrežja in komunalnih objektov v krajevnih skupnostih se delijo v razmerju:

1. 75 % sredstev vsem krajevnim skupnostim v občini po naslednjem kriteriju:
 - 60 % sredstev po številu prebivalcev v krajevnih skupnostih
 - 40 % sredstev po številu naselij v krajevnih skupnostih.
2. 25 % za prioriteten program manj razvitih krajevnih skupnosti.

Sredstva iz prejšnjega odstavka se do končnega koriščenja za navedeni namen vežejo pri banki, s čimer se ohranja njihova realna vrednost.

23. člen

Krajevna skupnost na katere območju se gradi občinska cesta mora z lastnimi sredstvi zagotoviti delež, ki ga dogovori z izvršnim svetom skupščine občine vendar najmanj 5 % predračunske vrednosti investicije.

V kolikor krajevna skupnost ne zagotovi sredstev po prvem odstavku so dolžni zavezanci za davek iz osebnega dohodka, davek iz kmetijstva, davek iz dejavnosti, delavci na začasnem delu v tujini, upokojenci in lastniki vikendov

Skupščina občine M. Sobota pri sprejemanju programa modernizacije občinskih cest v letih 1991—1993.

Pri investicijah v primarno-komunalno omrežje in primarno vodovodno omrežje mora krajevna skupnost na območju katere se to izgrajuje zagotoviti lastno udeležbo v skladu z izhodišči, ki jih v ta namen sprejema izvršni svet Skupščine občine.

Krajevna skupnost je upravičena do sofinanciranja izgradnje lokalnih cest, sekundarnega kanalizacijskega in sekundarnega vodovodnega omrežja iz sredstev proračuna občine v kolikor sama zagotovi pretežni del sredstev po predračunski vrednosti. Tovrstno sofinanciranje je vezano na možnosti proračuna v okviru nerazporejenih sredstev na posameznih segmentih odhodkov, ki zajemajo investicije v gospodarski infrastrukturi in ceste.

24. člen

Izvršni svet lahko ustavi porabo sredstev proračuna posameznim uporabnikom proračuna, če ugotovi, da se sredstva ne uporabljajo za namene za katere so bila odobrena v skladu s 4. členom tega odloka.

II. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

25. člen

Finančno računovodska opravila za vse krajevne skupnosti razen za mestne krajevne skupnosti se tudi za leto 1992 vodijo v okviru Odseka za finance občine. Delavci krajevnih uradov pa opravljajo za krajevne skupnosti še naprej administrativna opravila in tekoče finančne transakcije. Krajevne skupnosti se lahko odločijo, da še naprej vodijo finančno računovodske posle samostojno, za kar pa se ne zagotavljajo dodatna sredstva v proračunu.

26. člen

Krajevne skupnosti lahko z namenom ohranitve realne vrednosti sredstev tekoča neporabljena sredstva krajevnega samopriskpevka in druge lastne prihodke združujejo na posebnem depozitnem računu pri Sekretariatu za obč. upravo. Združitve tovrstnih sredstev bo potekala po posebni pogodbi.

27. člen

Ta Odlok začne veljati 8 dan po objavi v Uradnih objavah pomurskih občin, uporablja pa se od 1. 1. 1992 dalje.

Datum: 10. 3. 1992
 Številka: 401-2/92-1

Predsednik
 Skupščine občine M. Sobota:
 Andrej GERENČER, l. r.

PLAN PRIHODKOV PRORAČUNA OBČINE MURSKA SOBOTA 1992

Zap. št.	Opis	Predvidena real. 1991	Plan 1992	Indeks
1	2	3	4	5
I.	IZVIRNI PRIHODKI			
I. a	Prihodki od davkov prav. in fiz. oseb in od prom. staritev			
1.	Davek od dobička	20.779.000,00	—	—
2.	Davek na izplačane osebne dohodke	15.722.000,00	—	—
3.	Dohodnina	267.421.000,00	363.694.000,00	136,00
4.	Davek na promet nepremičnin	827.000,00	1.460.000,00	176,60
5.	Drugi davki od prometa proizvodov in storitev	40.057.000,00	—	—
	Skupaj davki od 1—5	344.806.000,00	365.154.000,00	105,90
I. b	Prispevki iz naslova prisp. za soc. varnost	29.897.000,00	14.394.000,00	48,20
6.	Zdravstveni prispevki-občinski (I—III)	23.189.000,00	14.394.000,00	62,00
6. I.	Prih. od prispevkov iz leta 1990	6.708.000,00	—	—
I. c	Davki na premoženje, takse, denarne kazni			
7.	Davek od premoženja	15.000,00	20.000,00	133,30
8.	Davek na dediščine in darila	817.000,00	1.390.000,00	170,10
9.	Davek na dobitke od iger na srečo	702.000,00	1.200.000,00	170,90
10.	Poseben prometni davek od prometa motornih vozil	4.868.000,00	6.384.000,00	131,10
11.	Drugi občinski davki	6.093.000,00	9.744.000,00	159,90
12.	Sodne takse	184.000,00	—	—
13.	Upravne takse	6.999.000,00	15.192.000,00	217,00
14.	Komunalne takse	—	—	—
15.	Denarne kazni	3.543.000,00	6.936.000,00	195,80
	Skupaj prihodki od 7—15	23.221.000,00	40.866.000,00	175,90
16.	Drugi prihodki proračuna	—	—	—
17.	Turistična taksa	1.788.000,00	2.800.000,00	156,60
18.	Pristojbina za uporabo stavbnega zemljišča	6.574.000,00	12.000.000,00	182,50
19.	Odškodnina za spremembo namembnosti	4.000.000,00	6.000.000,00	150,00
20.	Odškodnina za izkoriščanje rudnin	516.000,00	1.000.000,00	193,00
20.	Uporaba zaklonišč in drugi prihodki	400.000,00	500.000,00	125,00
	Skupaj prihodki od 16—20	13.278.000,00	22.300.000,00	167,90
III.	REPUBLIŠKA DOPOLNILNA SREDSTVA			
1.	Finančna izravnava	197.417.000,00	264.150.000,00	133,80
	SKUPAJ PRIHODKI	608.619.000,00	706.864.000,00	116,10

1-1	Sredstva za delo državnih organov	87.785.000,00	146.023.000,00	166,40
1-1-1	Sredstva za delo upravnih organov	73.002.000,00	122.389.000,00	167,70
1.	Bruto plače delavcev in funkcionarjev	56.900.000,00	87.069.000,00	153,00
2.	Prispevki za plače delavcev in funkcionarjev	12.000.000,00	18.360.000,00	153,00
3.	Materijski stroški za delo upravnih org	3.450.000,00	6.018.000,00	170,00
4.	Sredstva za nagrade neprofesionalnim fun.	554.000,00	942.000,00	170,00
5.	Sredstva za amortizacije OŠ upr. organov	—	10.000.000,00	—
1-1-2.	Sredstva za delo drugih državnih organov	13.374.000,00	21.648.000,00	161,90
6.	Sredstva za delo sodnika za prakrške	3.100.000,00	5.270.000,00	170,00
7.	Sredstva za delo OJP	704.000,00	1.197.000,00	170,00
8.	Sredstva za delo OPS	640.000,00	—	—
9.	Sredstva za delo inšpekcijskih služb	9.930.000,00	15.181.000,00	170,00
1-1-3.	Drugi stroški na področju državne uprave	1.409.000,00	1.986.000,00	141,00
10.	Sredstva za vzdrževanje objektov policije	254.000,00	254.000,00	100,00
11.	Stroški reprezentance	330.000,00	495.000,00	150,00
12.	Stroški uradnih objav	375.000,00	562.000,00	150,00
13.	Drugi skupni stroški	450.000,00	675.000,00	150,00
1-II	Sredstva za dela zavodov	249.120.000,00	145.528.000,00	58,40
1.	Sredstva za plače in SSP osnovnih šol	165.020.000,00	—	—
2.	Materijski stroški osnovnih šol	26.144.000,00	44.445.000,00	170,00
2 a	Sredstva za pokrivanje obveznosti iz leta 1991	—	677.000,00	—
3.	Sredstva za plače in SSP vrtcev	50.926.000,00	86.574.000,00	170,00
4.	Materijski stroški vrtcev	130.000,00	1.500.000,00	1153,00
5.	Sredstva za plače Centra za socialno delo	6.166.000,00	10.482.000,00	170,00
6.	Materijski stroški Centra za soc. delo	734.000,00	1.848.000,00	250,00
	SKUPAJ SREDSTVA ZA DELO DRŽAVNIH ORGANOV IN ZAVODOV	336.905.000,00	291.549.000,00	86,50
II-I	Socialni transferji	40.325.000,00	52.221.000,00	129,50
1.	Priznavnine borcem	664.000,00	996.000,00	150,00
2.	Kadrovske oskrbine	22.000,00	33.000,00	150,00
3.	Refund obrab. stroškov v soc. ustanovah	16.500.000,00	29.050.000,00	170,00
4.	Začasne in enkratne denarne pomoči socialno ogroženih	800.000,00	1.360.000,00	170,00
5.	Sofinanciranje vedna starejših občanov	287.000,00	430.000,00	150,00
6.	Stroški skrbništva, pogrebni stroški socialno ogroženih	450.000,00	765.000,00	70,00
7.	Subvencije za stearine	4.200.000,00	7.140.000,00	170,00
8.	Sredstva za rehauducijo nego. boleznine, potni stroški	14.242.000,00	10.970.000,00	77,00
9.	Sredstva za pogrebne, posmrtnine, mitična ogleda	2.800.000,00	1.937.000,00	69,20
10.	Javna dela	360.000,00	540.000,00	150,00
II-II	Dotacije	20.042.000,00	24.906.000,00	119,20
1.	Sredstva za delo ZKO	1.580.000,00	2.686.000,00	170,00
2.	Sredstva za delo Glasbene šole	3.374.000,00	140.000,00	4,00
3.	Sredstva za delo Ljudske univerze	1.187.000,00	1.100.000,00	8,50
4.	Sredstva za delo Športne zveze	3.800.000,00	6.060.000,00	180,00
5.	Sredstva za delo ZOTK	500.000,00	1.050.000,00	170,00
6.	Sredstva za delo RK	350.000,00	595.000,00	170,00
7.	Sredstva za delo Aerokluba M. Sobota	450.000,00	765.000,00	170,00
8.	Sredstva za delo Kulturnega centra M Kranjec	5.700.000,00	9.690.000,00	170,00
9.	Sofinanciranje Podjetja za informiranje	2.601.000,00	900.000,00	35,00
10.	Turistična zveza	—	200.000,00	—
11.	Društva in organizacije	520.000,00	920.000,00	176,90
II-III	Drugi skupni stroški na področju družbenih dejavnosti	22.484.000,00	30.652.000,00	171,90
1.	Prevozi šolskih otrok	11.500.000,00	21.350.000,00	185,60
2.	Sofinanciranje letovanja otrok	—	300.000,00	—
3.	Str. vzgoje v času bolnišnič. zdravljenja	122.000,00	207.000,00	170,00
4.	Stroški učnih ekskurzij	465.000,00	696.000,00	150,00
5.	Nagrade amaterskim delavcem v teles. kulturi	132.000,00	200.000,00	151,50
6.	Stroški uporabe vačenamske telovadnice	395.000,00	532.000,00	150,00
7.	Skupni stroški na področju telesne kulture	517.000,00	775.000,00	150,00
8.	Kadrovske stipendije	570.000,00	855.000,00	150,00
9.	Sofinanciranje pedagoškega dela v Osmu učancev	682.000,00	1.023.000,00	150,00
10.	Sofinanciranje razvojnih nalog	3.000.000,00	5.000.000,00	166,60
11.	Sredstva za nakup igral v vrtičih	553.000,00	830.000,00	150,00
12.	Sredstva za kulturne potrebe	4.263.000,00	6.395.000,00	150,00
13.	Pokrivanje stroškov dela RUVZ M. Sobota	325.000,00	487.000,00	150,00
II-IV	Subvencije in intervencije v gospodarstvu	2.000.000,00	4.000.000,00	200,00
1.	Sredstva za pospeševanje proizvodnje hrane	2.000.000,00	4.000.000,00	200,00
	SKUPAJ TRANSFERJI, DOTACIJE, SUBVENCIJE	84.861.000,00	119.779.000,00	140,00
III-I	Sredstva za druge javne potrebe	22.178.000,00	41.096.000,00	185,30
1.	Sredstva za požarno varnost	4.140.000,00	7.038.000,00	170,00
2.	Sredstva za potrebe obrambe	2.460.000,00	3.690.000,00	150,00
3.	financiranje političnih strank	2.520.000,00	4.000.000,00	158,70
4.	financiranje delovanja krajevnih skup	3.030.000,00	5.151.000,00	170,00
5.	Stroški občinskega praznika	120.000,00	200.000,00	166,00
6.	Stroški geodetskih meritiv v k.o.	—	2.400.000,00	—
7.	Stroški urejanja prostora	921.000,00	1.400.000,00	151,00
8.	Stroški prostorskega planiranja	398.000,00	524.000,00	150,00
9.	Stroški Pokrajinskega arhiva in Zavoda za naravno in kulturno dediščino	83.000,00	125.000,00	150,00
10.	Vzgoja in varnost v cestnem prometu	46.000,00	70.000,00	152,00
11.	Sofinanciranje stroškov javne razsvetlj.	3.430.000,00	5.380.000,00	155,00
12.	Stroški raziskave pitne vode	100.000,00	—	—
13.	Stroški urejanja kmetijskih zemljič	3.300.000,00	7.000.000,00	212,10
14.	Sredstva za dejavnost ZZR NOV	172.000,00	258.000,00	150,00
15.	Namenska sredstva — turistična taksa	1.400.000,00	2.800.000,00	200,00
16.	Sredstva za infematiko na področju varstva okolja	100.000,00	—	—
17.	Druga javna poraba — javne prireditve in drugo	—	1.000.000,00	—
18.	Vzdrževanje zaklonišč	—	50.000,00	—
III-II	Sredstva rezerv	2.686.000,00	2.792.000,00	141,20
1.	Tekoča proračunska rezerva	1.506.000,00	1.250.000,00	149,00
2.	Stalna proračunska rezerva	1.180.000,00	1.542.000,00	—
	SKUPAJ DRUGI ODHODKI IN REZERVE	24.864.000,00	43.888.000,00	180,50
	SKUPAJ TERENCI ODHODKI	446.620.000,00	455.216.000,00	101,90
IV-I	Investicije v gospodarski infrastrukturi	122.660.000,00	170.360.000,00	171,50
IV-I-1	Izgradnja primarnih komunalnih objekt.	27.248.000,00	73.447.000,00	269,50
A)	Vodovodskiba	—	39.447.000,00	—
b)	Objekti za odvajanje, čiščenje odpadk	—	13.950.000,00	—
c)	Sofinanciranje prioritarnih programov KS	—	9.850.000,00	—
d)	Sofinanciranje drugih objektov komun	—	2.200.000,00	—
e)	Sofinanciranje programa SS2	—	8.000.000,00	—
IV-I-2	Izgradnja in obnova lokalnih cest	90.132.000,00	129.001.000,00	144,20
a)	Dokančanje začelih del v letu 1991	—	22.940.000,00	—
b)	Asfaltna prevleke	—	7.125.000,00	—
c)	Obnova I cest	—	96.936.000,00	—
d)	Vzdrževanje I cest	—	2.000.000,00	—
IV-I-3	Sredstva za izgradnja in obnova krajevnih cest	5.200.000,00	7.920.000,00	150,00
IV-II	Investicije na področju družbenih dejavnosti	24.804.000,00	29.420.000,00	118,60
IV-II-1	Investicije v osnovnošolske objekte	16.672.000,00	16.800.000,00	109,70
IV-II-2	Investicijev objekte vrtcev	635.000,00	5.000.000,00	787,40
IV-II-3	Investicije na področju gozdarstva	4.790.000,00	1.000.000,00	21,00
IV-II-4	Investicije na področju telesne kulture	415.000,00	1.620.000,00	390,00
IV-II-5	Investicije na področju kulture	2.292.000,00	5.000.000,00	218,00
IV-IV	Stavebniško izgradnja	6.880.000,00	—	—
IV-V	Vzdrževanje komunalnih objektov	7.655.000,00	11.860.000,00	154,90
	SKUPAJ INVESTICIJSKI ODHODKI	161.989.000,00	251.648.000,00	155,30
	SKUPAJ VSI ODHODKI PRORAČUNA PO ODLOKU	608.619.000,00	706.864.000,00	116,10

Na podlagi 39. in 43. člena Zakona o urejanju naselij in drugih posegov v prostor (Ur. list SRS, št. 15/84, 37/85, 29/86 in 26/90) ter 4. člena Odloka o pristojnostih zborov občinske skupščine (Ur. objava, št. 9/90), je Skupščina občine Murska Sobota na seji Zbora združenega dela, 7. zbora krajevnih skupnosti in Družbenopolitičnega zbora, dne 10. 3. 1992 sprejela

ODLOK

O SPREJETJU SPREMENE ZAZIDALNEGA NAČRTA OBRTNO-SKLADIŠNE CONE OB MARKIŠAVSKI CESTI V MURSKI SOBOTA ZA OBMOČJE MED LENDAVSKO IN NORŠINSKO ULICO TER PUČONSKIM POTOKOM

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

S tem odlokom se sprejme sprememba zazidalnega načrta obrtno-skladišne cone ob Markišavski cesti v Murski Soboti, projekt števil. 11/87-ZN/S in 13.89-ZN.S (Uradne objave, št. 29/87 in 10/90), ki jih je pod št. 12.91-ZN.MS, v decembru 1991, izdelal Zavod za ekonomiko in urbanizem v Murski Soboti.

2. člen

Sprememba zazidalnega načrta se nanaša le na območje, ki je opisano v 4. členu tega odloka, za ostala območja, ki ga obravnava zazidalni načrt obrtno-skladišne cone ob Markišavski cesti v Murski Soboti - projekt št. 11.87-ZN.S in 13.89-ZN.S, veljajo določbe odloka o njegovem sprejetju (Ur. objave, št. 29/87 in 10/90) s tem, da je na celotnem območju obdelave dopustna tudi gostinska dejavnost.

3. člen

Sprememba zazidalnega načrta iz prejšnjega člena odloka vsebuje:

a) Tekstualni del:

- izjava o opravljeni notranji kontroli strokovnih podlag za pripravo prostorskih-izvedbenih aktov,
- izjava o upoštevanju predpisov s področja:
 - varstva pred požarom,
 - varstva pred prekomernim hrupom,
- obrazložitev prostorskih pogojev za realizacijo planskih odločitev,
- etapnosti izvajanja zazidalnega načrta,
- aproksimativni predačun stroškov za izvedbo zazidalnega načrta;

b) Grafične podlage:

- izrez iz prostorskih sestavin srednjeročnega Družbenega plana občine Murska Sobota za obdobje 1986 - 1990 v M 1:5000,
- geodetska podloga v M 1:1000,
- območje obdelave z obstoječimi komunalnimi napravami prikaz sprememb in dopolnitev glede na že sprejeti zazidalni načrt v M 1:1000,
- namenska raba površin parcelacijski načrt v M 1:3000,
- arhitektonska situacija v M 1: 500,
- zakoličena situacija v M 1: 500,
- komunalne naprave v M 1: 500,
- vodovod in kanalizacija v M 1: 500,
- telefon in elektrika v M 1: 500,
- projekt požarne varnosti v M 1: 500.

c) Soglasja pristojnih organov in organizacij

II. MEJA TER NAMENSKA OPREDELITEV OBMOČJA

4. člen

Območje obdelave, za katerega se sprejemajo spremembe zazidalnega načrta (v nadaljevanju besedila: zazidalni načrt) je razvidno iz grafične podlage, navedene v 3. členu tega odloka in zajema zemljišča, ki so omejena s Pučonskim potokom na jugu, Lendavsko cesto na zahodu, Noršinsko cesto na severu in vzhodno mejo parcele števil. 3805/1, k.o. Murska Sobota na vzhodu.

5. člen

Namenska raba površin območja zazidalnega načrta je razvidna iz grafične podlage, navedene v 2. členu odloka ter je deljena po naslednjih dejavnostih oz. prostorskih enotah:

1. Uslužne dejavnosti:

- bencinski servis (črpalnica-pralnica) - OMV Petrol,
- AMD Štefan Kovac - popravila vozil,
- popravila vozil - prodaja rabljenih vozil,
- nadomestni poligon avto šole in pripadajoče učilnice;

2. Trgovske in gostinske dejavnosti:

- trgovski center z lokali,
- gostinski objekt.

3. Obrtno-proizvodne dejavnosti:

- izdelava betonskih izdelkov (obst. dejavnost);
- ostale obrtne delavnice (predvidena dejavnost).

6. člen

Gradnja stanovanjskih objektov na območju obdelave tega zazidalnega načrta ni dovoljena.

III. FUNKCIONALNE IN OBEKOVNE REŠITVE OBJEKTOV IN NAPRAV OZIROMA POSEGOV V PROSTOR TER DOVOLJENE TOLERANČE

1. Uslužne dejavnosti

7. člen

Na območju uslužnih dejavnosti so dovoljeni:

- gradnja bencinskega servisa mešanega Podjetja OMV PETROL: bencinska črpalnica, avtopralnica, z vsemi pripadajočimi prostori in napravami;
- nadaljnje servisiranje osebnih vozil;
- gradnja nadomestnega poligona avto šole na parceli števil. 3805/1;
- tlorisne dimenzije predvidenih objektov ne smejo presegati max. gabaritov, razvidnih iz grafične priloge, navedene v 3. členu odloka;
- gradbene linije predvidenih objektov so razvidne iz grafične podlage in se ne smejo spreminjati;
- strešne konstrukcije so dovoljene dvokapne s strešno kritino v opečni ali temnejši barvi in s smerjo slemen, ki je dovoljena v grafični prilogi iz 3. člena odloka (učilnice pri nadomestnem poligonu avto šole + avtopralnica, garderobe). Strešna konstrukcija in oblika strehe bencinskega servisa je podrejena tehnologiji (nove strehe);
- max. vertikalni gabarit predvidenih objektov je enak gabaritu obstoječih objektov;
- rekonstrukcije, adaptacije obstoječih objektov se izvedejo v okviru obstoje

čih vertikalnih gabaritov. Prizidave so močne v okviru sorodnih dejavnosti.

Spremembe namembnosti so dovoljene v okviru sorodnih dejavnosti. Rekonstrukcija, adaptacija in spremembe namembnosti ne smejo spreminjati vpliva na sosednje objekte (hrup, onesnaževanje okolja).

Kadar je za posege iz 4. in 5. odstavka (rekonstrukcije, adaptacije, spremembe namembnosti) tega člena potrebno lokacijsko dovoljenje, se le to izda na podlagi vsakokratnih strokovnih osnov pristojnega zavoda oz. organizacije.

2. Trgovske in gostinske dejavnosti

8. člen

Na območju trgovske in gostinske dejavnosti je dovoljena gradnja trgovskega centra in manjšega gostinskega objekta, ki bi dopolnjeval ponudbe bencinskega in trgovskega centra pod naslednjimi pogoji:

- maksimalni horizontalni in vertikalni gabariti, predvidenih objektov so določeni v grafičnih prilogah iz 3. člena odloka;
- gradbene linije in smeri slemen, ki so določena v grafičnih prilogah iz 3. člena, se ne smejo spreminjati;
- strešne konstrukcije morajo biti dvokapne z naklonom 15-20° s kritino v opečni ali temnejši barvi;
- objekti so masivne, klasične ali montažne izvedbe;

9. člen

Situacija cest, dovozov so določene v grafični podlagi iz 3. člena tega odloka.

Komunalna oprema (vodovod, kanalizacija, elektrika, PTT) je razvidna iz grafičnih prilog iz 3. člena odloka.

3. Obrtno-proizvodne dejavnosti

Na območju obrtne proizvodne cone je razvoj obrti ter gradnja delavnice pod naslednjimi pogoji:

- tlorisne dimenzije predvidenih objektov ne smejo presegati max. gabaritov, razvidnih iz grafične priloge, navedene v 3. členu odloka;
- gradbene linije predvidenih objektov so razvidne iz grafične priloge in se ne smejo spreminjati;
- strešne konstrukcije so dovoljene v obliki dvokapne s kritino v opečni ali temnejši barvi in s smerjo slemen, ki je dovoljena v grafični podlagi iz 3. člena odloka;
- max. vertikalni gabarit se sestoji iz največ dveh etaž nad terenom in strešne konstrukcije s primernim naklonom.

IV. FAZNOST IZVEDBE ZAZIDALNEGA NAČRTA

10. člen

Izvedba zazidalnega načrta je zasnovana v dveh fazah, tako za gradnjo in infrastrukturnih objektov in naprav kot tudi za samo gradnjo predvidenih objektov.

V prvi fazi je predvidena odstranitev vseh značilnih komunalnih naprav, ki potekajo nad območjem zazidalnega načrta, nato gradnja potrebnih podzemnih komunalnih naprav in skupnih manipulativnih ter prometnih površin, brez katerih ni mogoče graditi objektov.

V drugi fazi so najprej predvideni objekti ob Lendavski-Noršinski cesti, nato obrtne delavnice med Noršinsko cesto in Pučonskim potokom.

V. ZAČASNA NAMENBNOST ZEMLJIŠČ IN OBVEZNOSTI INVESTITORJEV TER IZVAJALCEV PRI IZVAJANJU ZAZIDALNEGA NAČRTA

11. člen

Do pričetka gradnje novih objektov, ki so razvidni v grafični podlagi iz 3. člena odloka, se zemljišča uporabljajo v dosedaj namene. Niso dovoljeni posegi, ki bi motilno vplivali na načrtovano izrabo.

12. člen

Vse nove objekte, ki so na območju obdelave zazidalnega načrta je potrebno priključiti na komunalne naprave iz 9. člena tega odloka, obstoječi objekti pa se morajo obvezno priključiti na kanalizacijo oz. industrijski kolektor, ki poteka ob Noršinski cesti. Vsak investitor, ki priključi objekte na komunalne naprave, je dolžan plačati sorazmerni delež stroškov urejanja stavbnih zemljišč.

13. člen

Nadzor nad izvajanjem tega odloka vrši Uprava inšpekcijskih služb občin Pomurja, Enota v Murski Soboti.

14. člen

Zazidalni načrt je stalno na vpogled občanom in organizacijam oz. podjetjem pri občinskem upravnem organu, pristojnem za urejanje prostora ter na Zavodu za ekonomiko in urbanizem v Murski Soboti.

15. člen

Ta odlok začne veljati osmi dan po objavi v Uradnih objavah pomurskih občin.

Številka: 352-8/91-1

Murska Sobota, dne 10. 3. 1992

Predsednik

Skupščine občine Murska Sobota
Andrej GERENČER, dipl. oec.
Andrej Gerenčer, I. r.

Popravek

V odloku o organizaciji javnega zavoda za področje vzgoje in varstva pedagoških otrok, objavljenem v Uradnih objavah pomurskih občin, št. 5/92, dne 20. februarja 1992 se v 1. odstavku 17. člena beseda »družbe« nadomesti z besedo »službe«.

Številka: 602-1/92-1

M. Sobota, 12. 3. 1992

Sekretarka

skupščine občine Murska Sobota
Marija MATJAŠEC, dipl. prav., I. r.

Popravek

V odloku o organizaciji javnega vzgojno-izobraževalnega zavoda Glasbena šola M. Sobota, objavljenem v Uradnih objavah Pomurskih občin, št. 5/92, dne 20. februarja 1992 se za prvo alinejo 8. člena doda nova druga alineja, ki se glasi:

»- imenuje in razrešuje ravnatelja zavoda«.

Sedanja druga alineja istega člena postane tretja alineja in se glasi:

»- sprejema letni delovni program dela zavoda in poročilo o njegovih uspešnostih ter načrt razvoja zavoda«.

Številka: 028-1/92-1

M. Sobota, 12. 3. 1992

Sekretarka

skupščine občine Murska Sobota
Marija MATJAŠEC, dipl. prav., I. r.

Radijski in televizijski spored od 20. do 27. marca

PETEK **SOBOTA** **NEDELJA** **PONEDELJEK** **TOREK** **SREDA** **ČETRTEK**

MURSKI VAL **MURSKI VAL** **MURSKI VAL** **MURSKI VAL** **MURSKI VAL** **MURSKI VAL** **MURSKI VAL**

5.40 Prebujajte se z nami. 5.50 Vreme, ceste. 6.30 Horoskop. 6.45 Pesem tedna. 7.00 Druga jutranja kronika. 7.15 Vreme, ceste. 7.40 Mariborsko zvočno pismo. 8.00 Poročila. 8.10 Danes na MV. 8.15 Mali oglasi. 9.00 Poročila. 9.15 NTSN. 10.00 Poročila. 10.30 Konec sporeda.

5.40 Prebujajte se z nami. 5.50 Vreme, ceste. 6.30 Horoskop. 6.45 Pesem tedna. 7.00 Druga jutranja kronika. 7.15 Vreme, ceste. 7.40 Dunajsko zvočno pismo. 8.00 Poročila. 8.10 Danes na MV. 8.15 Mali oglasi. 9.00 Poročila. 9.15 Predstavljamo vam. 10.00 Poročila. 10.30 Potepajste se z nami. 11.00 Sobotni pogost. 12.00 Poročila. 12.30 Novica dneva. 13.00 Slovo. 16.00 Pozdrav popoldnevu. 16.25 Obvestila. 16.30 Poročila. 17.00 21.232. 18.00 Narodnozabavna glasba po želji. 18.30 Poročila. 19.00 Konec sporeda.

8.00 Dobro nedeljsko jutro vam želimo. 8.30 Horoskop. 9.00 Nedeljsko postno premišljevanje. 9.15 Misel in čas. 9.30 Srečanje na MV. 10.30 Nedeljska kuhinja. 12.00 Spored v madžarsčini. 13.00 Panonski odmevi. 13.30 Minute za kme tovalce. 14.00 Poročila. 14.10 Najlepše želje s čestitkami in pozdravi. 18.30 Poročila. 19.00 Konec sporeda.

5.40 Prebujajte se z nami. 5.50 Vreme, ceste. 6.30 Horoskop. 6.45 Pesem tedna. 7.00 Druga jutranja kronika. 7.15 Vreme, ceste. 8.00 Poročila. 8.10 Danes na MV. 8.15 Mali oglasi. 9.00 Poročila. 9.15 Zgodilo se je. 10.00 Poročila. 10.30 Šport. 12.00 Poročila. 13.00 Slovo. 16.00 Pozdrav popoldnevu. 16.25 Obvestila. 16.30 Poročila. 17.00 Sport. 18.00 S krščakom, cekron pa z marelof. 18.30 Poročila. 19.00 Konec sporeda.

5.40 Prebujajte se z nami. 5.50 Vreme, ceste. 6.15 Lbirsko pesem tedna. 6.30 Horoskop. 6.45 Pesem tedna. 7.00 Druga jutranja kronika. 7.15 Vreme, ceste. 7.40 Zagrebško zvočno pismo. 8.00 Poročila. 8.10 Danes na MV. 8.15 Mali oglasi. 9.00 Poročila. 9.15 Glasbene uganke. 10.00 Poročila. 10.30 Ištemo za vas (zavrite telefonsko številnico in povejte nam, kaj vas žuli). 12.00 Poročila. 12.30 Novica dneva. 13.00 Slovo. 16.00 Pozdrav popoldnevu. 16.25 Obvestila. 16.30 Poročila. 16.45 Mali oglasi. 17.30 Poslušamo vas. 18.00 Narodnozabavna glasba. 18.30 Poročila. 19.00 Konec sporeda.

5.40 Prebujajte se z nami. 5.50 Vreme, ceste. 6.30 Horoskop. 6.45 Pesem tedna. 7.00 Druga jutranja kronika. 7.15 Vreme, ceste. 7.40 Zvočno pismo iz Zagreba. 8.00 Poročila. 8.10 Danes na MV. 8.15 Mali oglasi. 9.00 Poročila. 9.15 Sedem veličastnih. 10.00 Poročila. 10.30 Tema dneva. 12.00 Poročila. 13.00 Slovo. 16.00 Pozdrav popoldnevu. 16.25 Obvestila. 16.30 Poročila. 16.45 Mali oglasi. 17.30 Poslušamo vas. 18.00 Narodnozabavna glasba. 18.30 Poročila. 19.00 Konec sporeda.

TV SLOVENIJA 1

8.40 Živ žav. 9.35 Superbabica, angl. nanizanka. 10.00 Zvočni lamburic. 10.30 Krizkrač. 11.30 Obzorja duha. 12.00 Poročila. 12.10 Kremenčkovi, risanka. 12.35 Videomoh. 14.30 Snežni metež, kanadski film. 16.00 Kapitan James Cook, angl. nadaljevanka. 17.00 Dnevnik. 17.30 Dvojnji slava, ameriški film (čb). 18.50 Mernik. 19.05 Risanka. 19.20 Slovenski lot. 19.30 Dnevnik. 19.55 Zrcalo tedna. 20.15 Zdravo. 21.20 Podarim-dobim. 21.40 V navzkrižnem ognju, kanadska dok. oddaja. 22.25 Dnevnik. 22.50 Sova: Ko se vname star panj, angl. nanizanka; Božji mlinci na veter, amer. nadaljevanka. **Drugi program** 8.50 Crans Montana: Slalom (m), 1. tek. 10.00 Harrachov: SP v smučarskih poletih. 11.50 Slalom, 2. tek. 18.15 Sova, ponovitev. 19.30 Dnevnik HTV. 20.00 Potovanja, angl. serija. 20.50 Dekalog, poljska nanizanka. 21.45 Športni pregled. 22.05 Zlata čevljevka, gledališka predstava. 23.45 Yutel.

8.30 Poročila, Koledar, Horoskop. 9.15 Priče preteklosti. 9.30 Festivali sveta: Nova Gvineja. 10.00 Poročila. 10.05 Otroški program. 11.05 Lutke. 11.35 Dragi John, amer. nanizanka. 12.00 Poročila. 12.05 Najdražji sin, amer. nanizanka. 13.00 Prezrli ste, pogledite. 14.00 Poročila. 14.10 Prezrli ste, pogledite. 16.00 Poročila. 16.15 Tv-rastava. 16.30 Gremo dalje, družinski popoldne. 18.00 Poročila. 18.10 Besede, besede. 18.40 Santa Barbara. 19.30 Dnevnik. 20.05 Svet športa. 20.50 Hrvaška v svetu. 21.30 Zunanja politika. 22.05 Dnevnik. 22.30 Ogenj, opera. 23.00 Slika na sliko, Horoskop. 0.00 Poročila.

HTV 1

8.30 Poročila, Koledar, Horoskop. 9.15 Priče preteklosti. 9.30 Festivali sveta: Turčija. 10.00 Poročila. 10.05 Solški program. 11.05 Lutke. 11.35 Dragi John, amer. nanizanka. 12.00 Poročila. 12.05 Najdražji sin, amer. nanizanka. 13.00 Prezrli ste, pogledite. 14.00 Poročila. 14.10 Prezrli ste, pogledite. 16.00 Poročila. 16.15 Tv-rastava. 16.30 Gremo dalje, družinski popoldne. 18.00 Poročila. 18.10 Besede, besede. 18.40 Santa Barbara. 19.30 Dnevnik. 20.05 Svet športa. 20.50 Hrvaška v svetu. 21.30 Zunanja politika. 22.05 Dnevnik. 22.30 Ogenj, opera. 23.00 Slika na sliko, Horoskop. 0.00 Poročila.

TV AVSTRIJA 1

9.00 Čas v sliki. 9.05 Gledališki muzej. 9.30 Kulturni zajtrk. 10.15 Na lovu za jetjem. 11.00 Tiskovna konferenca. 12.00 Tednik. 12.30 Orientacija. 13.00 Čas v sliki. 13.10 Roseanne. 13.35 Scottsova poslednja vožnja, pustolovski film. 15.30 Otroški spored. 15.55 Pregled sporeda. 16.10 Deklica iz mesta. 17.00 Mini Čas v sliki. 17.10 Devet velikih uspešnic. 18.00 Čas v sliki. 18.05 X-Large. 18.30 Praksa Bulowbogen. 19.30 Čas v sliki. 20.15 Zadnji kitajski cesar, film. 21.05 Kultura v Franciji. 21.50 Čas v sliki. 21.55 Vizije. 22.00 L. A. LAW, kriminalka.

TV MADZARSKA

6.45 Vaška tv. 7.30 Za otroke. 8.30 Nedeljski magazin. 11.00 Za boljši jezik. 11.15 Paravan. 11.45 Domoznanstvo. 12.00 Glasbeni butik. 13.00 Financial Times. 13.30 Tisk. 14.00 Arhitektura, serija. 14.45 Zaznavanja, 5. del. 15.15 Tisk. 16.00 Barkochba. 16.40 Ekumenski program. 17.00 Walt Disney vam predstavlja. 18.45 Gool, nogomet. 19.20 Teden, dnevnik, sport. 20.35 Kabaret, amer. glasbeni film. 22.45 Kramljanje. 23.10 Mahler: Simfonija št. II. **2. program:** 9.05 Za otroke. 10.05 Alpe-Jadran. 10.35 Festival. 10.40 Na sejnu. 10.55 Od bojke. 12.30 Hrvaški begunci. 13.10 Vera in kultura. 13.50 Trejni kanal. 14.20 Usode. 15.30 Kviz. 16.00 Nogomet. 16.23 S. Peci. 70-letnik. 16.35 Zorž Bandin, madžarski film. 17.55 Potovanje '92. 18.25 Delta. 18.50 Festival. 19.05 Familija D), serija. 19.40 Škorpionov prstan. 3. del. 20.35 Dogodki tedna. 21.35 V čast mi je! 22.15 Telesport, Formula 1, iz Meksika.

RTL

6.00 Peter Pan. 6.20 Finstone Kids. 7.10 Različne mladinske nadaljevance. 9.30 Fantastični film. 11.15 Ta teden. 12.30 Major Dad. 13.00 Mladinske oddaje. 14.55 Glasbena kavarna. 16.00 Erotični film. 17.50 Primarij dr. Westphal. 18.45 Poročila. 19.10 Dan, kot noben drug. 20.15 Poročni sou. 21.45 Spreglevo tv magazin. 22.50 Playbojev nočni program. 23.20 Ljubezenske ure. 0.20 Kanal 4.

»LOGO«

Podjetje logistične opreme Lendava d.d.
Kolodvorska 43, 69220 Lendava

Na podlagi sklepa Upravnega odbora LOGO Lendava d.d., Kolodvorska 43, Lendava, objavljamo prosta delovna mesta:

1) Vodja finančno računovodskega sektorja

POGOJI:

- visoka ali višja strokovna izobrazba ekonomske smeri,
- najmanj 5 let delovnih izkušenj na takem ali podobnem delovnem mestu,
- obvladanje računalnika.

2) Vodja komercialnega sektorja

POGOJI:

- visoka ali višja strokovna izobrazba ekonomske smeri,
- najmanj 5 let delovnih izkušenj na takem ali podobnem delovnem mestu,
- aktivno znanje vsaj enega svetovnega jezika,
- komunikativnost.

3) Vodja tehnično-proizvodnega sektorja

POGOJI:

- visoka ali višja strokovna izobrazba strojne smeri,
- najmanj 4 leta delovnih izkušenj na področju vodenja proizvodnje,
- znanje vsaj enega svetovnega jezika.

Za opravljanje objavljenih delovnih mest bomo sklenili delovno razmerje za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Kandidati naj svoje prijave z dokazili o izpolnjevanju objavljenih pogojev pošljejo v osmih (8) dneh od objave na naslov:

LOGO, PODJETJE LOGISTIČNE OPREME LENDAVA D.D.,
KOLODVORSKA 43, 69220 LENDAVA — ZA UPRAVNI ODBOR!

SALON POHIŠTVA

INTERDOM[®] d.o.o.

AKCIJSKA PRODAJA POHIŠTVA

V prostorih mariborskega sejmišča na balkonu hale C
v času od **19. do 24. 3. 1992** od 9.—18. ure
v soboto od 9. do 13. ure

NIZKE CENE

UGODNI PLAČILNI POGOJI

Ne zamudite enkratne prilžnosti

PREŠERNOVA 1, 62000 MARIBOR, TEL.: (062) 222-450, 222-289

MOTORN
VOZILA

LADO KARAVAN, 38.700 km, staro pet let, prodam. Cena po dogovoru. ☎ 87-582. m3595
ZASTAVO 126 P, letnik 1981, ugodno prodam. Čopova 13, M. Sobota. Ogleđ možen ves dan. m101
TERENSKO VOZILO ARO, 4 x 4, letnik 1988, prodam ali zamenjam za osebni avto. Sebeborci 101, m53
RENAULT 4, starejši letnik, prodam v celoti ali po delih. Franc Kosi, Kapela 33, Radenci. M0029
PEUGEOT 309 MAGNUM, letnik 4/1991, 12.000 km, kovinsko grafitne barve, nujno prodam zaradi gradnje. ☎ 24-594, po 14. uri. m0030
MOTOR CROSS SUZUKI 125 RM prodam. ☎ 81-377 (od petka). m3592

FORD 12 M, starejši letnik, vozen, registriran, prodam. ☎ 46-117. m0032
126 P, letnik 1978, prodam. ☎ 82-763. in3601

ZASTAVO 101, letnik 1976, vozno, registrirano, prodam. Stara Cesta 71, ☎ 82-587, dopoldan. m3600

ZASTAVO 101, letnik 1980, in COM-MODORE 64 prodam. Hajdinjač, Rogoševci 13. m0038

WARTBURG CARAVAN, registriran do marca 1993, prodam. ☎ 70-714. m0039

LADO-SAMARO 1300, letnik 6/87, 5.800 DEM, prodam. ☎ 65-137. m3173

ZASTAVO 101 in FIAT ZASTAVO 750, star tip, za rezervne dele, prodam. Dolnja Bistrica 5. m0045

ZASTAVO 850 AK (kombibus), odlično ohranjeno, z novim motorjem, prodam. ☎ 48-200 ali Mlajinci 1 a. m68

FORD ESCORT, starejši letnik, registriran do novembra 1992, prodam. Antolin, Ivanci 61, Bogojina. m106

ZASTAVO 101, neregistrirano, starejši letnik, prodam. Mirko Flisar, Drobčinci 9, Apače. m107

LADO RIVO 1300, staro 5 let, prodam. Veščica 4 d. ☎ 23-973. m96

LADO 1500 SL, letnik 1979, malo karambolirano, vozno, registrirano do novembra, z nadomestnimi deli, prodam. ☎ 61-045. m3160

LADO RIVO 1500, letnik 1988, prevoženih 19.000 km, zelo dobro ohranjeno, prodam. Domjan, Zorana Veljara 1, M. Sobota. m83

LADO 1500, letnik 1978, po delih ali kompletno, prodam. Dolnji Slaveci 10 b. m0071

JUGO 45 star 3 leta, dobro ohranjen, prodam. Skakovci 41, Cankova. m0047

ZASTAVO 128, letnik 1987, registrirano do junija 1992, ugodno prodam. ☎ 61-958. m3164

JUGO CORAL 55, star 6 mesecev, prodam. Srečko Jurkovič, Stanetinci 30, p. Videm ob Ščavnici. m3168

POLONEZ 1500, letnik 1981, prodam. Anton Horvat, Stara 14, M. Sobota, po 14. uri. m95

gorenc

IZDELAVA KMETIJSKE MEHANIZACIJE

LUDVIK STARE

Spodnji Brnik 81, CERKLJE
Telefon: (064) 422-053 in 422-665

KMETOVALCI — NOVO

PREDSETVENIKI Z ENOJNIMI ALI DVOJNIMI VALJI PO SISTEMU RAU

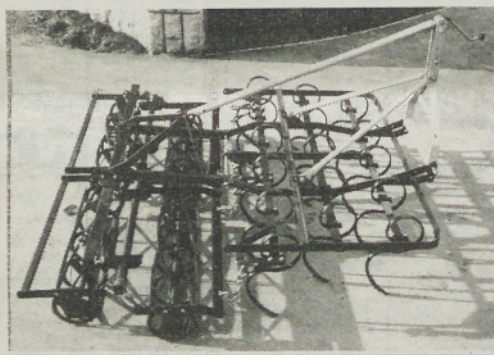
Druga novost pa je kakovostna travniška brana za spomladansko obdelavo travnih površin, izdelana iz jeklenih plošč po zahodnem sistemu. S tem dodatnim programom si v naši delavnici ali v vaši trgovini lahko priskrbite stroje za obdelavo najrazličnejših vrst tal po proizvodnih cenah.

Vedno v zalogi tudi rezervni deli.

PROIZVODNI PROGRAM:

Kultivatorji z ježi ali valji, nakla-

dalni drogovi, sadilniki za sadike, žične brane, avtomatske tehtnice za krompir, planirne deske, samokolnice, varovalni zatiči.

PERTOMERX d.o.o. Černelavci

Odpiramo novo poslovalnico

AGROSHOP V BREZOVCIH 34

Ponujamo vam:

- kmetijske stroje
- umetna gnojila
- krmila
- razna semena
- gradbeni material
- pijače vseh vrst

ODPRTO VSAK DAN OD 8. DO 16.,
OB SREDAH IN SOBOTAH OD 8. DO 12. URE.

VESTNIK

VESTNIK — Izdaja Podjetje za informiranje
Murska Sobota

Irma Benko (direktorica in glavna urednica), Janez Votek (odgovorni urednik), Ludvik Kovač (namestnik odgovornega urednika), Renata Bakan-Ficko, Bernarda Balažič-Peček, Jani Dominko, Jože Graj, Majda Horvat, Milan Jerše, Feri Maučec, Štefan Smej, Štefan Sobočan, Endre Gönter (tehnični urednik), Nataša Juhnov (fotografija), Nevenka Emri (lektorica).

Naslov uredništva in uprave: Murska Sobota, Titova 29. Telefoni: novinarji in odgovorni urednik 21-383, 21-064 in 25-019, glavna urednica in direktorica 22-403, računovodstvo in tajništvo 21-383 in 21-064, GPS (trženje) 22-403, telefaks 22-419. Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo.

Naročnina za I. trimesečje 1992 je 500,00 SLT, za podjetja 1.000,00 SLT, za naročnike v tujini 80 DEM letno.

Tekoči račun pri SDK Murska Sobota: 51900-603-30005. Devizni račun pri A-banki Ljubljana: 50100-620-0012-5049512.

Tisk: GZP Mariborski tisk, Maribor. Vestnik je po zakonu o prometnem davku obdavčen s petimi odstotki davka od prometa proizvodov.

Če želite shujšati, pokličite po telefonu:

994334763502, Katarina

KMETIJSKA
MEHANIZACIJA

VINOGRAD IN SADOVNJAK, 58 arov, lepa lega, laški rizling, 1600 trt. v Ljutomerskih gorah, in stanovanjsko hišo z gospodarskim poslopjem v Ljutomeru prodam. Vrazova 14, Bratua. m4609
NJIVO, 34 arov, 63 m², na območju Rakičan - Bratonič, prek železniškega tira, prodam. ☎ 76-631. m41
VINOGRAD v Dolgovaških gorah, 21 arov, s kletjo, mlad nasad, 500 trsov, prodam. ☎ 75-798. m4600
NJIVO IN TRAVNIK v Veliki Polani na Gosposkem po ugodni ceni prodam. ☎ 25-044. m52
VINOGRAD, 360 trsov belega bergundca, starega 5 let, prodam v Panovcih. Nasad je ograjen. ☎ 26-409 ali 23-402 ali Temlinova 9 a. m0050
18 AROV VINOGRADA s kletjo in 2 ara sadovnjaka prodam. Genterovci 83, ☎ 79-272. m4607
GOZD v Andrejcih in gozd ter njivo v Tesanovcih, prodam. ☎ (068) 21-837, po 15. uri. m89
PARCELE, primerne za sadovnjak ali vinograd prodam. V plačilo vzamem tudi gradbeni material. Informacije: Kukec 52. m93
PARCELO, primerno za počitniško hišo, dolžine 24 arov, prodam. Tišina 61. m98.
STANOVANJE v Murski Soboti ali okolici vzamem v najem. ☎ 23-825. m0057
IŠČEM SOSTANOVALKI V DVO-SOBNEM OPREMLJENEM STANOVANJU V LJUBLJANI. Telefon in centralno ogrevanje. Informacije po ☎ 26-144. m0067
HIŠO z možnostjo poslovnih prostorov, 10-arska parcela, v Murski Soboti, Trstenjakova 32, prodamo. Podjetje Lendava, Mohorjeva 2, ☎ 75-427, popoldan 72-140. m4606

CISTERNO ZA GNOJ, 3200 l, prodam za 80.000,00 SLT. Stanko Radoslavci 36, ☎ 86-044. m2599

KOMBAIN ZMAJ UNIVERZALNI adapterjem, 4-redno frezo in koruze Zmaj, 2-redni, prodam. ski Črnci 8, ☎ 46-360. m90

NAKLADALEC VOLMER, lamovim motorjem 1100 in prikolico, neprekucno, dolžina 1,50 m, prodam. Ivan Golt. ☎ 76-563. m94

PRIKOLICO ZA MOTOKULTIVATOR — KOSOR GORENJE originalno, prodam. Tesanovič 21, ☎ 48-266. m0085

TELICO, brejlo 8 mesecev, prodam A, ali kravo, z drugim teletom, cev brejo, kontrola A, prodam. Šarkanj, Serdica 33, p. Rogoševci. m0077

KOMBAIN NEPTUN za stacionarno peso prodam. ☎ (062) 23-131. m3161

TRAKTORSKO KOSO IMT na voljni priklop, malo rabljeno, prodam. Karel Miholič, Sp. Rogoševci. m63

CISTERNO, 2200 l, prodam. ☎ 47-198. m0021

TRAKTOR IMT 60 z enoslovnim lico, 600,000 SLT, Uno 45, novo, še neregistriran, 15.000 km, harmoniko 120 B elektronski, 600 sa, dva tisoč DEM, prodam. ☎ 60-516. m3172

TRAKTOR IMT 549, skoraj nov, prodam. ☎ 69-069. m3170

TRAKTOR STEYR 28 (ZABA) in GO 55, letnik 1983, prodam v DEM. Murski Črnci 62. m87

BOČNO NAKLADALNO PRIKOLICO z 10 noži, kardanski parnični obračalnik prodam. Seliščnik 68-176. m88

TRAKTOR ZETOR 7245, 470 konj, njuh, prodam. Vidonci. m0074

KOMBAIN KODERBEN, SIALIN KOSE 100, PRODAM ALI NJAM ZA BALIRKO. Sialin rezanje silaze in nosilce, 170 ne, po nižini ceni prodam. Lanjšček, Andrejci 13. m0040

RAZNO

ŽENSKO KOLO ugrajeno, prodam. ☎ 81-367. m343

TRI LEPE HRASTE prodam. zvezci 40. m109

OZVOČENJE ALTEC, 2 x 100, ojačevalce in mikser, zvezci prodam. ☎ 23-887. m92

ŽIČNO VRV, 100 m, prodam. ☎ 53-018, po 18. uri. m93

PRALNI STROJ GORENJE in tromotor za pralni stroj prodam. 22-991, M. Sobota, Partizanska 34. m343

SENO, nebalirano, in koruzni žih, prodam. V najem dam travnik na Goričkem. ☎ 23-0051. m0051

KROŽNE BRANE in 10 coln prodam. Krajna 30. m008

RAZNO POHIŠTVO in silne kape prodam. Naslov v upr. listu. m0069

COMODORE 128 z distenzno ugodno prodam. ☎ 25-110. m94

KROMPIR, rdeč, jedilni, soč kg, naprodaj. ☎ 70-116. m95

40 AŽ PANJEV, 10-SALINE, BELAMI, IN VŠO ČEBELI ARSOPREMO, dirkalno kolo in lično domače žganja prodam. 45-336. m70

Preklic!

Preklicujem javlnosti spričevala, izdanega 1991, kmetijski šoli v Rakičan, rendaj, Rakičan, St. Kov.

800 I MEŠANEGA BELEGA analizo prodam. Trstenjakova 30, Sobota. m78

SEMENSKI KROMPIR prva množitev, prodam. Lipova ☎ 42-426. m79

CISTERNO CREINA, 2200 l, 12 let, ali 3200 l, staro dve leti, dam. Mali Bakovci 87. m90

DOBER HLEYSKI GNOJ Naslov v upr. listu. m0001

700 I MEŠANEGA GNOJA dam. ☎ 48-278, zvečer. m90

DVELETNE SADIKE, karambolirano, prodam. ☎ 76-533. m0050

ZIVALI

STAREJŠEGA KONJA kupim. Lončarovi 39. m0022

MLADE KRAŠKE OVČARKE in belo vino, šmarnica, ugodno prodam. ☎ 24-665. m103

KRAVO, staro 3 leta, in telico, obe breji v 9. mesecu, prodam. Ernest Hari, Ivanovci 60.

DVE MLADI KRAVO, breji 4 mesece, po izbiri med 8 kravami, prodam. Franc Mlinarič, Ob črnucu 14, Odranci. ☎ 70-510. m110

TELICO, brejo 6 mesecev prodam. Odranci, Panonska 10. m113

KRAVO, staro 3 leta, in telico obe breji 9 mesecev, prodam. Ernest Hari, Ivanovci 60. m0024

NESNICE, MLADE JARČICE, PASMJE HISEX, rjave, stare 4 mesece, cepljene, prodajamo po zelo ugodni ceni. Skcijska prodaja samo 250 SLT. Vsak, ki kupi 10 jarčic, dobi eno zastoj. Naročila sprejemajo in dajejo vse informacije v gostilni Tibija Horvata, Nemčavci, ☎ 24-393, ali pri Dragici Bokan, Grad, ☎ 53-086, ali v gostilni Železen, beznovci, ☎ 49-025. MPP

NESNICE, MLADE JARČICE, PASMJE HISEX, rjave, stare 4 mesece, cepljene, prodajamo po zelo ugodni ceni. Akcijska prodaja samo 250 SLT. Vsak, ki kupi 10 jarčic, dobi eno zastoj. Naročila sprejemajo in dajejo vse informacije v gostilni Anice Benčec, Bakovci, ☎ 43-070-MPP.

NAJCENEJŠI PLIN V POMURJU

lahko kupite v prodajalni plina Antona in Marije BAŠA v MELNICH 3 b. Deset kg plina stane 520,00 SLT. Na prodaj so tudi plinske jeklenke za gospodinjstva, vikend jeklenke, regulatorji in cevi. Naročite lahko tudi priklop, kontrolo in popravilo vašega plinskega štedilnika.

Delovni čas vsak dan od 8. do 18., ob nedeljah in praznikih od 8. do 12. ure. Telefon: 42-200.

ZASTAVO 101, letnik 1982, rahlo karambolirano, vozno, prodam. ☎ 26-316. m1442
JUGO 45, letnik 1983, prodam. Lemerje 58. m0034

POSEST

HIŠO z gospodarskim poslopjem (elektrika, voda), z nekaj zemlje, na lepi sončni legi, pri Ljutomeru, prodam. ☎ (062) 796-343. m3593
8 AROV VINOGRADA IN 50 AROV TRAVNIKA damo v najem. Aleksander Kerčmar, Šalovci 34. m108
ENOSOBNO STANOVANJE V MURSKI SOBOTI, St. Rozmana 12, ugodno prodam. ☎ 55-029. m72
PARCELO za vinograd in motor Jawa, 350 m², in gabrova drva 11 m, prodam. Bojan Vukanič, Bokračci 27, Puconci. m73
MANJŠO NJIVO v Rakičanu ob cesti Rakičan - Beltinci, ugodno prodam. ☎ 23-471, po 15. uri. m102
GRADBENO PARCELO, 8 arov, v Dobrovniku, možna nadomestna gradnja, prodam. Helena Ritlop, Crenšovci. ☎ 70-798. m0011
VINOGRAD, 8,5 ara, star 6 let, 420 trsov, sipon, v Dolini, prodam. Stefan Nemec, Lendava, ☎ 75-437. m4613
VINOGRAD, 300 arov, v okolici G. Radgone, prodam. ☎ 61-159, služba, ali 61-771, zvečer. mgr
STANOVANJSKO HIŠO z vso zemljo v Poznanovcih 51 prodam. Informacije po ☎ 48-458, Nemec, m84
GOSTINSKI LOKAL na Hotizi št. 164 prodajamo. Drugo po dogovoru. ☎ 76-041. m15

GOSPODINJE!

Če vam zamrzovalna skrinja toči ali ledeni, pokličite
IZOLACIJSKI SERVIS
F. HAJDINJAK,
Gornji Slaveci 6, Kuzma
tel.: 55 071

Popravilo z garancijo na vašem domu

pomlad92
prodajni sistem
gornja radgona
313-4-4-1992
KUPON
50% POPUSTA ZA
SEJEMSKO VSTOPNICO
Izrežite in predajte na sejmu
blagajni — za
POMURSKI SEJEM
in VESTNIK

ELEKTRICNO KITARO MELODII JA posmi prodam. Aleš Miholič. ☎ 41-608. m60

BETONSKE SOHE, za domače brajde, dolge 3 metre, prodam. Alojz Tuškar, Jordan 22, Tropovci. m55

PIANINO, znamke FORSTER, star 5 let, prodam za 4.000 DEM. ☎ 21-401, zvečer. m0056

PLOHE, 4 m², dolge 4 metre, prodam. Fokovec 64. m0043

PRIKOLICO ZA AVTO, Panonija, nosilnost 700 kg, prodam. M. Sobota, Temlinova 6. ☎ 25-210 int. 253, do 15 ure. m0046

PRIKOLICO ZA ŽIVINO, novo, krožno žago 70 cm, 5,5 kW, mešalec za beton, ležec, za tlake, stroj za izdelavo betonske opeke, kosilnico za traktor Steyr 28 in dva elektromotora, 7 kW, prodam. Jože Horvat, Črnci 27, Apače. m1363

STARO KUHINJSKO KREDCENCO, PEČ NA OLJE IN PEČ KALOREKS ter pečko na trdna goriva prodam. ☎ 25-338. m105

CRNO-BELI PRENOSNI TELEVI-ZOR ISKRA ter zbirko značk JNA ugodno prodam. Informacije po tel.: 21-944. m114

PEČ ZA CENTRALNO OGREVA-NJE FERROTHERM, 35.000 kal, prodam. Milan Ficko, Krajna 39. m3142

Preklic!

Preklicujem veljavnost hranilne knjizice št. 19322-7, izdane pri HKS Panonka M. Sobota, Terezija Čar, Bučini 44, p. Šalovci. m0025

POHIŠTVO ZA OTROŠKO SOBO, dve postelji, ugodno prodam. ☎ 31-386, po 20 uri. m0026

POHIŠTVO ZA KUHINJO, 200 l zamrzovalno skrinjo in stroj za pranje posode prodam. ☎ 21-069, m0027

LES ZA OSTREŠJE, raznih dimenzij, prodam. Moščanci 58. m0035

Preklic!

Preklicujem veljavnost zaključnega spravevala, izdanega leta 1979 na CPS M. Sobota — kovinarska smer. Feliks Cimerman, Lukavci 74. m0036

KAVC, raztegljiv, in dva fotelja ter regala prodam. ☎ 24-306, zvečer. m0037

NOVO!

Elektronski preprečevalnik, ki šteti avtomobil pred rjo. Uspeh neverjeten, garancija 3 leta, cena samo 2.500 S.T. + poština. AS, p.p. 82, Slovenske Konjice. m4609

KOPIRNI STROJ CANON NP 210 (A 4 in A 4) prodam. ☎ 82-373, m3598

SENO prodam. Kuranja, Panovci 13, (Goriška) m4605

SEMENSKI KROMPIR, sorte dezirec, prva množitev, prodam. Milan Rus, Mota 25. ☎ 82-065, m3594

3000 KOSOVI OPEKE MODUL prodam, 20% ceneje. Bakovci, Ob potoku 19. m65

ZAMRZOVALNO SKRINJO, 200-litrsko, otroško posteljico z vzmetnico in krmo za živino prodam. Keve, Ivanjševski Vrh 46. m3156

DELO

ŽENSKO ZA POMOČ v gospodinjstvu iščem. Franc Sukič, Moščanci 8. m0044

GOSTIŠČE PIRAMIDA IZ BRATONEC zaposli samostojnega kuharja za nedoločen čas. OD dober. ☎ 41-556 ali 42-073. m62

IŠČEM VARSTVO NA DOMU ZA DVELETNO HČERKICO. M. Sobota. ☎ 22-409, po 15 uri. m75

STORITVE

EMAJLNE PREVLEKE za obrabljene kopalne kadi vseh nians opravljam. Dajemo garancijo. ☎ 69-152. m64

NEMŠČINO ZA OSNOVNE IN SREDNJE SOLE INŠTRUIRAM IN PREVAJAM. ☎ 23-038. m104

ACTA d.o.o., vam hitro, brez nepotrebnih poti in stroškov uredi vso potrebno dokumentacijo za ustanovitev zasebnega podjetja ali obrti. Sestavljamo zahtevke za denacionalizacijo premoženja. ☎ 22-915 ali 32-932.

Prodajte ob pomoči malih oglasov

Prazen ostal je naš dom, ker ti si za vedno zaspal, toda dokler bomo živeli, boš v naših sreih ostal.

V SPOMIN

24. marca mineva leto žalosti, odkar nas je zapustil naš dragi

Robert Marič
od Sv. Jurija 68

Iskrena hvala vsem, ki se ga spominjate, se ustavljate ob njegovem grobu, mu prinašate cvetje in prižigate sveče.

Vsi njegovi

Zapr! za vedno si trudne oči, a lik tvoj še vedno z nami živi. V spomin ti bodo rože cvetele in svečke drobne gorele.

V SPOMIN

18. marca je minilo 10 let, odkar nas je za vedno zapustil naš dragi mož, oče, stari oče in brat

Aleksander Feldvari
iz Sela

Prisrčna hvala vsem, ki se z dobro mislijo v srcu ustavijo ob njegovem grobu, mu prinašajo cvetje in prižigate sveče. V naših sreih boš vedno živ.

VSI NJEGOVI

Cvetje na grobu naj ti pove, da v srcu med nami si še.

V SPOMIN

21. marca minevajo 4 leta, odkar nas je za vedno zapustil naš dragi mož, oče in stari oče

Karel Majc
iz Doliča

Cepriprav so minila že štiri leta od dneva, ko si nas za vedno zapustil, na spomin nate ne bo nikoli zbledel. V naših sreih boš vedno živ.

VSI NJEGOVI

VESTNIK, 19. MARCA 1992.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega drugega moža, očeta, opapeka, tasta, pradedka in brata

Ludvika Fariča
mizarskega mojstra v pokouju iz Murske Sobot

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, dobrim sosedom in znancem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti, mu darovali vence, cvetje in v dobrodelne namene ter nam kakorkoli izrazili sožalje. Posebno se zahvaljujemo dr. S. Radiču za zdravljenje ter osebju internega oddelka soboške bolnišnice za lajšanje trpljenja v zadnjih dneh življenja. Zahvaljujemo se g. župniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostnike in govornici gospe Hertl za tople besede slovesa. Še enkrat — hvala vsem!

Žalujoči: žena Gizela, hčerki Marga z Vancom in Mija s Ferijem, vnuka Igor in Boris z družinama, vnukinji Sabina in Tina ter brat Feri z ženo Milko

Skrh. delo in trpljenje tvoje je bilo življenje. bolečine si prestal, zdaj boš v grobu mirno spal.

ZAHVALA

Po težki in hudi bolezni nas je v 68. letu starosti zapustil naš dragi mož, oče, dedek in tast

Ignac Špilak
iz Nedelice 22

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, botrini in znancem ter vsem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, nam izrekli sožalje, darovali vence in cvetje, za svete maše ter ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Posebna hvala g. župniku za pogrebni obred in pevcem za odpete žalostinke. Posebna hvala sodelavcem pekarnice Lendava. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: žena Antonija, sin Štefan z družino in sin Milan z družino

Srce je dalo vse, kar je imelo, nobene bilke zase ni poželo.

ZAHVALA

V 85. letu starosti nas je po kratki in težki bolezni zapustil naš dragi mož, oče, tast in dedek

Franc Dani
iz Nemčevce

Oh boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam v težkih trenutkih pomagali in nas tolažili, prinesli vence in šopke, darovali v dobrodelne namene, izrekli ustno in pisno sožalje. Hvala dr. Ludviku Norčiču in osebju kirurškega oddelka bolnišnice v Rakičanu ter osebju patronažne službe ZID M. Sobota za oskrbo in pomoč. Prav tako hvala g. duhovniku Aleksandru Balažicu za pogrebni obred in pevcem za odpete žalostinke, gasilcem, sodelavcem AOP-ja in FRS Mura, ter vsem pogrebeem, ki so ga v tako velikem številu pospremili na zadnji poti. Vsem še enkrat hvala!

Žalujoči: VSI NJEGOVI

Samo srce in duša ve, kako boli ko ljubo mamo izgubiš. Za vso ljubezen, ki si mi jo dala, za vse, prav vse še enkrat hvala.

V SPOMIN

Boleč in žalosten je spomin na 3. marec, ko je minilo leto, odkar me je zapustila draga mama

Marija Hujs
roj. Kerčmar iz Lončarovec 17

Tiho, žalostno in boleče je ob tvojem grobu, vendar polno lepih spominov in dobrot, kar so mi dali tvoje srce in pridne roke. Iskrena hvala vsem, ki se je spominjate, se z dobro mislijo v srcu ustavite ob njenem grobu, prinašate cvetje in prižigate sveče.

Žalujoči: sin Geza, sestre in drugo sorodstvo

ZAHVALA

8. marca je po kratki in težki bolezni v 68. letu starosti prenehalo biti srce drugega moža, očeta, dedka, brata in sorodnika

Ernesta Kuharja
s Suhega Vrha

Oh tej boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem dobrim sorodnikom, sosedom, botru, prijateljem in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih pomagali, nam izrekli sožalje, darovali vence, šopke in za sv. maše, ter ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo g. župniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke ter Štefanu Kološi za besede slovesa.

Hvala tudi osebju internega oddelka bolnišnice v Rakičanu, posebno dr. Tobijevi, ki se je v kritičnih trenutkih trudila ohraniti mu življenje.

Z žalostjo v srcu tvoji najdražji

Ne jokajte ob mojem grobu, le tiho k njemu pristopite, spomnite se, kako trpel sem, šopek rož mi prinesite, svečo mi prižgite, za mano pomolite in večni mir mi zaželite.

ZAHVALA

Po težki bolezni nas je v 66. letu starosti zapustil naš dragi mož, oče, dedek, tast, zet in brat

Štefan Tanacek
iz Beznovec 42

Bolezen je hotela, da si zapustil svoje drage in topel dom, ki si ga imel rad. Za teboj sta ostali bolečina in praznina, tudi spomin nate, na tvojo plemenitost in dobroto v naših sreih ne bo nikdar usahnila. Iskreno se zahvaljujemo sosedom, sorodnikom, prijateljem ter za ves trud pri zdravljenju, osebju internega oddelka ter gospodu župniku in g. Jošarju za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, hvala za darovano cvetje in izrečeno sožalje ter društvu upokojencev. Vsem še enkrat iskrena — hvala!

Beznovci, 3. 3. 92

Žalujoči: žena Irma, sin Darko, hčerka Slavica z družino, teta z družino iz M. Sobote, bratje in sestra z družinami

Niti zbogom nisi rekla niti roke nam podala. Smrti te vzela je prerano, a v naših sreih boš ostala.

ZAHVALA

6. marca nas je v 84. letu starosti tiho in mirno zapustila naša najdražja mama, tašča, stara mama in prababica

Hedvika Zver
roj. Šebjanič iz Odranec

Iskreno se zahvaljujemo vsem dobrim sosedom, sorodnikom in botrini. Posebna hvala g. župniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in govorniku KS za poslovične besede ter vsem, ki ste nam izrekli sožalje ter darovali vence in za sv. maše.

Odranci, Kranj, 7. 3. 1992

Žalujoči: hčerki Ančka in Vera z družinama ter vnukinje, vnuk in pravnuki

Ne jokajte ob mojem grobu, le tiho k njemu pristopite, spomnite se, kako trpel sem, in večni mir mi zaželite.

ZAHVALA

V 87. letu starosti nas je za vedno zapustil naš dragi mož, oče, dedek in pradedek

Jože Lekič
iz Šalovec

Oh boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, posebno sosedu Hermini, vsem sorodnikom, botrini ter vsem, ki ste darovali za svete maše. Posebna hvala g. župniku za pogrebni obred in pevcem za odpete žalostinke.

Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: VSI NJEGOVI

